

Magánjogi feladat- és példatár

Szerkesztette: Dúl János

Készült a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar Civilisztikai Tanszékén 2021-ben.

Általános rész: Papp Tekla

Természetes személyek joga: Barzó Tímea

Személyiségvédelem: Barzó Tímea

Szellemi alkotások joga: Barta Judit

Jogi személyek joga: Köblös Adél

Dologi jog: Dúl János

Felelősség: Auer Ádám (2-5.), Barta Judit (9-15., 25-29., 34-37.), Barzó Tímea (17-22.), Csitei Béla (16.), Dúl János (1., 6-8., 23-24.), Papp Tekla (30-33., 38-41.)

Kötelmi jog: Auer Ádám (36-40.), Barta Judit 20-23., 32-35., 41-64.), Csitei Béla (1-19., 24-31.)

Társasági jog: Auer Ádám (95-108.), Barta Judit (18-94.), Papp Tekla (1-17.)

Jogszabályok rövidítéseinek jegyzéke

Át.	2013. évi CLXXVI. törvény egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról
Ctv.	2006. évi V. törvény a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról
Civiltv.	2011. évi CLXXXI. törvény a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról
Cstv.	1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról
Ptk.	2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
Ptké.	2013. évi CLXXVII. törvény a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről
Vht.	1994. évi LIII. törvény a bírósági végrehajtásról

Tartalomjegyzék

Általános rész, alapelvek.....	4
Természetes személyek joga	13
Személyiségvédelem	25
Szellemi alkotások joga.....	36
Jogi személyek joga	40
Dologi jog.....	54
Felelősségtan	69
Kötelmi jog.....	93
Társasági jog	138

A jogesetek megoldásának módszertana

A jogesetek megoldásának klasszikusnak tekinthető módszerét az alábbiak szerint foglalhatjuk össze.

1. A jogeset tényállásának szabatos összefoglalása: a tényállás lényegi elemeinek kiemelése, amely nem egyenlő azzal, hogy annak minden részét egy az egyben megismételjük. E lényegi elemek valóban csak a szükséges tényezőket tartalmazzák, ezek a megoldásnál valódi szerepet játszanak. Vannak olyan tények, amelyekről utóbb derül ki, az ügy eldöntése, megítélése szempontjából lényegesnek minősülnek. Ebben az esetben minden további nélkül egészítsük ki a korábbi gyűjtést.

2. A tényállással kapcsolatos jogi kérdések: ezek a jogi kérdések mindig a tényállással összefüggésben merülnek fel, de olyan általános módon kerülnek megfogalmazásra, amilyen kérdéssel a honlapon is találkozunk. Például mit jelent a jogképesség, ha a jogeset eldöntésénél a jogképesség fogalma valóban releváns. Minden jogesetnél több jogi kérdés összeállítása indokolt.

3. A feltett jogi kérdések megválaszolása, jogszabállyal hivatkozva; a bírói gyakorlat (BH, BDT, ÍH stb.) beemelése nem kötelező tekintettel arra, hogy nincs minden hallgatónak Jogtárhozzáférése, amennyiben azonban ilyet találnak, valamint ha a jogeset eldöntése szempontjából valóban lényeges, jelentősen elősegíti a munkát, használjuk. A jogesetek írásbeli megoldása alkalmával a jogszabályok jelölése az alábbi módon történjék: a jogszabályokat első hivatkozásuk alkalmával teljesen ki kell írni, azaz például 2013. évi V. törvény. Amennyiben a jogszabálynak van közismert rövidítése, ahogy az az idézett törvénytől is van, akkor a további hivatkozások alkalmával természetesen használható, például Ptk. Ezt követően Ptk. 1:1. § (1) bek. vagy 1:1. § (1) bekezdése alapján, illetve további számozás esetén azokat is meg kell nevezni, például 2:12. § (2) bek. a) pontja stb. A jogi kérdések megválaszolása alkalmával megfelelő körültekintéssel kell eljárni, a jogszabályt értelmezni kell, valamint azt is meg kell vizsgálni, valóban releváns-e a jogeset szemszögéből.

4. Az így megválaszolt kérdések alapján a tényállás konkrét megoldása elemzés által, a jogszabályi rendelkezéseket figyelembe véve; a tényállás végén megjelölt kérdés(ek)re is külön választ kell adni. A válaszadás így például eldöntendő kérdésnél nem csupán az igen vagy a nem válasz, minden típusú kérdésnél a joganyagot felhasználva, beemelve az adott jogeset körülményeit, részletesen kidolgozva, érvekkel alátámasztva, indokolással szükséges a választ megadni.

Érdemes szem előtt tartani azt, miszerint nem feltétlen csak egyetlen jó megoldás van, amennyiben akár csoportos, akár egyéni munka alkalmával arra a következtetésre jutunk, hogy másképp is meg lehet válaszolni az alapul fekvő kérdéseket, akkor mindegyik járható úton végig kell menni, és azoknak a szemszögéből külön-külön válaszolni kell.

Általános rész, alapelvek

1. Jogszabálytani feladat: keressen az alábbi fogalmaknak megfelelő példát a Ptk.-ból!

1) szerkezet szerint

önálló: tényállás, rendelkezés, jogkövetkezmény (e tekintetben legyen külön:)

- joghatás
- szankció

önállótlan:

- főszabály, kivétel
- fikció
- vélelem
- szűkítő/megszorító
- kiterjesztő
- fogalom-meghatározó
- értelmező
- keretszabály

2) jogalanyok viszonylatában

- kógens
- klauzikálisan kógens
- diszpozitív
 - eltérést engedő
 - hézagpótló
 - felhatalmazó

3) jogalkotó, jogalkalmazó viszonylatában

imperatív

permisszív

2. A lakóházban két lépcsőház van: az utca felől a főlépcsőház személyfelvonóval, valamint az udvarból nyíló melléklépcsőház, személyfelvonó nélkül. Az épület eredeti kialakításakor az udvari lakásokhoz vezető függőfolyosó a főlépcsőház felől nem volt megközelíthető. Később, több nagy lakás megosztásakor, egyes emeleteken közlekedőt nyitottak a függőfolyosó felé, így az átjárás ezeknél az udvari lakásoknál lehetővé vált a főlépcsőhöz és a személylifthez, azonban a második emelet udvari lakásai továbbra sem közelíthetők meg a főlépcsőház és a személyfelvonó felől.

A felperes öt éve bérlője az egyik második emeleti lakásnak, feleségével és kiskorú gyermekével. A felperes átjáró nyitását tervezte az I. és II. rendű alperesek bérleményéhez tartozó előszoba terhére. Az alperesek ehhez nem járultak hozzá.

A felperes az építési hatóságtól elvi építési engedélyt szerzett be, amely szerint az alperesek előszobájának egy részéből alakítható ki az átjáró; a másodfokú építési hatóság az elsőfokú határozatot helyben hagyta.

A felperes bírósághoz fordult, kérve az alperesek hozzájáruló nyilatkozatának pótlását. Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította, és a felperest a perköltség fizetésére kötelezte. Az ítélet indokolásában a bíróság kifejtette, hogy a felperesnél hiányzik a különös méltánylást érdemlő magánérdek, továbbá nem állapítható meg, hogy a felperes feltételezett érdeksérelme másként nem hárítható el.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és az alperesek hozzájáruló nyilatkozatát az építési hatóság elvi engedélye szerinti átalakításhoz ítéletével pótolta. Az ítélet indokolása szerint a felperes más lakókhöz képest indokolatlanul akadályoztatva van a főlépcső és a személylift használatában, és az átjáró létesítésével az érintett lakás hasznos alapterülete és értéke megítélése szerint nem csökken, ráadásul az építési költségek megelőlegzését a felperes vállalta.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

3. A felperes lakását fogorvosi rendelőnek alakította át, azonban az I-IV. rendű alperesek nem járultak hozzá az ingatlanhasználati módjának megváltoztatásához és a fogorvosi rendelő üzemeltetéséhez. Az eljáró hivatal az alperesek fellebbezése folytán a lakás rendeltetésű helyiség fogorvosi rendelővé történő átalakításához kiadott használatbavételi engedélyt megsemmisítette, és az elsőfokú építésügyi hatóságot építésrendészeti eljárás lefolytatására utasította.

A felperes bírósághoz fordult, kereseti kérelme az I-IV. rendű alperesek hozzájáruló nyilatkozatának bírósági ítélettel való pótlására irányult. I-IV. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték, V-XV. rendű alperesek a keresetet elismerték.

Az elsőfokú bíróság felperes keresetének helyt adott. Az I-IV. rendű alperesek fellebbeztek, és kérték a másodfokú bíróságot, hogy utasítsa el a felperes keresetét, és az elsőfokú ítélet indokolásának ellentmondásait küszöbölje ki. Álláspontjuk szerint az ingatlan funkcióváltozását nem lehet azonosnak tartani az építkezés jóváhagyásával, a társasházi lakásokat csak rendeltetésük szerint lehetne használni, és a rendeltetészerű használatból való eltéréshez valamennyi tulajdonostárs előzetes hozzájárulása szükséges, ez pedig bírósági ítélettel nem pótolható.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

4. A peres felek életjáradéki szerződést kötöttek, amely szerint a 85 éves felperes a tulajdonában álló lakás tulajdonjogát egy összegű fizetés és havi 30 ezer Ft élethosszig fizetendő életjáradék fejében az alperesre ruházta át. Az alperes tulajdonjogát életjáradék jogcímén, elidegenítési és terhelési tilalom, valamint életjáradéki jog bejegyzése mellett az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték. Az életjáradéki szerződés egyik pontja kifejezetten rögzíti, hogy a járadék 30 ezer Ft-os összege fix összeg, amely az inflációra és egyéb körülményekre tekintettel sem változik (változtatható).

A felperes pár év elteltével bírósághoz fordult, kérve az életjáradéki összeg havi 60 ezer Ft-ra emelését, mivel korára és megromlott egészségi állapotára tekintettel a szerződés szerinti járadék a jövedelme megfelelő kiegészítésére már nem elegendő.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

5. Az I. r. alperes adásvételi szerződéssel eladta a II. r. alperesnek a perbeli ingatlanból a tulajdonát képező 1077/4626 tulajdoni hányadot 1 millió forint vételárért. Az adásvételi szerződésben a felek tévesen tüntették fel a helyrajzi számot, ezért a II. r. alperesnek a tulajdonjog bejegyzésére irányuló kérelmét a földhivatal elutasította.

Az I. r. alperes és a II. r. alperes rendezni kívánták a tulajdoni helyzetet figyelemmel arra is, hogy a birtokba lépés menetközben megtörtént. Időközben azonban a felperes is tulajdoni hányadot szerzett az ingatlanban, és várható volt, hogy újabb adásvételi szerződés kötése esetén a felperes az elővásárlási jogát gyakorolni fogja. Erre tekintettel az I. r. alperes és a II. r. alperes a korábban közöttük létrejött adásvételi szerződést felbontották, és ugyanezen a napon az I. r. alperes tulajdonában álló ingatlanhányadra vonatkozóan ajándékozási szerződést kötöttek, amelyben az ingatlan értékét 2 millió forintban jelölték meg.

A felperesnek a földhivatal az ajándékozási szerződést kézbesítette, azonban a felperes az ajándékozási szerződést leplezett adásvételi szerződésnek tekintette, ennek ellenére elővásárlási jogának gyakorlását bejelentő nyilatkozatot nem tett. Csak a szerződéskötéstől számított 7 hónap eltelte után fordult bírósághoz, és a keresetlevélben nyilatkozott arról, hogy elővásárlási jogát gyakorolni kívánja, mivel az ajándékozási szerződés színlelt, adásvételi kontraktust leplez; vele szemben az alperesek közötti megállapodás hatálytalan, mert megsértették elővásárlási jogát.

A perindításra tekintettel az I. r. alperes és a II. r. alperes ajándékozási szerződést felbontották, és újabb adásvételi szerződést kötöttek az I. r. alperes ingatlanhányadára vonatkozóan, amelyben a vételárat 3 millió forintban határozták meg. E szerződéssel kapcsolatban a felperest az elővásárlási jog gyakorlására felhívták.

Az I. és II. r. alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Előadták, hogy az első adásvételi szerződés felbontásának napján közöttük valóban ajándékozási szerződés jött létre. Az I. r. alperes férjének halálát követően ugyanis szoros kapcsolat alakult ki közöttük. Amikor kiderült, hogy a felperes ezzel szemben is gyakorolni kívánja az elővásárlási jogot, ezt is felbontották, és az ingatlan valódi értékének megfelelő ellenérték meghatározásával kötöttek újabb adásvételi szerződést.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

6. A nem vitatott perbeli tényállás szerint a peres felek adásvételi szerződést kötöttek egy Suzuki Swift személygépkocsira. Az alperes a szerződéskötés napjától kezdődően vállalta a havi részletek kifizetését, a gépkocsit azonban 1 hónappal később ellopták, a nyomozás nem vezetett eredményre. A lopás után az alperes a gépjármű vételárának részleteit nem fizette, ezért a felperes az adásvételi szerződést felmondta, a részletfizetési kedvezményt megvonta. A rendőrségnek nyomozást megszüntető határozatát követően a felperes a Casco biztosítási szerződés alapján biztosítóhoz fordult, de a biztosító az igényt elutasította, mert szerinte a gépjármű egyik kulcsáról másolat készült. A felperes 2 hét múlva közölte az alperessel a biztosító álláspontját, és kérte a teljes vételár kifizetését.

Az alperes hivatkozott arra, hogy a kulcsokról másolatot nem készített; a biztosítás teljes összege a felperest illeti meg, a biztosítási összeg fedezi a teljes kiegyenlített vételárat, tehát beszámítási kifogása folytán a kereset elutasításának van helye.

A jelen perben felvett bizonyítás adatai alapján a bíróságok megállapították, hogy a felperes tudomásul vette a biztosító elutasító álláspontját, és azt röviden közölte az alperessel. Az adásvételi szerződés 24. pontja lehetőséget biztosított a felperesnek arra, hogy írásbeli felhatalmazást adjon alperesnek a biztosítási eljárás lefolytatására. A felperes azonban ezt a meghatalmazást nem adta meg még akkor sem, amikor az alperes erre külön felhívta. A szerződés 21. pontja értelmében pedig a Casco biztosítási szerződésből az összes jog és kötelezettség a vételár teljes kiegyenlítésének időpontjáig az eladót illeti, illetve terheli, ezért az alperes joggal lehetett abban a hiszemben, hogy a felperes a biztosítási szerződésben foglaltak érvényesítése iránt minden szükséges intézkedést megtesz. A felperes megszegte az együttműködési kötelezettségét, ezzel kárt okozott.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

7. A bíróság a becsatolt okiratok, valamint a peres felek nyilatkozatai alapján az alábbi tényállást állapította meg: az alperes lakásszövetkezet és a tulajdonostársak mint a szövetkezetből kiváló tulajdonközösség között megállapodás jött létre, amelynek 1. pontjában rögzítették, hogy a tulajdonosok, mint a szövetkezet I. számú részközgyűlése egyhangú határozatával kivált az alperes lakásszövetkezetből. A megállapodást az alperes részéről az elnök írta alá.

„Tekintettel arra, hogy a kiválás a leendő társasház ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésével válik hatályossá és ennek akadálya az, hogy a tulajdonosok a vagyongegosztásról szóló határozatot bíróság előtt megtámadták. A kiválás véglegesítéséig tartó átmeneti időszakra a felek az alábbiakban állapodnak meg”: a tulajdonosok tagi fizetési kötelezettségüknek már nem tesznek eleget, és közös költséget (felújítást, üzemeltetést) nem fizetnek a szövetkezetnek. Az erre vonatkozó közgyűlési határozatuk szerint a leendő társasházi közös képviselőt bízzák meg az elszámolással. Fizetik azonban az igazgatási költséget a kvázi szövetkezeti tagi státuszuk fenntartása és a szövetkezet által nyújtott adminisztratív szolgáltatások ellenében. Rögzítették, hogy az elszámolás azért történik így, mert a szövetkezet elzárkózott az alszámla nyitásától. A távfűtésen maradt lakástulajdonosok a fűtéssel, meleg vízzel kapcsolatos meghibásodásért, egyéb problémák megoldásáért saját költségen felelnek. A közüzemi díjakat, - amelyek még a szövetkezet nevére és címére érkeznek - a leendő társasház nevére történő átírásig a szövetkezet megelõlegezi a tulajdonostársaknak és azokat továbbszámlázza részükre. A számlák kiegyenlítésérõl a tulajdonostársak, illetve az általuk megbízott személy 8 napon belül köteles gondoskodni. A már átíratott közüzemi szerzõdések alapján a közüzemi díjakat a tulajdonosok maguk fizetik.

Azonban a lakásfenntartó szövetkezethez tartozó lakásingatlanokat befogadó négy lépcsõház kiválása a mai napig nem történt meg, mint ahogy társasházzá alakulása sem. A felperesek közjegyzõi okiratban kijelentették, hogy az új társasház megalakulásának és jogszerû mûködése megkezdésének akadályai vannak, a leendő társasház nem jogképes, számára számla nem nyitható, viszont folyamatosan szükséges beszédni a közös költségeket és kifizetéseket teljesíteni. Ezért fent nevezettek saját nevükre a banknál lakossági forint folyószámlát nyitottak és e számlán kizárólag az alperes neve I. számú részközgyûlése által megnevezett és önálló társasházzá alakulni kívánó lakóközösség pénzeszközeit kezelik; mindezzel azért volt szükség, mert az alperesi szövetkezet elnöke nem járult hozzá ahhoz, hogy az általuk képviselt lakóközösség érdekkörében a szövetkezet alszámlát nyisson.

Az alperes a megállapodás megkötését követõ 7. évben ülésén határozatot hozott, amely szerint az igazgatóság a lakásszövetkezet javára üzemeltetési és felújítási költség tõketartozás és járulékai erejéig jelzálogjog bejegyzésérõl rendelkezik a felperesek ingatlanára.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

8. A peres felek albérleti szerződést kötöttek, amelynek értelmében a felperes kötött ruházati termékek forgalmazása céljából albérletbe veszi ötéves időtartamra éves díj ellenében az alperes fővárosi üzlethelyiségének a bejárattal szemben levő, az üzletrész bal hátsó 5,5 m²-es részét.

Az alperes a szerződésben foglaltak ellenére nem biztosította a felperesnek az üzlethelyiség használatát, hanem más helyiségeket ajánlott fel. A peres felek ezután többször tárgyaltak, míg végül is az alperes 4 hónap után közölte a felperessel, hogy a szerződést következő hó végi hatállyal megszüntnek tekinti.

A felperes keresetében azt kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest kártérítés fizetésére, mert az alperes a szerződés nem teljesítésével a forgalomkiesés következtében kárt okozott, hiszen nem engedte birtokba és használatba venni a helyiségrészt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte; nem tagadta, hogy a szerződés közöttük létrejött, de kifogásolta a felperes eljárását és kárigényét is: a felperes nem tett komoly kísérleteket sem a helyiségrész birtokbavételére, sem más bérlemény elfogadására, sem alperessel való szerződéses egyeztetésre, így saját magának köszönheti a forgalomkiesést.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

9. A felperes fizetési meghagyás kibocsátását kérte az alperessel szemben tőkeösszeg és kamatai erejéig. Előadta, hogy az alperes őt bántalmazta, ennek következtében kórházi kezelés alatt állt, ezt követően pedig keresőképtelen volt. Az ellentmondás folytán perré alakult eljárásban az alperes azzal védekezett, hogy a tettlegességnek a felperes volt a kezdeményezője. Előadta, hogy a verekedés során ő maga is megsérült, és keresetvesztése is lett, ennek erejéig viszontkeresetet emelt a felperes ellen.

Nem volt kideríthető a bírósági eljárásban, hogy a perbeli veszekedés és verekedés kezdeményezője ki volt, viszont mindkét félnek bizonyíthatóan kára keletkezett.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

Természetes személyek joga

1. A bíróság az Aranyos Cecília kérelmező által indított eljárásban a 2013. január 23-án fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett végzésében Aranyos Zoltán Róbert halála tényét állapította meg. A végzésben a halál időpontjaként 2011. szeptember 26. napját, helyéül pedig a görögországi Kárpáthosz városát jelölte meg.

A határozat indokolása a kérelem azon előadásán alapult, amely szerint Aranyos Zoltán Róbert szörfölés közben a tengerbe fulladt, holtteste nem került elő, valószínűleg kisodródott a nyílt tengerre.

A jelen eljárásban a kérelmezők, az elhunyt gyermekei a halál tényét megállapító végzés hatályon kívül helyezését kérték arra hivatkozással, hogy Aranyos Zoltán Róbert halálának tényleges bekövetkezte az adott helyen és időpontban nem nyert igazolást a bizonyítási eljárásban.

Az elsőfokú bíróság végzésével a kérelmezőknek a halál tényét megállapító végzés hatályon kívül helyezése iránti kérelmét elutasította. A kérelmezők fellebbezést nyújtottak be.

1. Mi a bizonyítás tárgya a holtak nyilvánítási eljárás, és mi a halál tényének bírói megállapítására irányuló eljárás során?

2. A fenti tényállás alapján megállapítható-e Aranyos Zoltán Róbert halálának tényleges bekövetkezte az adott helyen és időpontban?

3. Milyen döntést hozna az ügyben?

2. „Igaz” vagy „hamis”? Töltse ki az alábbi táblázatot!

ÁLLÍTÁSOK	Halál tényének bírói megállapítása	Holtnak nyilvánítás
Egyértelműen megállapítható a halál helye, ideje és ténye.		
Bíróság végzése pótolja a hiányzó orvosi halottvizsgálati bizonyítványt.		
Tényeken alapuló vélelem a halál bekövetkeztéről.		
A halál helye nem állapítható meg.		
Eltűnt személyre vonatkozik.		
Nem vitás a halál ténye.		
Nincs holttest.		
Bizonyíthatóan meghalt személyre vonatkozik.		
Nem bizonyítható egyértelműen a halál bekövetkezése.		
A halál napja kétség esetén az eltűnést követő hónap 15. napja.		

3. Nagy Géza a 2017. szeptember 11-én meghalt Kató néni gyermeke. Az örökhagyó 2017. június 22-én 5.900.000 Ft-ot ajándékozott Szemfüles Olgának, aki az ajándék összegét átvette. Az ajándékozás indoka az volt, hogy Szemfüles Olga gondozta és élelmezte az örökhagyót, meghagyta Szemfüles Olgának azt is, hogy esetleges orvosi kiadásait és temetési költségét is fedezze.

Az örökhagyó 2017. július 28-án kórházba került, majd Nagy Géza ezt követően cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezés iránt keresetet indított ellene, a per azonban az örökhagyó halála miatt megszűnt.

Nagy Géza a keresetében 5.800.000 forint és járulékai megfizetésére kérte Szemfüles Olgát kötelezni. Előadta, hogy az örökhagyó 5.900.000 forintot adott át Szemfüles Olgának, aki 100 ezer forint értékű szolgáltatást teljesített az örökhagyó részére, és ekként az ő követelése 5.800.000 forintot tesz ki. Nagy Géza álláspontja szerint az örökhagyó részéről történt ajándékozás érvénytelen, mert az örökhagyó az ajándékozás idején csupán korlátozottan volt cselekvőképés.

1. Jogosan hivatkozik-e Nagy Géza az ajándékozási ügylet cselekvőképesség korlátozott volta miatti érvénytelenségére?

2. A Ptk. 2:9. § alapján mit vizsgálhat még a bíróság?

4. Erős Ferenc kiskorú gyermeke, Gyurika 2015. december 20-án részt vett az iskola által a sportcsarnokban rendezett szalagavató ünnepségen. A nevezett irhabundáját, kesztyűjét és sálját a BORÓKA Kft. ruhatárában helyezte el. Amikor az ünnepség befejeződött, a ruhatárban elhelyezett tárgyakat a BORÓKA Kft. dolgozója nem tudta visszaszolgáltatni, bár a kapott ruhatári jegy még a kiskorú birtokában volt.

Az ismeretlen tettes ellen megindított nyomozást a nyomozóhatóság megszüntette, minthogy az elkövető kiléte nem volt megállapítható. Erős Ferenc fiának személyi igazolványát valaki megtalálta, s az a rendőrség útján visszakerült hozzá.

Erős Ferenc a bíróságtól 180 ezer forint erejéig fizetési meghagyás kibocsátását kérte a BORÓKA Kft. ellen. A perré alakult eljárásban a BORÓKA Kft. azzal védekezett, hogy mivel Gyurika kiskorú volt a ruhatárban elhelyezett ruhaneműk megőrzésre történő átvétele során, a letéti szerződés érvényesen nem jött létre. A szerződés érvényességéhez ugyanis a törvényes képviselő jóváhagyására lett volna szükség.

1. Milyen esetekben járhat el a korlátozottan cselekvőképes kiskorú személy törvényes képviselőjének közreműködése nélkül is?

2. Létrejött-e a letéti szerződés a BORÓKA Kft. és Gyurika között a kiskorú korlátozott cselekvőképessége ellenére?

5. A peres felek testvérek. Anyjuk – az örökhagyó – a 2011. október 31-én kelt írásbeli magánvégrendeletben minden ingó és ingatlan vagyona örökösül Alakoskodó Pált nevezte meg. Az örökhagyó elhatározását azzal indokolta, hogy Fellengzős Amália nem törődött vele, még a leveleire sem válaszolt. Alakoskodó Pál és felesége, továbbá gyermekeik viszont mindig nagy szeretettel és tisztelettel viseltettek iránta, elesettségében, betegségében támogatták. A végrendelet aláírására az örökhagyó lakásán került sor, a két végrendeleti tanú, valamint Alakoskodó Pál fia jelenlétében.

Az örökhagyó ebben az időben egyre fokozódó agyérelmeszesedéssel járó betegségben szenvedett, amelyhez általános érelmeszesedés is járult. E betegség következtében az örökhagyónál téveszmék jelentkeztek, üldöztetési képzetek alakultak ki, amelyek miatt nagy valószínűséggel megállapítható, hogy a végrendeletkezés időpontjában a belátási képessége nagymértékben csökkent volt.

Az örökhagyó háziorvosa az örökhagyó leromlott fizikai és szellemi állapota miatt először 2012. február 17-én, majd október 17-én ismételten javasolta az örökhagyó sürgős szociális otthoni elhelyezését, mert ápolása, gondozása megoldatlan volt. Erre azonban nem került sor, mert az örökhagyó 2014. február 20-án meghalt.

Fellengzős Amália kereseti kérelmében a végrendelet érvénytelenségének megállapítását kérte arra hivatkozva, hogy az örökhagyó a végrendeletalkotásakor cselekvőképtelen állapotban volt. A bíróság megállapította, hogy „az orvosszakértői véleményben részletezett kóros elmeállapot nagymértékben megnehezítette az örökhagyó számára a végrendelet alkotásához szükséges ítéletalkotást, így az örökhagyó, ha nem is volt cselekvőképtelen, mindenképpen korlátozott volt a cselekvőképessége.” S mivel korlátozottan cselekvőképes személy csak közvégrendeletet tehet, az örökhagyó írásbeli magánvégrendelete érvénytelen.

- 1. Nagykorú személyt mikor lehet korlátozottan cselekvőképesnek tekinteni?*
- 2. Az örökhagyóval szemben alkalmazhatók-e a korlátozott cselekvőképességhez fűződő jogkövetkezmények?*
- 3. Van olyan törvényi rendelkezés a Ptk.-ban, amely a belátási képességnek a csökkent voltát gondnokság alá helyezés nélkül értékelhetővé tenné?*

6. Páva Sándor örökhagyó 2011. november 20-án kelt adásvételi szerződéssel eladta házas-ingatlanát Alkalmas Péternek 22 millió Ft vételárért. A szerződéskötéssel egyidejűleg Alkalmas Péter a vételárat kifizette, és a szerződés alapján tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték. Az ingatlan eladására azért került sor, mert az örökhagyó a feleségének 2007-ben bekövetkezett halála után már önmagát megfelelően ellátni nem tudta, ezért nem sokkal felesége halála után addigi életvitelét feladta, nem tartózkodott az említett ingatlanában, hanem váltakozva hol az egyik, hol a másik gyermekénél lakott. Ebből kifolyólag az ingatlan már évek óta üresen állt. A szerződés megkötése előtt az örökhagyó egy ingatlanszakértőtől értékelést szerzett be, s ekkor került megállapításra annak 22 millió forintos forgalmi értéke. Az örökhagyó 2012. január 30-án meghalt.

Fülemüle Péter és Fülemüle Pál, mint az örökhagyó örökösei keresetükben az adásvételi szerződés érvénytelenségének a megállapítását kérték. Előadták, hogy a szerződéskötés idején az örökhagyó ügyei önálló vitelére már nem volt képes, cselekvőképtelen állapotban volt, így érvényes szerződést nem köthetett.

Alkalmas Péter a kereset elutasítását kérte tagadva, hogy az örökhagyó a szerződéskötés idején cselekvőképtelen állapotban lett volna.

A per során beszerzett szakértői vélemény alapján megállapítást nyert, hogy a szerződéskötés idején az örökhagyó súlyos agyi érlemeszesedésben szenvedett, központi idegrendszere károsodott, belátási képessége az elmeállapota és súlyos fokú szellemi hanyatlása, azaz mentális zavara miatt nagymértékben csökkent, és nem volt képes a szerződés megkötésénél akaratának megfelelő magatartás tanúsítására.

- 1. Mikor nem kell feltétlenül semmisnek tekinteni a gondnokság alá helyezés nélkül is cselekvőképtelen nagykorú személy jognyilatkozatát?***
- 2. Az örökhagyó cselekvőképessége esetén is indokolt lett volna az ingatlan eladása?***
- 3. Véleménye szerint érvényes vagy érvénytelen az örökhagyó által kötött adásvételi szerződés?***

7. Faforgács Eleonóra keresetében Szabó néni (Szabó Ákosné) cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezését kérte. Előadása szerint Szabó néninek hanghallásos és érzéksalódásos hallucinációi vannak, ezzel kapcsolatban bejelentéseket tesz, egyik szomszédját fel is jelentette, bár a feljelentését utóbb visszavonta. A megyei pszichiátrián kivizsgálás céljából egy ízben megjelent, ezt követően azonban a gyógykezelése érdekében küldött felhívásokat figyelmen kívül hagyta. Szabó néni elvált családi állapotú és három kiskorú gyermekéről gondoskodik. A tárgyalás során Szabó néni lényegében a korábbi előadásaival egyezően beszámolt arról, hogy különböző hangokat hall, és kellemetlen szagokat érez. Előadta családi körülményeit, és nyilatkozott arra nézve, hogy a négy gyermeke közül kettő már kereső foglalkozást folytat, kettő még iskolába jár, akik az ő eltartásában élnek. Elmondta, hogy a ház körüli munkákat egyedül végzi, a jövedelmét ő osztja be.

A bíróság elrendelte Szabó néni igazságügyi elmeszakértővel való megvizsgálását. A szakértő a vizsgálat eredményeképpen megállapította, hogy Szabó néni hasadásos elmezavarban szenved. A vizsgálat során is badar, üldöztetési, mérgeztetési, befolyásoltatási téveszméket hangoztatott, hanghallásos érzéksalódásokról számolt be. A szakvélemény szerint Szabó néninek az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége a jelen állapotában teljesen és véglegesen hiányzik. Faforgács Eleonóra a szakértői vélemény ismeretében módosította a keresetét és Szabó néni cselekvőképességét teljesen korlátozó gondnokság alá helyezését indítványozta. A bíróság ítéletével a cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá helyezte Szabó nénit.

- 1. Kik helyezik a bíróság cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá?***
- 2. Az elmebetegség fennállása önmagában indokolja a gondnokság alá helyezést?***
- 3. Figyelmen kívül hagyható-e az a tény, hogy a betegsége tünetei egyéb feladatai ellátásában nem gátolták meg Szabó nénit?***
- 4. Mit jelent az arányosság elve a gondnokság alá helyezési eljárás során?***
- 5. Milyen döntést hozott volna az ügyben?***

8. Zavart Zoltán felperesnél 2005-ben paranoid pszichózist diagnosztizáltak, és pszichiátriai gondozását, valamint gyógyszeres kezelését írták elő. Zavart Zoltán a gyógyszereit rendszertelenül szedte és a pszichiátriai gondozó kezelőorvosával megtagadta az együttműködést. A társasházban lakó szomszédjaival rendszeresen konfliktusba keveredett, hangos, kiszámíthatatlan, ijesztő és ellenséges viselkedésével zavarta a házban lakók nyugalma. 2009-ben gázszivárgás kapcsán elrendelt ellenőrzéskor a gázszerelőket nem engedte be a lakásába, ezért rendőrségi beavatkozást követően a pszichiátriai osztályra szállították, majd a bíróság elrendelte kötelező pszichiátriai intézeti gyógykezelését is. Háromhetes gyógykezelést követően a kórház a felperest kompenzált állapotban bocsátotta otthonába azzal, hogy indokolt rendszeres kontrollja és gyógyszerzése. Zavart Zoltán a kórházból történő elbocsátását követően nem járt a pszichiátriai gondozóba, és a gyógyszereit sem szedte.

A felperes tulajdonosa volt egy lakásingatlan. A lakásra az érdekeivel ellentétes csereszerződést kötött, melyet utóbb fia, Gondos Alfréd alperes segítségével felbontott.

Zavart Zoltán felperest a Budai Központi Kerületi Bíróság 2015. március 16. napján jogerőre emelkedett ítéletével cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá helyezte. Ítéletét azzal indokolta, hogy Zavart Zoltán felperes mentális állapotával kapcsolatban rendelkezésre álló adatok, valamint a felperes által a tulajdonát képező ingatlanra kötött lakáscsere szerződés - a felperesi érdekekkel ellentétes jellegéből következően - alátámasztják a cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá helyezés indokoltságát.

A gyámhatóság Zavart Zoltán felperes részére először a fiát, Gondos Alfrédot rendelte ki gondnokul, majd a kapcsolatuk megromlását követően a felperes részére hivatásos gondnokot rendelt. A hivatásos gondnok a gyámhatóság hozzájárulásával a felperes lakását értékesítette, és Zavart Zoltánt szociális otthonban helyezte el. A felperes az otthonba nehezen illeszkedett be, ellenségesen viselkedett, betegtársaitól elzárkózott. Ugyanakkor a felügyelt, rendszeres gyógyszeres kezelés mellett állapota stabilizálódott.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság gondnokság alá helyezését szüntesse meg. Keresetét azzal indokolta, hogy önmaga ellátására képes és szeretne a saját lakásában élni.

Gondos Alfréd alperes a kereset teljesítését ellenezte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá helyezését megváltoztatta, és cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezte a felperest az egészségügyi ellátással kapcsolatos jogok gyakorlása vonatkozásában. A kötelező felülvizsgálat időpontját 5 évben jelölte meg. A perben beszerzett igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény alapján megállapította, hogy Zavart Zoltán felperes évtizedek óta téveszmés, hasadásos elmezavarban szenved, de az intézményi körülmények között alkalmazott és ellenőrzött gyógyszeres kezelés hatására pszichésen kiegyensúlyozott állapotban van. Figyelemmel arra, hogy a szakértői vélemény szerint részlegesen korlátozó gondnokság javasolt az egészségügyi ellátással kapcsolatos jogok gyakorlása vonatkozásban – Zavart Zoltán felperest ezen egy ügycsoport vonatkozásában helyezte cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Fellebbezésében a gondnokság alá helyezés megszüntetését kérte, hivatkozva arra, hogy pert indított a hivatásos gondnoka által a lakására kötött adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt, és hogy a lakással kapcsolatos ügyei intézéséhez teljes cselekvőképességre van szüksége.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az ítéletét azonban megküldte a gyámhatóságnak a felperes részére támogató kirendelése céljából az ingó- és ingatlan vagyonnal kapcsolatos rendelkezés, a hivatalos ügyek intézése és a lakóhely és tartózkodási hely megválasztása ügycsoportokban.

9. A jogerős ítélet ellen a felperes személyesen terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amit a felperesi ügygondnok fenntartott.

A felperes által írt kérelmet összefoglalva az ügygondnok a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes gondnokság alá helyezésének megszüntetését kérte. Arra hivatkozott, hogy a Ptk. 2:19. §-ának (4) bekezdése szerint a cselekvőképesség részlegesen sem korlátozható, ha az érintett személy jogainak védelme a cselekvőképességet nem érintő más módon is biztosítható. Álláspontja szerint a támogatott döntéshozatal igénybevételével a felperes az egészségügyi ellátással kapcsolatos jogait is képes gyakorolni.

A szakvéleményből, a pszichiátriai osztály által kiállított zárójelentésekből és Gondos Alfréd alperes által előadottakból megállapítható, hogy Zavart Zoltán felperesnek nincs betegségtudata, ezért felügyelet nélkül a gyógyszereit nem szedi, és nem tartja a kezelőorvosával a kapcsolatot. Jelenlegi pszichésen kiegyensúlyozott állapota az intézményi körülmények között alkalmazott és ellenőrzött gyógyszeres kezelés eredménye. A felperes rendszeres és ellenőrzött gyógyszeres kezelés nélkül dekompenzálódik, viselkedése agresszív, összeférhetetlen, a környezetével szemben ellenséges, a magára és a közvetlen környezetére irányuló veszélyforrásokat nem ismeri fel, érdekeinek megfelelő döntések meghozatalára nem képes.

- 1. Kik helyezik a bíróság cselekvőképességet teljesen és kit részlegesen korlátozó gondnokság alá?*
- 2. Indokolt-e jelen esetben Zavart Zoltán cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá helyezése? Válaszát indokolja!*
- 3. A rendszeres gyógyszerbevétel ellenőrzése, biztosítása tartozhat-e a támogató lehetséges feladatai közé? A betegségtudat hiánya miatt Zavart Zoltán jogainak védelme a támogatott döntéshozatallal - annak önkéntessége miatt - egyébként biztosítható lenne?*
- 4. Szükséges és indokolt-e Zavart Zoltán cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezése? Milyen ügycsoportban?*

10. A felek házasságát a bíróság ítéletével felbontotta. A szülők 2015. október 8-án egyezséget kötöttek a 2013. október 22-én született gyermekük feletti szülői felügyeleti jog gyakorlásában, a kapcsolattartás részleteit illetően és a gyermektartásdíj összegében. A bíróság az egyezséget jóváhagyta, eszerint a kiskorú feletti kizárólagos szülői felügyeleti jogot az anya gyakorolja, az apa pedig havonta 40 ezer Ft összegű gyermektartásdíjat fizet.

Ezt követően a szülők szerződést kötöttek a vagyonközösség megosztásáról. A szerződés 4. pontjában az anya, mint törvényes képviselő megállapodott volt férjével abban, hogy gyermektartásdíj kiegyenlítése fejében a 60 m² alapterületű társasházi lakás az anya kizárólagos tulajdonába kerül. Ezzel a felek a teljes hátralévő időre szóló tartásdíj-fizetési kötelezettséget teljesítettnek tekintették.

- 1. Milyen szerv utólagos jóváhagyásától függ a szerződés érvényessége és miért?*
- 2. Van-e jelentősége annak, hogy a bíróság már jóváhagyta a szülőknek a gyermektartásdíjra vonatkozó megállapodását?*
- 3. Mikor van lehetőség arra, hogy a szülő saját tartási kötelezettségét a már megállapított tartásdíjnak megfelelő vagyontárgy juttatásával kiegyenlítsse?*

11. Lótifuti Andorné $\frac{2}{3}$, míg 16 éves gyermeke, Lótifuti Lenke $\frac{1}{3}$ arányban tulajdonosai az ingatlan-nyilvántartásban 12380/37. hrsz. alatti társasházi öröklakásnak, amelyet a 2014. szeptember 29. napján kelt adásvételi szerződéssel eladtak 9 millió Ft vételáron.

Lótifuti Andorné és Lótifuti Lenke 2014. szeptember 30. napján adásvételi szerződést kötöttek, melyben megvásárolták az ingatlan-nyilvántartásban 11600/2/A/19. hrsz. alatt nyilvántartott társasházi öröklakást, mely az eladott másfél szobához képest 55 m²-es, kétszobás, kedvezőbb méretű.

A megvásárolt lakás vételára 11 millió Ft, Lótifuti Andorné változatlanul $\frac{2}{3}$ arányban szerezte meg a tulajdont, míg kiskorú Lótifuti Lenke $\frac{1}{3}$ arányban.

Lótifuti Andorné a teljes vételár kiegyenlítéséhez 2 millió Ft összeg erejéig bankkölcsönt vesz igénybe, melynek következtében az új ingatlanra jelzálog kerül bejegyzésre.

- 1. Érvényes-e az ingatlan vásárlására kötött adásvételi szerződés, figyelemmel Lótifuti Lenke kiskorúságára?*
- 2. Szükséges-e a vételi szerződés érvényességéhez bármilyen szerv jóváhagyása?*
- 3. Sérti-e a vételi szerződés a kiskorú érdekeit, figyelemmel a felvett kölcsönre?*
- 4. Milyen jogi következményekkel járna, ha Lótifuti Andorné a meglévőnél kisebb lakásra cserélné az otthonát? Mi lenne a sorsa a különbözetként fennmaradó összegnek?*

12. Válassza ki a következő jognyilatkozatok közül azokat, amelyek érvényességéhez a gyámhatóság jóváhagyása szükséges!

- a) a 17 éves Miklós által készített közvégrendelet;
- b) a cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt álló Tóni bácsi csokoládét vásárol;
- c) a 14 éves Adolf tulajdonában lévő lakásingatlan eladása és másik vásárlása;
- d) a 17 éves Tamara honlapok készítésével és szoftverfejlesztéssel keresett pénzén mobiltelefont vásárol;
- e) a cselekvőképességet a vagyoni ügyei (ingatlanvagyonával való rendelkezés) ügycsoportban részlegesen korlátozó gondnokság alatt álló Gizi nénivel kötött tartási szerződés;
- f) a 13 éves Levente a barátjának édességet ajándékoz;
- g) a kiskorú Bea szülei vállalkozásukhoz kölcsönt vesznek fel, melyhez a fele részben Bea tulajdonát képező üdülőingatlant nyújtják fedezetnek;
- h) a házasság felbontását követően a szülők peren kívül megegyeznek abban, hogy a jövőben fizetendő gyermektartásdíj helyett az egyik szülő nagyobb értékű vagyontárgyat ajándékoz a kiskorú gyermekének.

Személyiségvédelem

1. A Fővárosi Fürdőigazgatóság Házirendje a következőket tartalmazza:

„I/13. A vendégek fürdőruha nélkül, ill. női vendégek fürdőruha-felsőrész nélkül kizárólag az erre a célra, a Fővárosi Fürdőigazgatóság igazgatója által kijelölt strandokat vehetik igénybe.”

„V/1. A Házirendben foglalt előírásokat kérjük megtartani! Ezért aki az ebben foglaltak betartását nem vállalja, vagy figyelmeztetés ellenére nem tartja be, attól a szolgáltatás megtagadható.”

„V/2. Azt a személyt, aki a Házirendben foglaltakat megsérti, (...) a fürdőből el kell távolítani, és a fürdőszolgáltatások további igénybevételéből ki kell zárni. Ehhez szükség esetén hatósági személy közreműködése is igénybe vehető.”

Feltűnő Paulina álláspontja szerint a Házirend rendelkezései – az Alaptörvényben szabályozott – személyiségi jogát sértik, így az emberi méltósághoz, vallásszabadsághoz, lelkiismereti szabadsághoz, a tanítás szabadságához és az egészséges élethez való jogát korlátozza, illetve sérti.

A fentieknek megfelelően a Feltűnő Paulina keresetében személyiségi jogai megsértésének megállapítását, valamint a Fürdőigazgatóságnak a jogsértéstől való eltiltását kérte. Előadta, hogy személyiségi jogát több ízben sérelem érte, amikor a Palatínus, illetőleg a Csillaghegyi strandon az uszoda dolgozói kiutasították a medencéből, illetve egy alkalommal rendőri intézkedésre is sor került. A fürdőruha nélkül igénybe vehető területek kijelölését Feltűnő Paulina „a naturisták elkülönítő kirekesztésének, gettókba internálásának” tekinti.

- 1. Mit jelent a rendeltetésszerű joggyakorlás elve?**
- 2. A személyiségi jogok gyakorlása mikor felel meg társadalmi rendeltetésének?**
- 3. Feltűnő Paulinával szemben előforduló intézkedések sértették-e az ő személyiségi jogait?**

2. Gazdag Katalin 2001. szeptember 28-án kötött házasságot Pusztá Lászlóval. A házasság megkötését követően 2001. november 8-án született Pusztá Ambrus felperes, akinek a vélelmezett fogamzási ideje 2001. január 12. napja. Pusztá László tudta, hogy Pusztá Ambrusnak nem ő az apja. A felperes Alantas Arnold alperes nevelése alatt álló személy, Gazdag Katalin sérelmére elkövetett erőszakos közöszülés következtében fogant. E tényről 2004 elejéig Alantas Arnold alperesen és Gazdag Katalinon kívül más személynek nem volt tudomása. Gazdag Katalin ebben az időszakban tárta fel férje és saját édesanyja, a felperes nagyanyja előtt az erőszakos közöszülés tényét. Pusztá Ambrus felperes édesanyja által 2004. január 17-én megtett feljelentés alapján Alantas Arnold alperessel szemben megindult büntetőeljárásban a másodfokú bíróság a 2009. július 2-án jogerőre emelkedett ítéletével részben megváltoztatva az első fokon eljáró bíróság ítéletét, megállapította, hogy Alantas Arnold alperes - egyebek mellett - a nevelése alatt álló személy sérelmére folytatólagosan elkövetett erőszakos közöszülés büntetében bűnös és halmazati főbüntetésül öt év szabadságvesztésre ítélte. A jogerős ítélet indokolása szerint Alantas Arnold alperes 1994-től 2002 áprilisáig Gazdag Katalinnal heti rendszerességgel, folytatólagosan erőszakosan közöszült, amelynek eredményeként Gazdag Katalinnak 2001. november 8-án gyermeke (a felperes) született. A bíróság a 2014. június 15-én jogerőre emelkedett ítéletével megállapította, hogy a kiskorú Pusztá Ambrus felperesnek nem Pusztá László az apja, majd a bíróság ítéletével megállapította, hogy a kiskorú felperesnek Alantas Arnold az apja. Pusztá Ambrus felperes az anyai nagymama tájékoztatása alapján 2017-ben szerzett tudomást fogantatásának körülményeiről.

A fenti tényállás alapján a felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy Alantas Arnold alperes a nemzésével megsértette az emberi méltósághoz, az egészséghez, valamint a teljes és egészséges családban éléshez fűződő jogait és erre tekintettel kérte Alantas Arnold alperes kötelezését 6 millió forint tőke, és ennek 2017. október 20-ától járó kamatai sérelemdíj címén való megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította: Alantas Arnold alperes azáltal, hogy a kiskorú felperest, mint gyermekét a nevelése alatt álló személy sérelmére elkövetett erőszakos közöszüléssel nemzette, megsértette a kiskorú felperes emberi méltósághoz fűződő, a teljes és egészséges családban éléshez és az egészséghez fűződő személyiségi jogait. Kötelezte az alperest 3 000 000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére is. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

- 1. Megállapítható-e a perbeli esetben, hogy Alantas Arnold alperes Pusztá Ambrus felperessel szemben a magzati léte idején elkövetett bármiféle olyan jogellenes magatartást, amely a felperes életminőségét hátrányosan érintette?***
- 2. Van jelentősége annak, hogy Alantas Arnold alperes által a felperes édesanyja, Gazdag Katalin sérelmére elkövetett bűncselekmény a felperes létének forrása?***
- 3. Van-e jelentősége annak, hogy a bűncselekmény, azaz a jogellenes magatartás elkövetésekor ezért Pusztá Ambrus felperes még méhmagzati formában sem létezett?***
- 4. Pusztá Ambrus felperes létezéséhez képest a „nemlélet” előnyösebb állapotként lehet-e értelmezni?***
- 5. Pusztá Ambrus felperes megszületése tekinthető-e olyan kárnak, ami a polgári jog szabályai szerint megtéríthető lenne?***

3. Festő Ferenc felperes 2009. március 2-től határozatlan időtartamú közalkalmazotti jogviszonyban állt a SZÉPREFEST Kft. alperesnél festő-mázoló munkakörben. Közvetlen munkahelyi felettese Mázoló Lóránt létesítményfelelős volt.

A SZÉPREFEST Kft. alperesnél felmerült a gyanú, hogy a munkavállalók külső munkára is használják a raktárkészletet, ezért Mázoló Lóránt több létesítményben teljes körű leltározást tartott. Az ellenőrzés során a létesítményfelelős megállapította, hogy Festő Ferenc felperesnél 30 vödörnyi festék hiányzik. Ezt követően behívatta a műhelybe, és Pingáló János előtt közölte vele, hogy hozza vissza a 30 vödörnyi festéket a „másik raktárból”, amit ellopott.

Mázoló Lóránt ezt csak Festő Ferenc felperesnek és Pingáló Jánosnak mondta, más dolgozók előtt nem tett ilyen kijelentést, ennek ellenére a létesítményben szóbeszéd útján elterjedt, hogy a felperes ellopta az egyetem festékét.

A festékhiányt 2014 decemberében jelentette Mázoló Lóránt a műszaki igazgatóhelyettesnek, aki azt a választ adta, hogy ne foglalkozzon ezzel, hanem nézzen utána, mert lehet, hogy a többretegű festés miatt keletkezett a hiány. Ez utóbbi be is igazolódott.

Festő Ferenc felperes az őt ért vádakat megalázottsággal, megszegyenüléssel élte meg. Úgy gondolta, hogy kollégái elítélik, ezért velük szemben bizalmatlanná és tartózkodóbbá vált, önértékelése megingott. 2015 februárjában stressz okozta magas-vérnyomást, alkalmazkodási zavarokat, depressziós epizód diagnózist állapítottak meg nála. 2015. március 16-án gyógyszeres kezelését rendeltek el. A hangulatjavító gyógyszert a felperes két hétig szedte, pszichés segítséget nem vett igénybe.

Festő Ferenc felperes keresetében 1 500 000 forint sérelemdíj és annak kamata, vérnyomáscsökkentő gyógyszer költségeként 28 ezer forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni a SZÉPREFEST Kft. alperesi céget. Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, vitatta annak jogalapját és összecszerúságát is.

- 1. Megvalósult-e személyiségi jogsértés a SZÉPREFEST Kft. alkalmazottja, Mázoló Lóránt részéről azzal, hogy egy másik munkatárs előtt gyanúsította meg bűncselekménnyel a felperest?*
- 2. A Mázoló Lóránt szájából elhangzott közlés magánbeszélgetés során történt számonkérés, vagy pedig egy másik munkatárs előtt történő megszegyenítés volt?*
- 3. Milyen személyiségi joga sérült Festő Ferenc felperesnek?*
- 4. A Ptk. 2:45. § (2) bekezdés szerint tényállási elem-e a perben megállapítható jogsértő magatartásnak, hogy az nagy nyilvánosság előtt történjen?*
- 5. A Ptk. 2:52. § (3) bekezdése szerint a sérelemdíj mértékét (összegét) a bíróság milyen körülmények figyelembevételével határozza meg?*
- 6. Megítélése szerint mekkora összegű sérelemdíj áll arányban a Festő Ferencet ért nem vagyoni sérelemmel?*

4. A felperes egyik nagyszülője dr. Hóman Bálint unokatestvére volt. Dr. Hóman Bálint politikus, történész, egyetemi tanár volt, aki a Magyar Tudományos Akadémia (alperes) levelező és rendes tagja, 1933 és 1945 között igazgatója, valamint 1932 és 1938, továbbá 1939 és 1942 között Magyarország vallás- és közoktatásügyi minisztere volt. Hóman a Horthy-korszakban számos magas szintű elismerésben, kitüntetésben részesült, meghatározó kultúrpolitikusnak minősült. Dr. Hóman Bálintot a Magyar Tudományos Akadémia tagjai közül kizárta 1945. július 20-án. 1946-ban a Népbíróság őt, mint háborús bűnöst életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélte.

A bíróság 2015-ben perújítási eljárásban jogerősen felmentette dr. Hóman Bálintot a háborús bűntett vádja alól bűncselekmény hiányában. Ezt követően a Magyar Tudományos Akadémia alperest több esetben megkeresték arra nézve, hogy rehabilitálják dr. Hóman Bálintot, állapítsák meg, hogy akadémiai tagsága nem szűnt meg, illetve kizárása jogellenes volt. A Magyar Tudományos Akadémia alperes ezen megkereséseknek nem tett eleget. A Magyar Tudományos Akadémia elnöke az alperes képviselőjeként egy internetes honlapon megjelent cikkben többek között úgy nyilatkozott, hogy „A Magyar Tudományos Akadémiának teljes mértékben el kell határolódnia a Hóman képviselte nyilas elvektől.”

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy dr. Hóman Bálintot nem zárták ki a Magyar Tudományos Akadémia tagjai közül, ezért tagsága a halála napjáig folyamatos volt. Másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy érvénytelenül került sor a kizárásra 1945. július 20-án, harmadlagosan pedig annak megállapítását kérte, hogy a Magyar Tudományos Akadémia dr. Hóman Bálintot 1945. július 20-án kizáró határozata nem lépett hatályba. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy a Magyar Tudományos Akadémia képviselőjének azon nyilatkozatával, mely szerint dr. Hóman Bálint nyilas elveket képviselt, megsértette a felperes becsületét. Ebben a körben kérte a Magyar Tudományos Akadémia elégtétel adására kötelezését.

A Magyar Tudományos Akadémia ellenkérelmében a kereset teljes elutasítását kérte. Előadta, hogy a személyiségi jogokat csak személyesen lehet érvényesíteni, meghalt személy emlékének megsértése miatt ugyan felléphet a hozzátartozó, de a felperes nem felel meg a Ptk. szerinti hozzátartozói minőségnek. Előadta továbbá, hogy az akadémiai határozat felülvizsgálatának indítványozására a felperes nem jogosult.

- 1. Ki fordulhat bírósághoz az elhunyt emlékének megsértése miatt?***
- 2. Ki minősül hozzátartozónak a Ptk. alapján?***
- 3. A jelen per felperese dr. Hóman Bálint hozzátartozójának minősül? Van így alanyi joga kegyeleti jog érvényesítésére néhai dr. Hóman Bálint vonatkozásában?***
- 4. A néhai miniszter és tudós politikai nézeteinek minősítése a személyiségi jogi per bírósága elé tartozó kérdés?***

5. Szenzációhajhász Szabolcs felperes által a perbeli időszakban üzemeltetett budapest13-hirhatar.hu internetes oldalon 2014. május 31-én „Kormánytámogatással lövik, aki tolvajnak látszik” című cikkben megjelent közlés szerint Tóásó Tihamér alperes, Árok község polgármestere bejelentette, hogy fegyveres mezőőrséget szervez a tolvajok ellen, melynek máris megvolt az első ártatlan áldozata; valakit, aki semmit nem követett el, meglőttek. Az online hírújság impresszuma főszerkesztőként Szenzációhajhász Szabolcs felperest tüntette fel. A Facebook közösségi oldalon Tóásó Tihamér alperes az általa létrehozott profilon 2014. május 31-én a fenti cikkre reagálva cáfolta, hogy az egyébként még szervezés alatt álló mezőőrségből bárkit is lelőttek volna, hozzátéve: „Ennyit ezekről a magukat újságíróknak nevező hangulatkeltő szennycsatorna-töltelékekről”, feltüntette továbbá Szenzációhajhász Szabolcs felperes által üzemeltetett hírportálon megjelent cikk elérhetőségét. A bejegyzésből Szenzációhajhász Szabolcs újságíró egyértelműen felismerhető volt. Tóásó Tihamér polgármester alperes közléséhez több hozzászólás is érkezett. Az egyik a hozzászólás szerint: „Először talán az idióta újságírót lelőni, ha lehetne!”

A tényálláshoz tartozik, hogy Tóásó Tihamér által Szenzációhajhász Szabolcs ellen indított korábbi perben a jogerős ítélet megállapította, hogy Szenzációhajhász Szabolcs megsértette Tóásó Tihamér jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az általa üzemeltetett internetes hírportálon 2014. május 31-én „Kormánytámogatással lövik, aki tolvajnak látszik” című cikkben azt a valós tény, hogy a jelen per alperese kezdeményezésére mezőőrséget szervez Árok község önkormányzata, abban a hamis színben tüntette fel, hogy ennek következményeképpen egy ártatlan embert meglőttek. A jogerős ítélet egyéb jogkövetkezmények mellett kötelezte Szenzációhajhász Szabolcsot, hogy fizessen meg Tóásó Tihamérnek 350 ezer forint sérelemdíjat és annak kamatát.

A jelen perben Szenzációhajhász Szabolcs keresetében kérte megállapítani: Tóásó Tihamér a Facebook oldalán tett saját tényállításával, valamint a kommentáló nyilatkozatokkal megsértette a becsületét. Kérte Tóásó Tihamér alperes kötelezését a sérelmezett kijelentések törlésére, a további jogsértéstől való eltiltásra, továbbá 600 ezer forint sérelemdíj és kamatai megfizetésére.

Tóásó Tihamér alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a kifogásolt bejegyzésből és a belinkelt cikkből Szenzációhajhász Szabolcs felperes személye nem azonosítható be, a felperes közszereplő, így a túlzó kritikát is tűrni köteles, és hivatkozott arra is, hogy a tartalomszolgáltatókra vonatkozó jogszabályi rendelkezések esetében nem irányadók, ezért mások közléséért felelősség nem terheli. Álláspontja szerint az általa használt kifejezések nem indokolatlanul eltúlzottak, és nem lépik túl a véleménynyilvánítás határait. Vitatta a sérelemdíj mértékét is.

- 1. Alappal állítja-e az alperes azt, hogy a Facebook-profil létrehozójának nincs lehetősége annak beállítására, hogy a profiloldal a nyilvánosság milyen köre számára legyen elérhető, és hogy arra mások közléseket ne tölthessenek fel?*
- 2. A Facebook közösségi oldalon vajon a profiloldal létrehozója is felelősséggel tartozik a hozzászólások, kommentek tartalmáért?*
- 3. A Facebook-profil fenntartójának azáltal, hogy teret biztosít a hozzászólásra, számolnia kell az esetlegesen jogsértő tartalom megosztásának lehetőségével is?*
- 4. Az objektív felelősség alapú jogsértés alól mentesít-e az, hogy Tóásó Tihamér alperesnek nem volt technikai lehetősége valamennyi komment moderálására?*
- 5. Szenzációhajhász Szabolcs felperesnek Tóásó Tihamér alperes által kifogásolt korábbi valótlan tartalmú közlése (amelyre vonatkozóan fogalmazta meg az alperes a „selfokozott érzelmeket tükröző” véleményét) eredményezheti-e Tóásó Tihamér alperesnek a jogsértésért való felelősség alól a mentesülését?*

6. Félénk Frigyes felperes a Gábor utcai ingatlanban él életvitelszerűen. A Gábor utca - Bence utca találkozásánál a sarki kanyarban, a lakása előtti szakaszon 2016. január 7-én éjjel megcsúszott az alperes által üzemeltetett helyi járatú autóbusz, ezzel kidöntött egy beton villanyoszlopot, ami hatalmas robajjal rádőlt a felperesi lakás utcafronti szakaszának falára. A baleset következtében a lakásban a gipszkarton és a téglafalak találkozásánál repedések keletkeztek, majd a villanyoszlop kettétört. A robbanásszerű zajra felébredt a felperes, megijedt, ettől kezdve nem mert a hálószobájában aludni, mert attól félt, hogy újabb baleset történik. Problémái 2016 novemberéig tartottak, ekkor ugyanis a közösségi közlekedést átszervezve az autóbuszokat más útvonalra irányították.

Félénk Frigyes felperes kiegyensúlyozott, hangulatilag, érzelmileg és indulataiban jól szabályozott, egészséges személy. Intellektuális szintje igen jó, gondolatait és gondolkodását nem a betegség, állapot vagy tünet, hanem a mindennapos életesemények zajlása vezeti. Lelki problémája, pszichiátriai betegsége nincs, gyógykezelésre nem szorul, orvosi-egészségügyi segítséget nem vett igénybe.

Az eset következtében kialakult nála egy álomból való hirtelen felébredést követő félelmi reakció, melynek maradványa az, hogy fél saját volt szobájába éjszaka bemenni és ott aludni. A reakciója kimerül abban, hogy „mi lenne akkor, ha megismétlődne az eset, és mi lett volna akkor, ha súlyosabb dolog történik?”. Ez az előrevetített félelem mindennapjait, munkáját, emberi kapcsolatait nem befolyásolja. Alvási szokását megváltoztatta, azonban testi és lelki tünetei a mindennapos tevékenységét és élményeit nem befolyásolják.

Félénk Frigyes felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette személyiségi jogait, nevezetesen egészséghez és a magánélet, magánlakás sérthetlenségéhez fűződő jogát, ezért az alperest 500 ezer Ft sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni. Érvélese szerint az alperes veszélyes üzemi körén belül okozott kárt, mely vagyoni kárán túl személyiségi jogsérelemmel is járt. Ez utóbbi abban jelenik meg, hogy hálószobájába bemenni nem mer, hogy aludjon, lelki problémát okoz számára az a tudat, hogy a baleset esetleg megismétlődik. Emiatt olyan helyen volt kénytelen aludni, ahol egészsége negatív irányba változott, dereka megfájdult, ami mindennapi életét is befolyásolta. Egészségromlását a balesetre vezette vissza.

- 1. A városban lakóknak kell-e reálisan számolniuk azzal, hogy egy, a lakásuk felé közlekedő autóbusz kidönt egy villanyoszlopot, ami a lakóházban jelentős sérülést okozhat? Szükséges-e külön bizonyítani, hogy egy ilyen esemény abban a lakásban tartózkodó személyben, akinek fala leomlik, olyan mértékű félelmet és szorongást vált ki, mely meghaladja az általános ijedtséget? Az éjszaka közepén, az ember szokásos nyugalmi állapotában fellépő hirtelen, robbanásszerű hanghatás, robaj, a bekövetkező kár látványa minősíthető olyan traumatikus élménynek, ami előidézhet - egyéni érzékenységtől függően - bizonyos fokú lelki, érzelmi sérülést?*
- 2. Az, hogy ilyen következmény Félénk Frigyes felperesnél a szakértői vizsgálatkor már nem volt kimutatható, igazolja a lelki trauma elmaradását?*
- 3. Sérültek-e Félénk Frigyes személyiségi jogai?*
- 4. A sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire - így a kimentés módjára is - milyen szabályokat kell alkalmazni?*
- 5. Milyen speciális kártérítési alakzat alapján vizsgálható az alperes mentesülése a sérelemdíj megfizetése alól? Fennálltak ezek a feltételek?*
- 6. A sérelemdíj összegének meghatározásánál milyen szempontokat mérlegelne? Mekkora összegű sérelemdíjat ítélne meg a felperes által elszenvedett sérelem kompenzálására?*

7. Az alperes által működtetett televíziós csatornán 2015. november 23-án sugárzott „Kifigyelő” című televíziós műsor Bitang Bálint felperes teljes nevét nyilvánosságra hozta. Bitang Bálint felperessel szemben büntetőeljárás volt folyamatban, amelyben az első fokon eljáró bíróság a felperest bűnösnek mondta ki emberölés bűntettében, és 19 év szabadságvesztésre ítélte. Ezt az ítéletet a másodfokon eljáró bíróság súlyosbította, és a felperest életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélte volt házastársának megölése miatt. A bűnügyi magazinműsor e büntetőüggyel foglalkozott és a büntetőeljárásról hitelesen, pontosan és valósághűen tudósított. Az alperesi műsorszám közzétételekor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú ítélet már megállapította a büntetőjogi felelősségét.

Az első fokon eljáró bíróság megállapította, hogy az alperes megsértette Bitang Bálint felperes magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alperest, hogy az ítélet kézhezvételétől számított 15 napon belül a felpereshez írt magánlevélben fejezze ki sajnálkozását a fenti jogsértésért, továbbá fizessen meg a felperes részére 300 ezer Ft-ot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az ítélettel szemben az alperes élt fellebbezéssel, melyben kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a keresetet teljes egészében utasítsa el. Hivatkozott arra, hogy szem előtt tartotta a közönség megfelelő tájékoztatáshoz fűződő jogát. A műsorszám közzétételekor a rendelkezésre álló nem jogerős büntetőbírósági ítélet szóbeli indokolásának tartalmáról tájékoztatta a nézőket, mindvégig szem előtt tartva a jogszabályi kötelezettségeit. Hivatkozott a NAIH állásfoglalásaira, melyek szerint szűk körben indokolható, hogy a bírósági tárgyalásról személyes adatok közzétételével számoljon be a sajtó. Ilyen esetek lehetnek például a súlyos, erőszakos, a köznyugalmat nagymértékben megzavaró és emiatt jelentős közérdeklődésre számot tartó bűncselekmények miatt folyó eljárások. A Bitang Bálint által elkövetett bűncselekmény súlyosan erőszakos bűntett, ami a köznyugalmat jelentős mértékben megzavarta, nagy közérdeklődésre tartott számot. Megjegyezte, hogy a felperes által elkövetett bűncselekmény kiemelt súlyát támasztja alá, hogy a Wikipédia internetes portálon ez az ügy a 2014-es év kiemelt bűnügyei között szerepelt. A felperes büntetőügyével számos más sajtószerv is foglalkozott, a felperes nem a tudósításból vált beazonosíthatóvá.

- 1. Az alperes a büntetőeljárás korai szakaszában, vagy annak azon részében nevezte meg a felperest, amikor a bíróság igazságszolgáltatási feladata során a vádról határozott, és – bár nem jogerősen - de a felperest bűnösnek mondta ki?*
- 2. A tájékoztatáshoz fűződő közérdek és a felperes személyes adatainak védelme közötti konfliktusban melyik érvényesülését tartaná elsődlegesnek?*
- 3. A közvéleményt megrázó, súlyos bűncselekmény elkövetéséért első fokon elítélt személynek tűrnie kell a nevének és az általa elkövetett bűncselekmény eseményeinek nyilvánosságra kerülését? Bitang Bálint nevének megismeréséhez fűződik olyan közérdek, amely előtt a személyes adatok védelméhez fűződő jogának meg kell hátrálnia?*
- 4. Az első fokon elítélt terhelt nevének közlése mihez járulhat hozzá?*
- 5. Főszabály szerint a terhelt nevének közzététele csak milyen esetben lehetséges? Mire kell figyelemmel lenni a tudósítás során?*
- 6. Megalapozott volt-e az alperes fellebbezése?*

8. Szende Szilvia felperes bőr alatti cisztái észlelése miatt nőgyógyászati PCO vizsgálaton kívánt részt venni, ezért 2014. április 7-én felkereste az alperesi kft. kisvárosi rendelőjét, ahol dr. Halvány Zsolt orvos tartott magánrendelést. Az orvos a betegnél nőgyógyászati és ultrahangvizsgálatot, emellett rákszűrést végzett, közölte, hogy annak eredményéről egy héten belül értesíti. Szóban megfelelő tájékoztatással látta el a felperest, melynek keretében hólyaggyulladást jelzett, egyúttal ehhez igazodó terápiát alkalmazott. A vizsgálatról kiállított orvosi lelet szerint a diagnózis: cystitis acuta, méhtest rosszindulatú daganata, k.m.n. A lelet tartalmazta, hogy panaszok esetén azonnal, illetve egy év múlva kontroll javasolt. A felperes részére Tarivid Richter 200 mg filmtablettát írt elő 2 x 1 dózisban 5 napig.

Szende Szilvia felperes másnap észlelte a vizsgálati lelet méhtest rosszindulatú daganatára utaló bejegyzését, ezért - sógornője útján - felhívta a kezelőorvost, aki telefonon próbálta őt megnyugtatni, közölve, hogy „semmi gond, ez csak elírás”. Ennek ellenére a felperes 2014. április 18-án felkereste a Kisvárosi Hippo Kratész Kórház főorvosát, aki ultrahangvizsgálatot követően megállapította, hogy nincs rosszindulatú daganata. A rákszűrés eredményét 2014. április 18-án küldték meg a felperes részére. Szende Szilvia felperes 2014. június 5-én ismételt nőgyógyászati vizsgálaton vett részt, immár Sportfalván.

Szende Szilvia felperest a vizsgálati leleten feltüntetett téves diagnózis félelemmel, szorongással töltötte el. A felperes keresetében az élethez, testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi joga megsértése miatt 600 ezer forint sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Hivatkozása szerint nem téves diagnózis felállításáról, hanem a kezelőlapon szereplő elírásról volt szó. „Mellékattintott” a számítógépen, ezért kerülhetett a leletre a méhtest rosszindulatú daganatának megjelölése. Beismerte, hogy a leletet annak kinyomtatását követően elolvasás nélkül írta alá, de kiemelte, hogy a tényleges vizsgálatnak megfelelő tájékoztatást adta meg a betegnek és ehhez igazodó terápiával látta el.

- 1. Létrejött-e a felek között szerződés?**
- 2. Az Eütv. 77. § (3) bekezdéséből következően Szende Szilvia felperes ellátása során az alperesnek milyen követelményeket kellett betartania? Az egészségügyi szolgáltató a kimentése érdekében a deliktuális vagy a kontraktuális felelősség szabályaira hivatkozhat?**
- 3. Az Eütv. 13. § (1) és (2) bekezdése alapján a nőgyógyászati vizsgálat, mint egészségügyi szolgáltatás részeként a felperest milyen jog illette meg?**
- 4. Hogyan értékelné az alperesnek azt a magatartását, hogy a vizsgálati leleten tévesen tüntette fel a diagnózist?**
- 5. Volt-e az alperesi magatartásnak a felperes személyiségi jogát sértő kihatása?**
- 6. Megítélése szerint milyen objektív szankció alkalmazása jöhet szóba jelen esetben?**
- 7. A Ptk. személyiségi jog megsértésekor milyen további jogkövetkezményként alkalmazhat?**
- 8. Önmagában a személyiségi jogsértés ténye maga után vonja-e a sérelemdíj iránti kereseti kérelem megalapozottságát?**
- 9. A bíróság elutasíthatja a sérelemdíj iránti keresetet akár azért, mert az adott személyiségi jogsértés alkalmatlan arra, hogy nem vagyoni hátrányt okozzon a személyiségi jogában megsértett félnek?**
- 10. Az alperes is bizonyíthatja, hogy a felperest a jogsértéssel okozati összefüggésben nem érte immateriális hátrány?**
- 11. A felperest ért nem vagyoni hátrány megítélése szempontjából milyen tényállási elemek kaptak jelentőséget?**

12. Körülbelül meddig állhatott fenn észszerűen a felperesnél kialakult feszült lelkiállapot? Ezen időszakban bekövetkező hátrány indokolta az alperes sérelemdíjban való marasztalását?

9. Duzzogó Dénes alperes egyik pillanatról a másikra a házastársának, Suta Sára felperesnek a szívességi telefonhasználatát megszüntette, a telefonszámához tartozó SIM-kártyát letiltatta, nem adva lehetőséget a felperesnek arra, hogy a telefonszám megszűnéséről, más személyhez kerüléséről az ismerőseit értesíteni tudja, kapcsolatainak telefonszámát lementhesse, másik telefonszámhoz tartozóan átírhasssa. A szolgáltató igazolta, hogy Suta Sára felperes értesítést követően a SIM-kártya 2016. március 21. napján azonnal kicserélésre került, majd 2016. április 2. napján újabb cserére került sor. Duzzogó Dénes alperes elismerte, hogy egyszer-kétszer néhány órára bekapcsolta a felperesi telefonszámot hordozó SIM-kártyával ellátott telefont, és észlelte, hogy arra üzenetek érkeztek; így lehetősége nyílt arra, hogy a Suta Sára levéltitkát megismerje. Duzzogó Dénes alperes úgy nyilatkozott, hogy részéről az üzenetek elolvasásra nem kerültek, azokat olvasatlanul törölte. Az üzenetek alperes általi megismerését a felek között folyt telefonbeszélgetésről készült leirat sem támasztotta alá.

Suta Sára felperes 500 ezer Ft összegű sérelemdíjat követel Duzzogó Dénes alperestől. Az alperes a kereset elutasítását kéri.

- 1. A perbeli esetben Suta Sára felperes titkát hordozó SIM-kártya birtokának megszerzését önmagában jogsértésként kell-e értékelni?*
- 2. Milyen két funkciója van a sérelemdíjnak?*
- 3. Milyen szempontokat kell figyelembe venni az összegszerűség meghatározásánál?*
- 4. A sérelemdíj összegszerűsége körében hogyan kell értékelni azt, hogy a Suta Sára felperes magántitkának felhasználása a perben nem nyert bizonyítást?*
- 5. Van-e jelentősége annak, hogy érte-e Suta Sára felperest nem vagyoni hátrány? Kinek kellene a nem vagyoni hátrány meglétét bizonyítani?*
- 6. Milyen nem vagyoni hátrányt előidéző körülményeket lehet jelen esetben köztudomású tényként értékelni? Miért van ennek jelentősége?*
- 7. Milyen összegű sérelemdíjat ítélne meg a jelen esetben?*

10. Béna Benő felperes 2014. augusztus 9-én az alperes által üzemeltetett fürdőlétesítményben az úszógumi nélküli testcsúszdán, ülő helyzetben lecsúszva, a zárt, henger alakú csúszda oldalának ütközve balesetet szenvedett. A csúszdázás során itt megengedett testhelyzet a háton fekvő testtartás, szorosan a törzshöz szorított kezekkel. Erről a vendégek a csúszda induló oldalánál jól láthatóan kihelyezett piktogramokból tájékozódhatnak. A baleset időpontjában a csúszda megfelelőségi tanúsítvánnyal rendelkezett, rendeltetésszerű használatra műszaki szempontból alkalmas volt.

A balesetet követően Béna Benő felperes még aznap felkereste a Bács-Kiskun Megyei Kórház Traumatológiai Osztályát, ahol elmozdulás nélküli kulcscsonttörését diagnosztizálták, és úgynevezett nyolcas kötéssel stabilizálták a bal vállát. A leleten a felperes előadása alapján szerepelt, hogy a sérülés a csúszda oldalába ütközés során következett be, a sérülés okaként pedig rögzítették: „nekiütődés vagy ütés egyéb tárgytól”. 2014. augusztus 18-án Béna Benő felperest megműtötték, mert egy rossz mozdulatot követően a bal vállában elmozdulás következett be. Másnap otthonába bocsátották, december 9-én pedig a fémanyagokat maradéktalanul eltávolították.

Az alperes felelősségbiztosítója a bejelentett kárigény alapján 97 ezer Ft-ot fizetett meg a felperesnek.

Béna Benő felperes keresetében a testi épséghez, egészséghez fűződő személyiségi jogának megsértése miatt 3 millió Ft sérelemdíj és a baleset kapcsán bekövetkezett 444 ezer Ft vagyoni kára megtérítésére kérte kötelezni az alperest. Előadása szerint a csúszdát rendeltetésszerűen használta, azonban állította, az a baleset időpontjában életveszélyes volt, emiatt következett be a sérülése. Sérelmezte azt is, hogy a káreseményt követően a csúszdamester nem hívott ápolót, nem tájékoztatta az orvosi vizsgálat lehetőségéről. Részletezte az őt ért hátrányokat, vagyoni kárait.

A beszerzett műszaki szakértői vélemény szerint a csúszda a baleset időpontjában érvényes megfelelőségi tanúsítvánnyal rendelkezett, a rendeltetésszerű használatra vonatkozó tájékoztató táblák pedig a megfelelő helyeken, jól látható módon kifüggesztésre kerültek. A tábla létét Tanú Aladár is alátámasztotta. A csúszda használati útmutatójából, valamint a tájékoztató táblákból egyértelműen megállapítható, kizárólag a fekvő testtartás engedélyezett csúszdázáskor.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

- 1. A sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire – különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára – milyen szabályokat kell alkalmazni?*
- 2. A sérelemdíj iránti követelés megalapozottságához az igényt érvényesítő félnek mit kell bizonyítania?*
- 3. A perben Béna Benő felperes egyik jogsértő, károkozó magatartásként az alperes által üzemeltetett csúszda életveszélyes, nem megfelelő műszaki állapotát jelölte meg. A felperes sérelemdíj iránti igényét a szerződésen kívüli vagy a szerződésszegési kártérítési felelősség szabályai szerint kell elbírálni?*
- 4. Megállapítható-e az alperes károkozó magatartása?*

Szellemi alkotások joga

1. Egészítse ki a táblázatot megfelelően!

Szellemitulajdon-jog területei		
Iparjogvédelmi jogok		
műszaki szellemi alkotások		- a művészet - - területére eső alkotások
- - - - - -	- védjegy, - eredet-megjelölés, - földrajzi jelölések	Például: - építészeti alkotások - szoftverek - képzőművészeti alkotások - filmalkotások - díszletek, jelmezek

2. Egészítse ki megfelelően!

	Iparjogvédelmi jogok	Szerzői jogok
Szükséges-e valamilyen hatósági eljárás a jogvédelemhez?		
Hogyan alakul a védelmi idő?	szabadalom: védjegy: földrajzi árujelzők oltalma: növényfajták oltalma: formatervezési minták oltalma: használati minták oltalma: mikroelektronikai félvezető termékek topográfiájának oltalma:	
Mi a védelem területi hatálya?		

3. Hírek, 2012. október

A Disney filmstúdió megvásárolta a George Lucas 100%-os tulajdonában álló Lucasfilm Ltd.-t és a *Star Wars*-filmek jogait is. A Disney máris bejelentette, hogy folytatják az eddig hat filmből álló *Star Wars*-sorozatot, és a *Star Wars: Episode 7*-t a tervek szerint 2015-ben mutatják majd be.

1. *A szellemi tulajdon-jog mely területének védelmét élvezik a filmalkotások?*
2. *Milyen vagyoni jog illeti a jogosultat, és milyen szerződéssel biztosíthatja-e jogot más számára?*

4. Kanye West 2013-as *Yeezus* nevű albumán megjelent a *New Slaves* című dal, melyben körülbelül másfél perc hallható az Omega Gyöngyhajú lány című slágeréből, melynek zenéjét Presser Gábor, szövegét Adamis Anna írta. A rapper nem tagadta, hogy felhasználta a Gyöngyhajú lányt. Presser Gábor és Adamis Anna 2016. májusban a New York-i szövetségi bíróságon 2,5 millió dollárra (körülbelül 717 millió forintra) perelte Kanye Westet, aki megegyezés alapján végül 100 ezer dollárt fizetett.

1. *Milyen jogvédelem alatt állnak a zeneművek?*
2. *E jogvédelem alapján ki jogosult elsősorban egy zeneművet felhasználni, illetve más lehet-e jogosult e felhasználásra?*

5. Nézze meg az ábrát, majd válaszoljon a kérdésekre!

- a) *Az árujelzők melyik csoportjába tartozik az ábra?*
- b) *Mi a célja általában ennek az árujelzőnek?*
- c) *Milyen megjelölések részesülhetnek oltalomban ilyen árujelzőként?*
- d) *Hogyan keletkezik az oltalma ennek az árujelzőnek, melyik szervezet működik közre a védelem megszerzésében?*
- e) *Az oltalom megszerzőjének milyen jogosítványa van?*
- f) *Milyen hosszú az oltalom időtartama?*
- g) *Ki illet az oltalom?*

- h) Hogyan nevezzük ezt az árujelzőfajtát?*
- i) Mi a célja ennek az árujelző fajtának?*
- j) Ki használhatja ezt az árujelzőt?*

6. Két árujelzőt lát. (forrás: <https://www.sztnh.gov.hu/hu/vedjegy/peldak-nem-elfogadható-megjelolesekre>)

- 1) Milyen feltételekkel tartalmazhat egy árujelző állami felségjelet, nemzetközi szervezetet megillető jelzést?*
- 2) Ellenőrizze a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának honlapján azt, kaptak-e oltalmat ezek az árujelzők, ha nem, miért nem?*

<https://www.sztnh.gov.hu/hu/vedjegy/peldak-nem-elfogadható-megjelolesekre>

7. Húbele Balázs szakdolgozatot írt. Dolgozatában felhasználta más szerzők munkáit, mert neki nem volt saját ötlete. Arra gondolt, hogy a konzulens ügysem ismeri fel majd mások munkáit. Az egyik könyvből 11 oldalt másolt be, egy cikkből szó szerint átvett 10 sort, egy másik könyvből bemásolt 12 oldalt, egy harmadik könyvből 5 oldalt másolt át.

- a) Milyen fajta szellemi tulajdonvédelemben részesülnek a könyvek és tudományos cikkek?*
- b) Mi az „idézés” jogi fogalma, és milyen feltételekkel jogszerű ez?*
- c) Mi az „átvétel” jogi fogalma, és milyen feltételekkel van erre jogszerűen lehetőség?*
- d) Felhasználásnak minősül-e az idézés és átvétel, kell-e ezért felhasználási díjat fizetni?*
- e) Jogsértő volt-e a dolgozat ilyen tartalmú megírása?*

8. Spór Béla egyetemi hallgató úgy döntött, hogy a túl drága, de nem annyira vastag tankönyveket elkéri egyik évfolyamtársától, és lemásoltatja a fénymásolónál, így valamivel kevesebbet fizet, mintha megvenné a könyveket.

- a) Milyen jogvédelemben részesülnek a tankönyvek, jegyzetek, tansegédletek?*
- b) Másolható-e magáncélra a teljes mű, ha igen, milyen formában?*
- c) Történt-e jogsértés a leírt esetben?*

9. A Zöldszemű Fekete Macska szórakozóhelyet két egyetemista nyitotta. Egyikük nagy zeneőrült, ezért esténként az általa összeválogatott dalokat játszották. Az egyetemisták imádták ezeket a válogatásokat, minden este telt ház volt a szórakozóhelyen. Egyszer kaptak egy levelet az ARTISJUS egyesülettől, amely szerint az egyesület a zenék lejátszása okán szerzői jogdíjat követel tőlük.

- a) Mi az ún. közös jogkezelés, miért van erre szükség?*
- b) Mi az ún. ARTISJUS egyesület?*
- c) Üzletszerű felhasználásnak minősül-e zenék lejátszása egy szórakozóhelyen? A szerzői jogi törvény mely szabályából következik ez?*

Jogi személyek joga

1. A Diana Kereskedelmi és Ingatlanhasznosító Korlátolt Felelősségű Társaságnak egyedüli tagja az Artemisz Pénzügyi Tanácsadó Zrt. A társaság elhatározta végelszámolását, és változásbejegyzés iránti kérelmet terjesztett elő a cégbírósághoz.

A cégbíróság hiánypótlásra felhívó végzésében előírta, a társaság intézkedjen a zár alá vétel megszüntetése iránt. Közölte: a végelszámolás megindításának bejegyzése iránti kérelmet előterjesztő cég cégjegyzékének 34/1. rovatába bejegyzésre került a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozóiroda Vagyon-visszaszerzési Hivatal határozata zár alá vétel elrendeléséről. A határozat és cégjegyzék adataiból megállapítható, hogy a büntetőjogi intézkedés az Artemisz Pénzügyi Tanácsadó Zrt. üzletrészén keresztül korlátozza a kérelmező társaság rendelkezését vagyona felett. A végelszámolás a cég megszüntetésére irányul. A cég megszüntetése a cég vagyonfelosztása nélkül nem lehetséges, a cég vagyonfelosztása pedig ellentétes a zár alá vétel jogintézményével. A zár alá vételt maga a cég is köteles végrehajtani, így a végelszámolásról hozott határozat ellentétes a büntetőeljárás törvényben foglalt előírásokkal.

A társaság jogi képviselője beadványt nyújtott be a cégbírósághoz, melyben vitatta az elsőfokú bíróság hiánypótlásra felhívó végzésében foglaltakat.

A cégbíróság a változásbejegyzés iránti kérelmét elutasította. Határozatát azzal indokolta, hogy a társaság a hiánypótlásra vonatkozó végzésnek határidőben nem tett eleget.

A végzés ellen a társaság nyújtott be fellebbezést. Kérte a végzés megváltoztatását és a változásbejegyzési kérelemnek történő helyt adást. Hivatkozott arra, hogy a céggel szemben büntetőjogi intézkedés alkalmazására és zár alá vételre sem került sor, annak szükségessége sem merült fel, ezért a végelszámolás elhatározható volt. Csak a taxatív felsorolásban szereplő büntetőjogi intézkedések akadályozhatják a végelszámolás elrendelését, ez nem azonos a társaság cégkivonata 34. pontjában elrendelt biztosítási intézkedéssel. A Be. szerint elrendelt büntetőjogi intézkedést nem a céggel, hanem az Artemisz Pénzügyi Tanácsadó Zrt.-vel szemben alkalmazták. Kifejtette azt is: a társaság végelszámolásának elhatározására a törvényesség fenntartása érdekében került sor, a társaság szorosan kötődik az Artemisz cégcsoporthoz, képviselője Tóth Csanád, a végelszámolások célja a teljes Artemisz kivezetése a piacról, a tevékenység befejezése, a munkavállalói állomány leépítése, záróellenőrzés lefolytatása, vagyonelemek értékesítése. A befolyó vételárak zárolt számlára kerülnek. Az Artemisz vezetői előzetes letartóztatásban vannak, ügyvezetői tisztségüket betölteni, gyakorolni nem tudják, az ügyvezető ellehetetlenült helyzetében ésszerű és törvényes lehetőség a végelszámolás.

Ítéld meg a jogi helyzetet!

2. A felperes a 3 millió forint törzstőkéjű alperesi korlátolt felelősségű társaság 50 %-os tulajdoni részesedéssel rendelkező tagja. Az alperesnek további két magánszemély tagja van, 25-25%-os tulajdoni részesedéssel, utóbbiak a társaság ügyvezetői is egyben. A társasági szerződés értelmében minden 10 ezer forint értékű törzsbetétrész egy szavazatra jogosít, ennek megfelelően a felperest 150, a másik két tagot személyenként 75-75 szavazat illeti meg.

Az alperes társasági szerződése a taggyűlés határozatképessége tekintetében úgy rendelkezik, hogy a taggyűlés határozatképes, ha a tagokat szabályszerűen meghívták, és azon a törzstőke legalább fele vagy a leadható szavazatok többsége képviselve van.

Az alperes 2017. június 17-én valamennyi tag részvételével megtartott taggyűlésén a 2016. évi beszámolót nem fogadták el. Az alperes ügyvezetője ezért 2017. július 12. napján 10 órára az alperes székhelyére, azonos napirenddel új taggyűlést hívott össze. A meghívót a felperes részére 2017. június 22-én postára adták, azonban az az alpereshez „nem kereste” jelzéssel visszaérkezett. Ezt követően az alperes a meghívót a felperes jogi képviselője részére elektronikus levélben is megküldte.

A 2017. július 12-én a felperes távollétében megtartott taggyűlésen a jelenlévő másik két tag egyhangú szavazatával meghozott 1/2017. (VII. 12.) számú határozatával az alperes taggyűlése elfogadta a 2016. évi mérleget és beszámolót. A jegyzőkönyvben rögzítették, hogy a meghívók kiküldése szabályszerűen megtörtént, a taggyűlés megtartásának nincs akadálya, az határozatképes, mert a törzstőke 50%-ban képviselve van.

A felperes keresetében az alperes fenti határozatának hatályon kívül helyezését kérte. Többek között arra hivatkozott, hogy a 2017. július 12-én megtartott taggyűlés nem volt határozatképes, mert a Ptk. 3:18. § (1) bekezdése a jogi személy ülésének határozatképességéhez a leadható szavazatok több mint felét képviselő szavazásra jogosult részvételét kívánja meg. Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Megítélése szerint a taggyűlési határozat nem jogszabálysértő, mert a társasági szerződés rendelkezésének megfelelően a taggyűlés határozatképes volt.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

3. Az elsőfokú bíróság végzésével a Kedves Olvasmányom Egyesület elnevezésű civil szervezet változásbejegyzés átvezetése iránti kérelmét elutasította. Az elsőfokú bíróság ugyanis a kérelem hiányainak 45 napon belül történő pótlására hívta fel a kérelmezőt. A kérelmező pedig a hiánypótlási felhívásnak csak részben tett eleget. Emiatt továbbra is fennállnak a felhívásban szereplő, a nyilvántartásba vétel alábbi akadályai, az alapszabály hibái:

- a napirend kiegészítésére vonatkozó szabályok nem felelnek meg a Ptk. 3:75. §-ának: az alapszabály 4.5. pontja lehetőséget ad a „küldött-közgyűlés” napirendjének kiegészítésére, amelyről a „küldött-közgyűlés” határoz, és a 4.6. pont szerint a meghirdetett napirenden csak a „küldött-közgyűlés” változtathat, más rendelkezés az alapszabályban azonban nincs;
- az alapszabály nem rögzítette a Ptk. 3:17. §-ban foglaltaknak megfelelően a nem szabályszerűen összehívott közgyűlés megtartására vonatkozó szabályokat: az alapszabály bármelyik határozatképtelen közgyűlés esetére lehetővé teszi a megismételt közgyűlés összehívását;
- nem rögzítette az elnökség és a felügyelőbizottság visszahívásának okait;
- a képviseleti jog és a bankszámla feletti rendelkezési jog nincs összhangban egymással: az alapszabály XIV. pontja szerint a civil szervezetet az elnökség elnöke vagy a titkár képviseli önállóan, azonban a bank előtti képviseletre az elnök és a titkár együttesen jogosult;
- az egyesület megszűnését nem szabályozta a Ptk. 3:48. § és 3:84. § alapján: az alapszabály XV. 1. pontja a Ptk. 3:84. § a)-b) pontjában foglaltakkal egyezően nevesíti az egyesület megszűnésének okait, de a megszűnési okok között nem tünteti fel a Ptk. 3:48. § (1) bekezdésének c) és d) pontjában meghatározott okokat;
- a kérelmező felhívás ellenére nem csatolta valamennyi felügyelőbizottsági tag tisztséget elfogadó nyilatkozatát.

A határozattal szemben a civil szervezet nyújtott be fellebbezést, véleménye szerint az elsőfokú bíróság az alapszabályból olyan rendelkezéseket hiányolt, illetve kifogásolt, amelyek a jogszabályoknak megfelelnek:

- az alapszabály 4.5. és 4.6. pontja rendelkezik a Ptk. 3:75. §-ában meghatározott napirend kiegészítésének szabályairól;
- az alapszabályban a szervezet legfőbb döntéshozó szervének összehívási feltételei igen részletesen vannak szabályozva, mindenben megfelelnek a Ptk. 3:17. §-ában foglalt feltételeknek;
- az elnökség és a felügyelőbizottság visszahívásáról az alapszabály több pontja rendelkezik;
- az egyesületi jog és a szerződési szabadság része az, hogy a képviselő a pénzfelvételi és banki jegyzési jogát együttesen gyakorolja egy másik elnökségi taggal, ez nem sérti a képviselő önálló képviseleti jogát;
- az alapszabály a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően rendelkezik a szervezet megszűnéséről;
- korábban már benyújtotta a nyilvántartó bírósághoz azt a nyilatkozatot, amely szerint a felügyelőbizottsági tagok közül egy meghalt, ezért nem került becsatolásra az ő tisztséget elfogadó nyilatkozata.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

4. A Bíróság nyilvántartásában szerepel a Kék Párt. A Fővárosi Bíróság végzésével nyilvántartásba vette a párt alapszabályának (pártalkotmány) 2010. március 20-i módosítását. A módosított létesítő okiratban (pártalkotmány) a 21. § (3) bekezdés értelmében a 2010. évi helyhatósági választásokat követően újabb elnökválasztó országos nagyválasztmányt csak a Fővárosi Bíróságnál bejegyzett országos elnök hívhat össze a 2014. helyhatósági választások jogerőre emelkedését követő 60. napig. A párt bírósági nyilvántartásban bejegyzett elnöke Xavér volt. A 2014. évi választásokat követően a párt bejegyzett elnöke 2014. augusztus 20-
ra országos nagyválasztmányt hívott össze.

Aladár, Boglárka, Cecília, Dezső és Ella 2015. szeptember 26. napjára nagyválasztmányi ülést hívott össze. Ők magukat az alperes megbízás nélküli ügyvivőiként tüntették fel. A nagyválasztmány ilyen módon történő összehívása ellen a párt bejegyzett elnöke írásban tiltakozott. A 2015. szeptember 26. napján megtartott gyűlésen határozatok születtek. Az 1/2015. (IX. 26.) határozattal a nagyválasztmány egyhangú szavazással elnököt és a teljes vezetőséget tisztségéből visszahívta. A 2/2015. (IX. 26.) számú határozattal a nagyválasztmány egyhangúlag úgy határozott, hogy az alperes új elnöke egy évre Kelemen. A 3/2015. (IX. 26.) számú határozattal a nagyválasztmány K elnöki munkájának segítségére úgynevezett újjászervező bizottság alakításáról döntött.

A felperesek keresetükben kérték, hogy a bíróság a 2015. szeptember 26-i határozatokat helyezze hatályon kívül, mert a nagyválasztmányi ülést olyan személyek hívták össze, akik erre nem voltak jogosultak. A felperesek előadták, hogy ők maguk az alperesi párt tagjai és ezen minőségükben jogosultak a határozatok megtámadására. A pártalkotmány alapján a nagyválasztmányt csak a párt elnöke vagy főtitkára hívhatja össze.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint Xavért törvénytelenül választották meg 2014. augusztus 20-án a párt elnökének, mert a párt SZMSZ-e értelmében egy személyt csak három ciklusra lehet elnökké választani, illetve negyedszerre csak akkor, ha nagyon sikeres a párt. Álláspontja szerint az elnök nélküli párt nagyválasztmányát a keresetben megjelölt személyek megbízás nélküli ügyvivőként voltak jogosultak összehívni. Az alperes előadta azt is, hogy a 2014. augusztus 20-i nagyválasztmányi ülés kapcsán használt okiratok valós voltának tisztázása végett büntetőeljárás van folyamatban.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

5. Az alperes igazgatóságának elnöke 2017. február 10. napjára összehívta az alperes rendkívüli közgyűlését azzal, hogy a közgyűlés napirendje:

1. Tájékoztatás a részvény-adásvételekről, igazgatósági tagok lemondásáról.

2. Igazgatósági tagok választása.

A felperes 2017. január 30-án a napirend kiegészítésére tett javaslatot. Kérte, hogy kerüljön napirendre a döntés a saját részvények bevonásáról, valamint a felügyelőbizottság létrehozásáról.

Ezt követően az alperes 2017. február 10-én határozatképes rendkívüli közgyűlést tartott azzal, hogy a határozatképesség szempontjából figyelembe vehető 454 995 db részvény, a közgyűlésen megjelent vagy képviseltette magát 454 386 db részvény, a határozatképesség szempontjából figyelembe vehető részvények 98,87%-a.

A közgyűlés a 6/2017. (02. 10.) számú közgyűlési határozattal a napirendet az alábbiak szerint határozta meg: 1. Tájékoztató a részvények adásvételéről, 2. bejelentés az igazgatósági tagok lemondásáról, 3. igazgatósági tagok választása, 4. döntés a saját részvények bevonásáról, 5. döntés felügyelőbizottság létrehozásáról.

A 3. napirendi pont tekintetében az igazgatóság elnöke bejelentette, hogy az igazgatóság az igazgatóság elnökének feleségét és gyermekét javasolja az igazgatóság tagjainak megválasztani határozatlan időtartamra. A közgyűlés az új igazgatósági tagokat megválasztotta.

Az 5. napirendi pont tekintetében a közgyűlés 454 386 igen szavazattal, a szavazatok 100%-ával elfogadta a 12/2017. (02. 10.) számú közgyűlési határozatot, amellyel a közgyűlés a csatolt tervezet szerint a zrt. alapszabályát módosította, illetve kiegészítette, felügyelőbizottságot hozott létre azzal, hogy a csatolt tervezetet be kell építeni az alapszabályba, ennek határideje 2017. március 10. Ezután az igazgatóság elnöke az igazgatósággal egyetértésben 5 évre felügyelőbizottsági tagnak javasolt három személyt, akiket a közgyűlés megválasztott.

A felperes a keresettel támadott határozatok tekintetében nemmel szavazott. A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság az alperes 10/2017. (02. 10.), 11/2017. (02. 10.), 13/2017. (02. 10.), 14/2017. (02. 10.) és 15/2017. (02. 10.) számú közgyűlési határozatait helyezze hatályon kívül. Keresete indokaként arra hivatkozott, hogy az alperes kizárólag a közgyűlés elején vizsgálta a határozatképességet, az egyes határozatok meghozatalakor nem. E körben kifogásolta a határozatok kihirdetésének módját is azzal, hogy a közgyűlésen a határozatok meghozatalakor a leadott szavazatok arányát nem szám szerint, hanem az igenek, a nemek és a tartózkodók százalékos arányában határozták meg, ezzel kapcsolatban csatolta a felperes által a közgyűlésen készített hangfelvétel leiratát. Állította, hogy ezáltal a határozatok kihirdetése jogszabálysértő volt. Hivatkozott arra is, hogy aki személyesen érdekelt a döntésben, az a határozat meghozatalakor nem szavazhat. Álláspontja szerint az igazgatósági tagok megválasztásánál az igazgatóság elnöke hozzátartozói tekintetében személyesen érdekelt volt, így nem szavazhatott volna. A felperes előadta továbbá, hogy a jogszabály szerint a napirendet a meghívókban olyan részletességgel kell feltüntetni, hogy a szavazásra jogosultak a tárgyalni kívánt témakörökben álláspontjukat kialakíthassák. Végül pedig a felügyelőbizottsági tagok megválasztása vonatkozásában előadta, hogy a felügyelőbizottsági tagok megválasztása napirendre sem került, az egyes felügyelőbizottsági tagként megjelölt személyek nevével a részvényesek közvetlenül a szavazást megelőzően találkozhattak, az egyik jelölt nem is volt jelen a közgyűlésen.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

6. Molnár Zsolt felperes a 3 millió Ft jegyzett tőkéjű Teknős Kft. alperesi társaság tagja 500 ezer Ft névértékű, 50 szavazatot biztosító részesedéssel. Rajta kívül az alperesnek még két tagja van: Serleg Antal 1 millió Ft névértékű, 100 szavazatot biztosító részesedéssel, valamint az Apfel GmbH 1 500 000 Ft névértékű, 150 szavazatot biztosító részesedéssel.

Az alperes a taggyűlés időpontjában hatályos társasági szerződésének 11. pontja szerint Serleg Antal tag egyben az alperes ügyvezetője is, megbízatása 2016. február 26. napjától számított 3 évre szól. A társasági szerződés 10. pontja tételesen felsorolja azokat a döntéseket, amelyek a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe tartoznak, továbbá mindazon ügyeket ebbe tartozónak minősíti, amelyeket törvény vagy a társasági szerződés a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe utal. A 11. pont értelmében a társaság irányításával kapcsolatos olyan döntések meghozatalára, amelyek nem tartoznak a tagok hatáskörébe, az ügyvezető jogosult. A 14. pont úgy rendelkezik, a társasági szerződés módosításához a tagok egyhangú határozatára van szükség.

Az alperes 2016. június 17-én megtartott taggyűlésének napirendjén az Apfel GmbH tag által javasolt napirendi pontként az ügyvezetői ügyrend elfogadása tárgyában történő határozathozatal is szerepelt. Az ebben a kérdésben elrendelt szavazás során az Apfel GmbH tag 150 igen szavazattal támogatta az ügyrend elfogadását, míg Molnár Zsolt tag 50, Serleg Antal tag 100 nem szavazattal ellenezte azt. A taggyűlési jegyzőkönyvben rögzítették, hogy miután Serleg Antal tag a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja alapján nem szavazhat, a taggyűlés Molnár Zsolt tag 50 nem és az Apfel GmbH tag 150 igen szavazata mellett meghozta a 3/2016. (06. 17.) számú taggyűlési határozatot, amely szerint a taggyűlés elfogadta az Apfel GmbH tag által összeállított, a taggyűlési jegyzőkönyvhöz csatolt, külön íven szerkesztett, 6 oldal terjedelmű ügyvezetői ügyrendet, ami a jegyzőkönyv elválaszthatatlan mellékletét képezi.

A felperes keresetében az alperes 3/2016. (06. 17.) számú taggyűlési határozatának hatályon kívül helyezését kérte. Állította, abban a kérdésben, hogy az ügyvezetői ügyrend elfogadásáról döntő határozat meghozatalakor Serleg Antal tag, aki ügyvezető is, a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja alapján kizárt-e a szavazásból, a perbeli határozat meghozatalát megelőzően a taggyűlésnek külön határozatot kellett volna hoznia. A határozat azért is jogszabálysértő, mert Serleg Antallal szemben nem állt fenn a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontjában meghatározott kizáró ok. A taggyűlés döntése, a határozathozatal tárgyát képező ügyrend ugyanis nem személyesen Serleg Antal tag, ügyvezető eljárására, intézkedéseire, kötelezettségeire, hanem az alperesi társaság mindenkorai ügyvezetőjének eljárására, intézkedéseire, kötelezettségeire vonatkozik, így ügyvezetői minőségében Serleg Antalnem volt személyesen érdekelt a döntésben, az alperes tagjaként pedig érintettsége a többi tagéval azonos volt. A felperes szerint a taggyűlési határozat a társasági szerződés 10. pontjának rendelkezésével is ellentétes. Azzal ugyanis, hogy a perbeli határozattal elfogadott ügyvezetői ügyrend az 1.4. a)-u) pontokban felsorolt – egyébként ügyvezetői hatáskörbe tartozó – intézkedések tekintetében a taggyűlés előzetes hozzájárulását, vagyis a hozzájárulás kérdésében történő taggyűlési határozathozatalt ír elő, a társasági szerződés 10. pontjában felsoroltakon túl olyan ügyeket is a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe utal, amelyek egyébként sem törvény, sem a társasági szerződés szerint nem tartoznak oda.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

7. A jogerős végzés a felperes keresetlevelét azért utasította vissza, mert a felperes a bíróság felhívása ellenére keresetlevele hiányait nem pótolta, és perbeli jogképességgel rendelkező szervezetet alperesként nem vont perbe. Az alperes pedig – a Kormány – nem költségvetési szerv, emiatt nem minősül jogi személynek, azaz nincs perbeli jogképessége, így a vele szemben előterjesztett keresetlevelet el kellett utasítani.

A jogerős végzés hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása érdekében a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Álláspontja szerint a jogerős végzés sérti az Alaptörvényt és a Ptk.-t. Tévedett a másodfokú bíróság akkor, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a Kormány nem jogképes. Kifejtette azt az álláspontját, hogy a Kormány a jogi személy minden lényeges ismérével rendelkezik, tehát jogképessége fennáll. Arra is hivatkozott, hogy a közigazgatási jogkörben hozott határozatok a bíróság előtt megtámadhatók, ezért téves az a jogi álláspont, amely szerint a legfőbb közigazgatási szerv mulasztása esetén sem lenne perelhető.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

8. Tetőfedő Kft. 2014. december 23-án az Alagútvájó Ingatlanhasznosító Korlátolt Felelősségű Társaságba történő beolvadás bejegyzése iránti kérelmet terjesztett elő. A kérelem 22/1. pontjában az átalakulás, egyesülés, szétválás rovatban a beolvadás cég által meghatározott időpontjaként 2014. december 31. napját jelölte meg a kérelmező. Az elsőfokú bíróság a beolvadás bejegyzése iránti kérelemnek helyt adott, 2015. január 19-én hozott határozatával 2015. január 19-ei hatállyal törölte a beolvadó céget a cégjegyzékből az átvevő kft.-re hivatkozással. A cég 2015. január 21-én kijavítás iránti kérelmet terjesztett elő, ebben kérte a beolvadás napjaként a cég által kért időpont feltüntetését, majd a bíróság felhívására e kérelmét 2015. február 4-én fenntartotta.

Az elsőfokú bíróság a fél kijavítási kérelmét elutasította. Határozata indokolásában kifejtette, hogy az átalakulás elbírálására irányadó Át. 6. § (6) bekezdése szerint a döntéshozó szerv meghatározhatja ugyan az időpontot, amikor az átalakuláshoz fűződő joghatások beállnak, ez azonban nem lehet korábbi, mint a jogutód nyilvántartásba vételének napja. A hivatkozott törvény 3. fejezete az egyesülésre eltérő törvényi rendelkezés hiányában az átalakulás közös szabályait rendeli alkalmazni, így a kijavítási kérelem teljesítésére nem volt törvényes lehetőség.

A cég az elsőfokú bíróság végzése ellen fellebbezést terjesztett elő, melyben arra hivatkozott, hogy a Ctv. 57. § (2) bekezdése, mely az átalakulás napjáról a fentiek szerint rendelkezik, és arra az esetre, ha a cég által kért átalakulási nap a bejegyzés időpontját megelőzi, az átalakulás időpontjaként a bejegyzés napját határozza meg, jelen ügyben nem alkalmazható. Hivatkozott arra is, hogy a Ctv. cégbejegyzésre irányadó előírásai olyan esetre, ahol cégbejegyzés nincs, csak változásbejegyzés, nem alkalmazható. Az Át. 6. § (6) bekezdése sem akadályozza a kijavítási kérelemre teljesítésének, mivel jogutód nyilvántartásba vételéről beolvadás esetében nem lehet szó. Álláspontja szerint a Ctv. 30. § (4) bekezdésének analóg alkalmazására kerülhet sor jelen ügyben, mely szabály szerint a cég változásbejegyzési kérelmében a változás időpontját meghatározhatja, s e jogának korlátja csupán az, hogy a változás időpontja nem lehet korábbi, mint a változás alapjául szolgáló határozat meghozatalának napja.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

9. A kérelmező egyesület nyilvántartásba vételre irányuló kérelmet terjesztett elő, s ezzel együtt benyújtotta a 2015. június 10. napján kelt létesítő okiratot, a vezető tisztségviselők nyilatkozatait, valamint a székhelyhasználat engedélyezésére vonatkozó nyilatkozatot, míg az elsőfokú bíróság hiánypótlást elrendelő végzését követően csatolta a 2015. szeptember 10. napján elfogadott alapszabályt, a tagjegyzéket, és a vezető tisztségviselők módosított tartalmú elfogadó nyilatkozatát. Az elsőfokú bíróság a 2015. szeptember 17. napján kelt végzésével 2795. szám alatt nyilvántartásba vette az Önkéntes Irodisták Egyesületet.

Az elsőfokú bíróság végzése ellen a megyei főügyészség fellebbezett, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új határozat hozatalára utasítását kérte. A fellebbezésben foglaltak szerint a kérelmező nem csatolta annak a közgyűlésnek a jegyzőkönyvét, amelyen a 2015. szeptember 10. napján kelt alapszabályt elfogadták, képviselője pedig nem igazolta, hogy az egységes szerkezetbe foglalt alapszabály megfelel az alapszabály-módosítások hatályos tartalmának.

A kérelmező a fellebbezés benyújtását követően csatolta a 2015. október 14. napján megtartott közgyűlésen elfogadott alapszabályt.

A fellebbviteli főügyészség a 2015. november 13. napján kelt átiratában a fellebbezést kiegészítette azzal, hogy a kérelmező a 2015. október 14. napján módosított alapszabályon sem igazolta, hogy a létesítő okirat szövege megfelel annak módosításai alapján hatályos tartalmának, továbbá az sem tűnik ki az alapszabályból, hogy az egységes szerkezetű okirat elkészítésére az alapszabály mely pontjának a változása adott okot.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

10. Az elsőfokú bíróság végzésével elutasította a szövetkezet 2015. június 22. napján előterjesztett változásbejegyzési kérelmét, mivel a szövetkezet a cégbíróság hiánypótlásra felhívó végzésében előírtaknak nem tett maradéktalanul eleget. Végzése indokolásában kifejtette, hogy a szövetkezet alapszabályának az a rendelkezése, miszerint a jogi személyek együttesen nem haladhatják meg a taglétszám felét, a Ptk. 3:326. § (1) bekezdésének kógens rendelkezésébe ütközik, mert a törvény szerint a szövetkezet nem természetes személy tagjainak száma nem haladhatja meg a taglétszám 20%-át. Az elsőfokú bíróság a közgyűlésről készült jelenléti ívek alapján megállapította, hogy a szövetkezet jogi személy tagjainak száma nem éri el az 50%-ot, ezért az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az 50%-os aránynak az alapszabályban történő rögzítése arra adna lehetőséget, hogy a jövőben a szövetkezet eddig a mértékig növelhesse a nem természetes személy tagok számát. Az elsőfokú bíróság kifejtette azt is, hogy a Ptk. 20. §-ában biztosított lehetőség nem jelenti azt, hogy az áttérésről hozott döntés időpontjában meglévő állapothoz képest később nagyobb arányban eltérhessenek a Ptk.-ban rögzített aránytól.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a szövetkezet alapszabályának azon pontja, miszerint a közgyűlés a határozatait a jelenlévő tagok egyszerű szótöbbségével hozza, és 2/3-os szavazattöbbséggel hozott határozathozatalt kíván meg például az alapszabály módosítása, a szövetkezet egyesülése, szétválása, átalakulása, jogutód nélküli megszűnése tárgyában, ellentétes a Ptk. 3:338. § (2) bekezdésének a rendelkezésével, eszerint ugyanis az alapszabály módosításához a jelenlévők legalább 2/3-ának és valamennyi tag felének a szavazata szükséges. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 3:360. § (2) bekezdésébe ütközőnek is találta ezt a szabályozást, hiszen a tag kizárása iránti kereset megindításához a közgyűlésnek az összes tag legalább 2/3-os szótöbbséggel hozott határozata lenne szükséges, míg az alapszabály a minősített szavazattal meghozandó határozatok között nem nevesíti a tag kizárása iránti kereset megindításához szükséges határozathozatalt.

A szövetkezet a végzés ellen benyújtott fellebbezésében az elsőfokú bíróság végzésének a megváltoztatását és a változásbejegyzési kérelem szerinti adatváltozások cégbejegyzését kérte. Fellebbezésében fenntartotta a 2015. július 24. napján benyújtott hiánypótlás keretében kifejtett azon álláspontját, miszerint a Ptk. 3:326. § (1) bekezdésének rendelkezése diszpozitív szabály, amelytől a szövetkezet eltérhetett az alapszabályában, mivel ez a kérdés nem tartozik a Ptk. 3:4. § (3) bekezdés a) és b) pontjaiban meghatározott esetek közé. Hivatkozása szerint ezt a jogértelmezést támasztja alá a Ptk. 20. §-ának a rendelkezése is. Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak a hiánypótló végzésben kifejtett álláspontját, mert a Ptk. 3:338. § (2) és (3) bekezdésének rendelkezései sem minősülnek kógens rendelkezésnek, az ezektől való eltérés egyetlen korlátját a Ptk. 3:19. § (3) bekezdése tartalmazza.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

11. A Fővárosi Bíróság 2011-ben jogerős végzésével vette nyilvántartásba az alapítványt közhasznú szervezetté minősítése mellett. Az alapító ezt követően kérelmet terjesztett elő az alapítvány megváltozott adatainak nyilvántartásba vétele iránt. Az elsőfokú bíróság hiánypótlási felhívására csatolt kérelmében pontosította a változásbejegyzés iránti kérelmét, és közhasznú jogállás nyilvántartásba vétele iránti papír alapú kérelmet is előterjesztett.

A Fővárosi Törvényszék végzésével megállapította, hogy a szervezet a 2011. évi CLXXV. törvény alapján közhasznú szervezet, és elrendelte az alapítvány székhelyében, képviselőjében bekövetkezett változás, valamint az alapító okirat módosításának időpontjaként 2014. október 27. napjának nyilvántartásba vételét.

Az ügyész a fellebbezésében az elsőfokú végzés hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint az alapító okiratban foglalt szabályozás hiányos, mert nem rögzíti, hogy a csatlakozók alapítói jogokat gyakorolhatnak-e, illetőleg milyen jogosultságok illetik meg a csatlakozót. Ezen túlmenően az alapító okiratnak a kuratórium határozatképességére és határozathozatalára vonatkozó szabályai ellentmondásosak, nem állapítható meg, hogy a határozatképesség ténylegesen két vagy három kuratóriumi tag jelenlétében áll fenn; egyértelmű határozatképességi szabály hiányában pedig a szabályozás nem felel meg a törvényi követelményeknek. Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság bejegyző végzését hiányosnak is tartotta, mert az nem rögzíti, az alapító okirat szerinti vezető tisztségviselői megbízatás határozott időre, öt évre szól.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

12. Az elsőfokú bíróság nyilvántartásba vette az alapítványt, amelynek célja részvénytársaság alapítása, egy napilap megjelentetése és az azzal összefüggő szerkesztői és kiadói munkához szükséges helyiségek biztosítása, munkatársak alkalmazása, az üzemeltetéshez szükséges infrastruktúra kialakítása, a berendezések megrendelése és üzembe helyezése. Az alapítók közül négyen beadványukban utóbb kérelmet terjesztettek elő célmódosítás és új kuratórium létrehozásának bejegyzése iránt. A bejelentés szerint az alapítvány további célja a napilap tovább működtetésén túl tevékeny részvétel az újságíróképzésben, pályakezdő újságírók támogatása és a munka nélkül maradt újságírók foglalkoztatásának megszervezése.

Kovács Gyula beadványában kérelmet terjesztett elő az alapítvány megszűnésének nyilvántartásba vétele iránt, arra hivatkozva, hogy a napilap megjelent, illetőleg a társaság létrejött, tehát az alapítványi cél megvalósult. A bejelentő álláspontja szerint minderre tekintettel nincs lehetőség az új cél megvalósítása érdekében az alapítvány további működtetésére.

Tóth Gabriella az alapítvány képviselőjében becsatolta az alapítók közgyűlésének jegyzőkönyvét, melyből megállapítható, hogy a közgyűlésen részt vett alapítóknak szándékában áll az alapítvány eredeti célok szerinti működtetése. A közgyűlés elhatározta, hogy a kuratóriumot felmenti, és új háromtagú kuratórium választására is sor került.

Az elsőfokú bíróság a Tóth Gabriella és társai által bejelentett célmódosítás bejegyzését és új kuratórium kijelölésének tudomásulvételét, valamint Kovács Gyula által előterjesztett megszűnés nyilvántartásba vételét megtagadta. Az indokolás szerint az alapító nem jogosult az alapító okirat olyan módosítására, amely az alapítvány célját megváltoztatja. A végzés rámutatott, hogy az alapító okirat módosítása, valamint a megszűnés bejelentése az alapítók jogkörébe tartozik, így a kuratóriumi elnök, illetve képviselő nem jogosult ilyen kérelmek előterjesztésére. A bíróság felhívása ellenére egyik fél sem tudott olyan kérelmet előterjeszteni - a köztük, illetve támogatottjaik között fennálló vitára tekintettel -, amely egybehangzóan tartalmazta volna valamennyi alapító akaratát az alapítvány megszüntetésére, illetve további működtetése tárgyában. Az indokolás felhívja a figyelmet arra is, hogy a megszüntetési kérelem a megmaradt vagyon további sorsáról nem tartalmazott döntést, illetve az alapító okiratban sem rendelkeztek az alapítók a megszűnésről, a vagyon sorsáról, valamint a közöttük esetleg keletkező véleménykülönbség esetére sem tartalmaz rendelkezést az alapító okirat. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság mind a megszüntetést, mind a további működést szolgáló új kuratórium kijelölésének tudomásulvétele, illetve a célmódosítás bejegyzése iránti kérelmek teljesítését is megtagadta.

A végzés ellen az alapítvány képviselője és az új kuratórium elnöke által meghatalmazott jogi képviselő nyújtott be fellebbezést. Rámutatott, hogy az alapítvány képviselője a bíróság felhívásának eleget téve az alapítókat összehívta, és az alapítói közgyűlésen, melyen az alapítóknak több mint fele jelen volt, határozatot hoztak a Kovács Gyula elnökletével működött kuratórium felmentéséről és új kuratórium megválasztásáról. A fellebbezés kifogásolja, hogy noha a jegyzőkönyvet a bírósághoz időben benyújtották, az abban foglaltakra a végzés nem reagál, és az új kuratórium megválasztásáról, valamint az alapítvány további működésére vonatkozó szándék deklarálásáról az elsőfokú bíróság egyáltalán nem vett tudomást.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

13. A 2014. november 12-én megalakult iskolaszövetkezet 2014. november 24-én a cégjegyzékbe bejegyzését kérte az elsőfokú bíróságtól. A kérelemhez csatolta az alakuló közgyűlésről 2014. november 12-én felvett jegyzőkönyvet, a jelenléti ívet és a 2014. november 12-én kelt alapszabályt.

Az elsőfokú bíróság 5. sorszámú végzésével egyebek mellett arra vonatkozó nyilatkozattételre hívta fel az iskolaszövetkezetet, hogy a tagok közül ki felel meg a 2006. évi X. törvény (Szövetkezeti tv.) 8. § (4) bekezdésben foglaltaknak. A hivatkozott szabály értelmében az iskolaszövetkezet tagjainak legalább 85%-a olyan természetes személy, aki a nevelési-oktatási intézménnyel tanulói, illetve hallgatói jogviszonyban áll. Jelezte, ha nincs ilyen személy, az alapítás a Ptk. 3:329. §-a folytán alkalmazandó Ptk. 3:101. § (2) bekezdése értelmében meghíúsult. Az iskolaszövetkezet az elsőfokú bíróság felhívására „Az Iskolaszövetkezet diák tagjegyzéke” elnevezésű okiratot csatolt be.

Az elsőfokú bíróság végzésével a bejegyzési kérelmet elutasította. A végzés indokolásában rögzítette, miszerint az iskolaszövetkezet a becsatolt diák tagjegyzékkel a hiányokat nem megfelelően pótolta, mivel az alapító tagok közül ebben a jegyzékben senki nem szerepel. Így az iskolaszövetkezet alapítása a Ptk. 3:329. §-a értelmében meghíúsult, ezért a kérelem elutasításának volt helye.

A végzéssel szemben az iskolaszövetkezet fellebbezett jogi képviselő útján. A végzés megváltoztatását és a cégjegyzékbe bejegyzését kérte. Előadta: tekintettel arra, hogy az iskolaszövetkezetek esetében a cégbíróság nem vezet tagnyilvántartást, mely egyébiránt lehetetlen is lenne a belépések és kilépések napi gyakoriságára figyelemmel, az elsőfokú bíróság nem vizsgálhatja a Szövetkezeti tv. 8. § (4) bekezdése szerinti követelmény meglétét. Jelentős számban tartalmaz a törvény jelenleg is olyan további korlátozásokat, amelyeket a cégbíróság a bejegyzési, változásbejegyzési eljárás során nem vizsgál. Ezek részletes vizsgálatára csak törvényességi felügyeleti eljárás keretében és csak a működés konkrét vizsgálata során kerülhet sor.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

14. Az alapító hozta létre C-Work Informatikai Alapítványt 50 ezer Ft induló vagyonnal zárt alapítványként. Az alapítvány működési körében úgy rendelkezett, hogy a kuratórium elnökét és tagjait az alapító „kéri fel”, ugyanakkor az alapító tagja is a kuratóriumnak. Arra nincs adat, hogy hány főből áll a kuratórium, az alapítón kívül kik a tagjai, csak a mellékelt nyilatkozatból lehet következtetni arra, hogy Aba Szidónia elfogadta a kuratóriumi elnöki tisztséget. Az elsőfokú bíróság többszöri hiánypótlás elrendelését követően a kérelemnek megfelelően rendelkezett a nyilvántartásba vételről.

Az elsőfokú végzés ellen az ügyész élt fellebbezéssel, indítványozva a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új határozat hozatalára utasítását. A fellebbezés indokolásából megállapíthatóan az alapító okirat törvénysértő, mert a zárt alapítványhoz rendelt vagyon mértéke a céljára figyelemmel nem biztosíthatja annak megvalósulását.

A kérelmező észrevételében a rendelkezésre bocsátott vagyon elégtelensége kapcsán előadta, hogy az alapítvány vagyona már most gyarapszik a vállalkozói tevékenységből származó bevétellel.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

Dologi jog

1. Töltse ki a táblázatot az alábbi kifejezésekkel! Egy elemet több helyre is be kell írni.

alkotórész, tartozék, gyümölcs, dologösszesség, elhasználható, elhasználhatatlan, helyettesíthető, helyettesíthetetlen, osztható, oszthatatlan, értékkel nem bíró, ingó, ingatlan

épület dózerolása utáni törmelék

könyvtári állomány

Leonardo da Vinci: Mona Lisa

vidéki kúria

bányatóból kibányászott homok

íróasztal

házastársi vagyonszövetség

nappali szoba csillárja

nappali szoba tartógerendája

búza

2. Imre Józsefnek keresztapja; József édesanyja és Imre osztatlan közös tulajdonát képezte $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányban az ingatlan, az ingatlanon a lakóépület egy ikerház, ennek használata elkülönül, a kert használata nincs megosztva, az ikerház egyik felében József él családjával, Imre az ingatlanrészét a tavaszi - nyári időszakban nem lakja, éves szinten sokat van távol. József édesanyja Imre ingatlanában élt, 2015. decemberben elhunyt, azóta Imre ingatlanrésze többnyire lakatlan. Imre és József kapcsolata megromlott. József 2015 tavaszán az ingatlanon három kültéri kamerát helyezett el, 2016 tavaszán a negyedik kamerát is elhelyezte a saját teraszára. A kültéri kamerák által látott terület:

1. az ingatlan közös bejárati kapuja, a gyalogos bejárati kiskapu, és mellette a kerítés kb. 3 méter szélességben;
2. a magasszintű terasz, a lépcsőtől az elválasztó vonalig tartó terület;
3. a garázkapu, alperes oldala a szomszédos utcai házfalig;
4. a közös hátsó kocsibeálló.

József a felszerelést végző cég ügyvezetőjétől érdeklődött, akinek a tájékoztatása szerint a felszerelt kamerák éjjel-látó kamerák, beltéri egységgel rendelkeznek, ami folyamatosan, ha mind a 8 kamera rögzít, kb. 80 órát rögzít, ezután a képeket folyamatosan felülírja; a rendszer a gyári mellékelt programmal internetes betekintést tesz lehetővé, amivel az interneten keresztül alperes a kamerákkal vett adott helyzetet bármikor megtekintheti. József és neje többször kérték alperest a kamerák eltávolítására. A felek többször egyeztettek, szóba került közöttük az is, hogy az osztatlan közös tulajdonú ingatlan természetben megosztanák, ez azonban nem valósult meg. Birtokvédelmi eljárást indítottak a jegyzőnél, amit megszüntettek, mert a sérelmezett helyzet már több mint egy éve fennállt. A peres eljárás megindulását követően két kamerát leszerelt, azonban a saját konyha ablakában belül egy kifelé irányuló kamerát helyezett el, ami Józsefnek garázsbejáratát is láthatja. Imre hivatkozott arra, hogy az ingatlanában egy évben kb. csak 100 napot tartózkodik, tavaszi, nyári időszakban általában a Balatonon tartózkodik, sokat utazik, az ingatlanon korábban árvíz is volt, ezért fontos, hogy a távollétében a számítógépén keresztül rá tudjon nézni a tulajdonára. Hivatkozott arra is, hogy a kamerát azért is szükségesnek tartotta, mert keresztfia és annak neje az ingatlan személyi bejáró kapuját állandóan nyitva tartják, nyitva hagyják.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

3. Kovács Géza a felszámolótól vásárolta meg a siófoki üzlethelyiség ingatlant a hozzá tartozó 88/1187 eszmei tulajdoni hányaddal és a társasház alapító okiratában meghatározott helyiségekkel. A szerződés szerint a vevő által megtekintett állapotban cserélt gazdát az ingatlan. Kovács úr kérelmére a Siófoki Járási Hivatal Járási Földhivatala határozatával az ingatlanra felperes tulajdonjogát bejegyezte. A határozat ellen a felszámoló törvényes határidőn belül fellebbezést terjesztett elő, melyben előadta, hogy az üzlethelyiség ingatlan ténylegesen nem létezett az eladáskor, azt már korábban lebontották. A hiteles térképmásolaton sem szerepelt már a kérdéses ingatlan. A másodfokú ingatlanügyi hatóság nyilatkoztatta Kovács urat az üzlethelyiség tényleges meglétét illetően, és áttekintette az ingatlan-nyilvántartási iratokat. Mindezek ismeretében megállapította, Siófok város új felmérése során alakult ki azon állapot, hogy a térképen a már lebontott épület nem szerepelt, ugyanakkor a társasház alapító okirat módosításának hiányában a helyrajzi szám megmaradt az ingatlan-nyilvántartás adatbázisában. Új eljárásban az elsőfokú hatóság határozatával átvezette a földrészletre vonatkozóan a társasház alapító okirat módosítását, amelynek során megszüntette a siófoki önálló ingatlant. A társasház alapító okiratának módosítására az ingatlan-nyilvántartásban ekkor feltüntetett tulajdonosok által aláírt szerződés és kérelem alapján került sor. A tulajdonjog változásának bejegyzése iránti eljárásban a hatóság végzésével elutasította Kovács úr tulajdonjog bejegyzés iránti kérelmét a nem létező ingatlanra.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

4. Illés a Kiss házaspár ellen végrehajtási eljárásban árverési vevőként szerzett tulajdonjogot az ingatlan 1/1 tulajdoni illetősége felett, mely ingatlan az árverést megelőzően a házaspár 1/2 - 1/2 arányú közös tulajdonát képezte. Az ingatlan birtokba adására 2017. október 31. napján került sor azzal, hogy a házastársak részére Illés további 30 napot biztosított az ingóságok elszállítására. Az ingóságok elszállítására teljes körűen nem került sor részben azzal összefüggésben, hogy a házastársak szándékában állt bérleti szerződés vagy visszavétel alapján tovább használni az ingatlant, az ezzel kapcsolatos tárgyalások azonban nem vezettek eredményre Illéssel. Ezt követően Illés az ingóságok kiadásától elzárkózott. Az ingatlanok birtokba adását követő 30 napon belül több alkalommal szállítottak el ingóságokat a házastársak. A végrehajtási eljárásban lefoglalásra került 10 db ingóság is az ingatlanban, az igazságügyi szakértő valamennyi tétel esetében úgy foglalt állást, hogy azok állagromlás nélkül a helyszínről elszállíthatók. A házastársak az ingóságok ellenértéke megfizetésére kérték kötelezni elsődlegesen Illést tekintettel arra, hogy már közel másfél éve Illés használatában vannak. Az ingóságok kifejezetten személyes jellegűek, más személyek általi használatot követően személyesen használni már nem kívánják, az tőlük nem is várható el. Illés hivatkozott arra, hogy a konyhabútor, a lámpatestek, a fürdőszobai kiegészítők és a beépített bútorok tartozékok. A bútorok tulajdonjogát mint az ingatlan alkotórészeit és tartozékait – mivel állagsérelem nélkül nem szállíthatók el az ingatlanból, például a hangtechnika, a jakuzzi – az árverési vételár kifizetésével megszerezte. Az ingatlant a megtekintett állapotban kívánta megszerezni. Az értéke is azt tükrözte, hogy a tulajdonjogot a magas minőségű beépített bútorokra is megszerzi az árverési vevő.

Ítéltse meg a jogi helyzetet!

5. Egy magánszemély kifogást terjesztett elő amiatt, hogy az önkormányzati tulajdonú ház ereszcsonnáján ismeretlen személyek Gipsz Jakabot népszerűsítő plakátot helyeztek ki. A kifogást tevő előadta, hogy kettős jogsértés történt, mert egyfelől az épületben aznap szavazókör is működött, másfelől a plakát kihelyezésére a vagyonkezelő - tudomása szerint - nem adott engedélyt. A Kiskút Megyei 1. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság a kifogást részben alaposnak találta. Megállapította a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 144. § (4) bekezdésében foglaltak sérelmét, miszerint az ingatlan az önkormányzat tulajdonában van, a használatot nem kérelmezték, a plakát elhelyezése a vagyonkezelő engedélye nélkül történt. A fentiekre tekintettel az OEVB a jogsértőt a további jogszabálysértéstől eltiltotta. A Nemzeti Választási Bizottság a határozatot helybenhagyta. A kérelmező felülvizsgálati kérelmében az NVB határozatának megváltoztatását, a kifogás elutasítását kérte. Álláspontja szerint a Ve. egyértelműen rendelkezik akkor, amikor a vagyonkezelői hozzájárulás beszerzését csak „a falra, kerítésre” való plakát elhelyezés esetére írja elő; az ereszcsonnára történt kihelyezés ennek folytán nem engedélyköteles, nem ütközik a Ve. rendelkezéseibe.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

6. A felperesi társaság, mint ráépítő/vevő, valamint VZ tulajdonos eladó „önálló ingatlan feltüntetéséről szóló megállapodás felbontása, földrészleten lévő egyéb önálló ingatlanok megszüntetése, adásvételi szerződés” megnevezéssel szerződést kötöttek, melyben felbontották szerződésüket, amely alapján a Kisváros külterület X/Y helyrajzi szám alatt felvett kivett telephely ingatlanra a felperesi társaság jogerős használatbavételi engedély, vázrajz és okirat alapján 2 db, külön önállóan használható egyéb épület, önálló ingatlan feltüntetését kérte ráépítés jogcímén a Kisváros X/Y/A helyrajzi szám alatti, és a Kisváros X/Y/B helyrajzi szám alatti ingatlanra, egyben megállapodtak, hogy visszavonják kérelmüket és kérik a Járási Földhivatalt, hogy felbontás jogcíme alapján szüntesse meg az épületek önálló alrészleten történő feltüntetését, azok a földrészleten kerüljenek feltüntetésre. A felek egyben megállapodtak, hogy az eladó eladja, a felperes pedig megvásárolja az eladó kizárólagos 1/1 tulajdoni illetőségében lévő Kisváros külterület X/Y helyrajzi szám alatt felvett kivett telephely megnevezésű ingatlan 1/1 „tulajdoni jogát és birtokát”. A felek a szerződés 3. pontjában kijelentették, hogy az adásvétel tárgya csak és kizárólag a földrészletre vonatkozik. A felek a szerződésben rögzítették, hogy a kialakított jelenlegi állapot szerint az ingatlan-nyilvántartásban X/Y helyrajzi szám alatt kivett telephely megnevezésű ingatlan, a Kisváros X/Y/A helyrajzi szám alatt felvett egyéb épület (fémszóró üzemcsarnok), valamint a Kisváros X/Y/B helyrajzi szám alatt felvett egyéb épület (festő üzemcsarnok) megnevezésű ingatlan van feltüntetve. Rögzítették, hogy az általuk aláírt szerződéssel a felbontást követő állapot alapján törlésre kerül a Kisváros X/Y/A és X/Y/B helyrajzi szám alatt felvett önálló épület ingatlan. Az illetékes adóhatóság fizetési meghagyásával a felperesi társaságot visszerthes vagyónátruházási illeték kifizetésére kötelezte. A felperes a fizetési meghagyással szemben fellebbezést nyújtott be, indokolásában előadta, hogy az ingatlan tulajdonosa rendelkezhet úgy, hogy a földet és a rajta álló épületet önálló ingatlanokként jegyezzék be az ingatlan-nyilvántartásba. Kifogásolta, hogy az első fokon eljáró illetékkiszabó hatóság nem vizsgálta azon tényt és körülményt, amelyről hivatalos tudomással bírt, valamint a szerződésből is kitűnik, hogy a felépítmények (fémszóró csarnoküzem és festő üzemcsarnok) tulajdonjogilag a felperes tulajdonát képezik, azt a felperes önálló szerzési móddal szerezte, a Nagyváros Megyei Jogú Város Jegyzője által engedélyezett csarnoképítési eljárással azokat saját vagyonából építette, melyek vonatkozásában használatba vételi engedéllyel rendelkezik. Erre tekintettel a felépítmények a felperes tulajdonát képezik függetlenül attól, hogy az ingatlan-nyilvántartásba azok hogyan kerültek bejegyzésre. Az eladó csak a földrészletet, földterületet idegenítette el, a vagyónátruházás kifejezetten csak a földrészletre vonatkozott.

Az alperes ellenkérelmében tényként hivatkozott arra, hogy a felperesi társaság és VZ szerződést kötöttek egymással önálló épület feltüntetésére tárgyában, mely alapján a felperesi társaság a VZ 1/1 tulajdoni hányadában lévő Kisváros külterület X/Y helyrajzi szám alatt felvett kivett telephely megnevezésű ingatlanra 2 db önállóan használható egyéb épület és önálló ingatlan feltüntetését kérte ráépítés jogcímén. A felperes tulajdonjogát ráépítés jogcímén bejegyezte az ingatlan-nyilvántartásba. Ezt követően a felek felbontották az önálló ingatlan feltüntetéséről szóló megállapodást, és a közhiteles ingatlan-nyilvántartásban külön helyrajzi számmal rendelkező, a Kisváros X/Y/A és X/Y/B helyrajzi szám alatt felvett önálló épület ingatlanok törlésre kerültek. Ugyanezen szerződésben a felek adásvételre vonatkozó megállapodást kötöttek, mely során a X/Y helyrajzi szám alatti telephely ingatlan 1/1 tulajdoni hányadban történő megszerzését rögzítették a felperes által. A felperes tulajdonjoga az ingatlan-nyilvántartásba vétele megtörtént.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

7. A perrel érintett ingatlan tulajdonosai 1/4-1/4 arányban a felperesek, 2/4 arányban az I. rendű alperes voltak. Az I. rendű alperes a 2018. július 29-én kelt adásvételi szerződéssel eladta az ingatlan 2/4 tulajdoni illetőségét a II. rendű alperesnek. A felek a szerződés érvényességének feltételévé tették, hogy a felperesek ne gyakorolják az elővásárlási jogukat. Az I. rendű alperes jogi képviselője útján a felperesek címére címzett tértivevényes ajánlott postai küldeményként megküldte a szerződést a felpereseknek azzal a felhívással, hogy a kézbesítéstől számított nyolc napon belül nyilatkozzanak arról, elővásárlási jogukat gyakorolni kívánják-e. A küldemények „nem kereste” postai értesítéssel érkeztek vissza 2018. augusztus 17-én az I. rendű alperes képviselőjéhez. A II. rendű alperes 2018. augusztus 25-én benyújtotta a tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmét a földhivatalhoz. A II. rendű felperes 2018. szeptember 17-én betekintett a II. rendű alperes bejegyzési kérelmére utaló széljegy alapjául szolgáló adásvételi szerződésbe. Az I. rendű felperes 2018. október 2-án, a II. rendű felperes 2018. október 5-én kelt levélben jelezte az I. rendű alperesnek, hogy a vételi ajánlatot nem kapta meg, és felhívta az I. rendű alperest az ajánlat megküldésére. A földhivatal 2019. április 11-én bejegyezte az ingatlan-nyilvántartásba a II. rendű alperes 2/4 arányú tulajdonjogát.

A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperesek között létrejött adásvételi szerződés érvénytelen, egyben a felperesekkel szemben hatálytalan. Kérték annak megállapítását is, hogy az adásvételi szerződés az I. rendű alperes mint eladó és a felperesek mint vevők között jött létre. Kérték továbbá, hogy a bíróság ítéletével pótolja az I. rendű alperes hozzájáruló nyilatkozatát a felperesek tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzéséhez, rendelje el a II. rendű alperes tulajdonjogának törlését, és az alpereseket kötelezze ennek tülésére. Az alperesek ellenkérelmükben kérték a kereset elutasítását. Arra hivatkoztak, hogy a jogszabálynak megfelelően jártak el, mert az elfogadott ajánlatot és a felhívást a felperesek címére küldték meg. Érvelésük szerint a küldemények tartalmáról a felperesek a saját felróható magatartásuk miatt nem szereztek tudomást, mert a küldeményeket nem vették át. Kifejtették, hogy a felperesek nem tettek az elővásárlási joguk gyakorlására irányuló kifejezett és konkrét nyilatkozatot. Hivatkoztak arra is, hogy a felperesek elmulasztották a Ptk. 6:223. § (2) bekezdésében előírt igényérvényesítési határidőt, és a teljesítőképességüket sem igazolták.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

8. A felperesi szervezetbe beolvadt Kft. használati joga volt bejegyezve a perrel érintett társasház teremgarázsának négy gépkocsibeálló helyére, amelyek a társasházi alapító okirathoz tartozó alaprajzon 45., 46., 47. és 48. számokon vannak megjelölve. A teremgarázs egésze egy perben nem álló Kft. tulajdonában állt. A felperes 2015. április 3-án kérte a teremgarázsban lévő fent körülírt helyekre használati jogának jogutódlás jogcímén való bejegyzését. Az alperesi kormányhivatal szerve a kérelmet elutasította. Az alperes az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Az alperes határozatában kifejtett álláspont szerint a használat joga a jogosult személyéhez kötődő dologi jogi jogosultság, ami jogutódlással nem szállhat át, bejegyzéséhez a tulajdonos és a jogutód közötti szerződés szükséges. A felperes keresetében a határozat megváltoztatását és jogutódlás folytán használati jogának bejegyzését kérte. Előadta, hogy ennek hiányában olyan dologi jellegű joga szűnne meg, melynek ellenértékét jogelődje megfizette, és jogelődje megszűnése miatt sérülne az ingatlan-nyilvántartás közhitelessége is. Az alperes álláspontja ezzel szemben az volt, hogy a használati jog, melyet személyesen lehet gyakorolni, csak a jogi személy fennállásáig illetheti meg a jogosultat. Jelen esetben a jogosultként bejegyzett jogi személy megszűnt, így megszűnt a használati jog is.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

9. A jogerős részítélet felülvizsgálati kérelemmel érintett tényállása szerint a peres felek házasságát a bíróság 2001. július 12. napján kelt ítéletével bontotta fel. A bíróság - többek között - a perbeli, a peres felek közös tulajdonát képező ingatlan kizárólagos használatára az alperest jogosította fel, és egyben kötelezte a felperes részére havi 7500 forint többlethasználati díj megfizetésére. A peres felek házastársi közös vagyonát az elsőfokú bíróság ítéletével megosztotta. A másodfokú bíróság részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta: a perbeli ingatlanon fennálló közös tulajdon elsőfokú bíróság általi megszüntetését helybenhagyva az alperest terhelő megváltási ár összegét 2 576 300 forintra felemelte, és annak egyösszegű megfizetésére 60 nap teljesítési határidőn belül kötelezte. A többlethasználati díj és az alperes által előterjesztett kártérítési igény körében az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és a bíróságot új eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. A megismételt eljárás során a felperes - a felülvizsgálattal érintett - kereseti kérelmében kérte, hogy a bíróság a többlethasználati díj mértékét 2007. szeptember hó 1. napjától kezdődően havi 15 000 forintra emelje fel. Az alperes a felemelésre irányuló kereset elutasítását kérte. Kétségbe vonta a többlethasználati díj iránti igény jogalapját. Egyben viszontkeresetet terjesztett elő a fizetési kötelezettsége megszüntetésére, arra hivatkozással, hogy tulajdoni hányadát a saját használata nem haladja meg, mivel az ingatlan többi részét az időközben nagykorúvá vált gyermekek lakják. Az alperes nem kifogásolta a felperes által megjelölt összeget. Az alperes a 2010. április 27. napján kelt jogerős részítélet szerinti megváltási árat még nem fizette ki, és az ingatlant változatlanul használja.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

10. Az 59 m² alapterületű lakásingatlan korábban az alperes és házastársa egymás közt egyenlő arányú tulajdonát képezte. Az alperes házastársa 2004. november 19-én elhunyt, 1/2 tulajdoni hányadának tulajdonjogát a felperes házastársa, ifj. V. S. szerezte meg az alperes hasznélvezeti jogával terhelt. Az alperes, házastársa halálát követően kizárólagosan használja a perbeli ingatlant. A felperes házastársa 2015. március 6-án elhunyt, 1/2 részilletőségének tulajdonjogát végrendeleti öröklés címén házastársa, a felperes szerezte meg, az alperes holtig tartó hasznélvezeti jogával terhelt. A felperes tulajdonjogát a földhivatal bejegyezte. A peres felek az ingatlan egészének beköltözhető forgalmi értékét egyezően 8 millió forintban, lakottan 4 millió forintban határozták meg. Az alperes 1939. június 18-án született, az orvos szakértő véleménye szerint keringési, magas vérnyomás és mozgásszervi betegségek miatt áll rendszeres orvosi kezelés alatt, megszokott lakókörnyezetéből való kiköltözése egészségi állapotának gyors és jelentős rosszabbodását eredményezheti. A felperes keresetében a perbeli ingatlanon fennálló közös tulajdon megszüntetését kérte akként, hogy 1/2 tulajdoni hányadát az alperes 3 800 000 forint megváltási ár ellenében váltsa magához. Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult teljesítőképessége hiányára hivatkozással, viszontkeresetet terjesztett elő hagyatéki hitelezői igény és egyéb költségek megfizetése iránt.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

11. A perbeli ingatlan a felperes 2009 óta a tulajdonosa. Az ingatlan műemléki környezet, a rajta álló épület helyi jelentőségű védett épület. Az épület földszinti helyiségében kezdetektől patika működött, amelynek bútorzatát az épület adottságaihoz tervezték. A múzeum a patika muzeális értékű bútorzatát és tartozékait 1990. szeptember 24-én védetté nyilvánította. A bútorzat 2004. február 20-án ajándékozás jogcímén az alperes tulajdonába került. A bérlők a bútorozott helyiségben gyógyszerterát üzemeltettek. Az utóbbi időben a felperes a helyiséget nem hasznosította. Új közforgalmi gyógyszerter a városban nem létesíthető. A felperes 2015. május 26-án írásban felszólította az alperest, hogy 15 napon belül szállítsa el a muzeális értékű bútorzatot, mivel a helyiséget a jövőben más célra kívánja hasznosítani. Az alperes a bútorzat elszállítása tárgyában a hatóság állásfoglalását kérte, amely tájékoztatta, hogy a hatóság álláspontja szerint - a kulturális örökségvédelem érdekeit szem előtt tartva - a berendezés helyben, eredeti összefüggésében való, elszállítás és elmozdítás nélküli megőrzésére kell törekedni. Amennyiben az ingatlan tulajdonosával nem sikerül az önkormányzatnak megállapodnia, akkor a védett berendezés tulajdonosának más helyszínen kell biztosítania a berendezés bemutatását, illetve működtetését (lehetőség szerint az eredeti funkciójának megfelelően). A védetté nyilvánított kulturális javak tulajdonosa és birtokosa is köteles a javakat épségben fenntartani, őrzésükről, szakszerű kezelésükről és megóvásukról gondoskodni. A berendezés esetleges szétszerelése, elszállítása engedélyhez kötött.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

12. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes tulajdonában álló ingatlan a platánsort és a hajóállomást köti össze, déli oldalán lakóépületekkel határos. Az alperes 2014-ben a sétány egy részén borudvar megnevezéssel vendéglátásra szolgáló területet alakított ki, azon 8 árusító pavilont helyezett el. A pavilonokat a hozzájuk tartozó és rendezvényszervezésre alkalmas további területtel a borudvar borászai bérlik, a pavilonokat 2015. június közepétől a nyári szezonokban vendéglátó üzletként működtetik, zeneszolgáltatást is nyújtanak. A felperesek által használt ingatlanok a Platános sétánnyal határosak, a Platános sétányon lévő ingatlanaikat a felperesek nyaralóként használják, a XV. rendű felperes kivételével, aki életvitelszerűen az ingatlanban lakik. A borudvarban szolgáltatott zene, a vendégek hangoskodása, némelyikük kirívó viselkedése a felpereseket zavarta. Ez a zavarás nagyobb mértékű volt 2014-ban, amikor a borozók nyitvatartása és a zeneszolgáltatás is többször az éjszakába nyúlt, de 2015 és 2016 nyarán is előfordult 23 óra utáni nyitvatartás és 22 óra utáni zeneszolgáltatás. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felpereseket a borudvar megnyitása előtt is érték az üdülő jellegből eredő zavaró hatások - ingatlanaiktól távolabb vendéglátó egységek működtek, a Balaton-parti területen időszakos rendezvények voltak -, azonban az ingatlanaik közelében elhelyezett nyolc borozó, az azzal járó vendégforgalommal, zeneszolgáltatással, éjszakába nyúló nyitva tartással a korábbi állapotnál lényegesen nagyobb zavarást eredményezett.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

13. A felperes használati díj megfizetése iránt terjesztett elő keresetet arra hivatkozva, hogy az alperesek 2005. október 15-e és 2010. október 15. napja között érvényes jogcím nélkül, ingyenesen használták a tulajdonát képező ingatlanokat. A felperes az alpereseket a pert megelőzően felhívta az ingatlan kiürített állapotban történő birtokba adására, eredménytelenül. Az alperesek az ingatlanokat 2009 őszétől ténylegesen nem használták, azonban annak kulcsait nem adták át a felperesnek, abban ingóságait tárolták. A felperes 2009 decemberében az ingatlanokat zárcsere útján birtokba vette, és az ajtón bélyegzőjével ellátott zárócímkét helyezett el. Ennek ellenére az ingatlanba illetéktelen személyek hatoltak be, akik azt birtokba vették.

A felperes használati díj és járulékai megfizetésére irányuló keresetével szemben az alperesek viszontkeresetet terjesztettek elő annak megállapítása iránt, hogy a felperes az alperesek mint jogi személyek céljaira szolgáló helyiségekhez, illetve a személyes adatok védelméhez fűződő jogát megsértette, mely magatartásával az alpereseknek 3 millió - 3 millió forint összegű kárt okozott. Ezen felül egyenként 12 millió forint nem vagyoni kár megtérítése iránt is igényt támasztottak. Viszontkeresetük jogcímeiként az 1959-es Ptk. 82. §-át és a személyes adatok védelméről szóló 1992. évi LXIII. törvény 4. §-át jelölték meg. A felperes a viszontkereset elutasítását kérte. Érvei szerint az 1959-es Ptk. 82. §-ára alapított, a jogi személy céljaira szolgáló helyiséghez fűződő jogok védelme azt a jogi személyt illeti meg, aki a helyiség használatára jogcímmel rendelkezik. Az adatvédelmi jogsértésre alapított viszontkereset kapcsán arra hivatkozott, hogy az ingatlan birtokbavételét követően lehetőséget biztosított az alperesek számára az ingatlanban található iratanyagaik elvitelére, ennek elmulasztása következtében az iratokban bekövetkezett kár nem róható a terhére.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

14. A Szépséges Társasház egyszemélyes társaság alapítójaként kívánta létrehozni a Szépséges Társasház Korlátolt Felelősségű Társaságot, amelynek cégbejegyzésére irányult a cégbíróságnál 2019. szeptember 10-én előterjesztett kérelem.

Az elsőfokú bíróság a 2019. október 30-án kelt végzésével a kérelmet elutasította. Határozatát a Ctv. 46. § (6) bekezdésére és a Ptk. 3:4. § (1) bekezdésére alapította, azzal indokolta, hogy gazdasági társaságot csak természetes személy vagy jogi személy alapíthat, és a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény nem minősítette a társasházat jogi személlyé, és csak korlátozott körben engedi meg, hogy a társasház saját neve alatt jogokat szerezzen és kötelezettségeket vállaljon, ezért a társasház nem alapíthat gazdasági társaságot.

A végzés ellen a társaság fellebbezett, kérte annak megváltoztatását és a cég bejegyzését. Álláspontja szerint a társasház is alapíthat gazdasági társaságot, ugyanis a Ptk. 3:3. § (3) bekezdése szerint, ha jogszabály nem jogi személy szervezetet polgári jogi jogalanyisággal ruház fel, e jogalanyokra a jogi személyek általános szabályait kell alkalmazni, a 2003. évi CXXXIII. törvény 3. § (1) bekezdése a társasházat polgári jogi jogalanyisággal ruházza fel, így rá a jogi személyek általános szabályait alkalmazni kell.

Alapos-e a fellebbezés?

15. A hitelező jogelődje és az adós között 2011. május 31. napján folyószámla-hitelszerződés jött létre, amit a felek 2014. június 25. napján kiegészítettek, és vagyontárgyak meghatározott csoportját terhelő jelzálogszerződést kötöttek. A jelzálogszerződés 2. pontja értelmében a jelzálogjog a zálogkötelezett adós tulajdonában álló, a szerződésben meghatározott vagyoncsoportok valamelyikébe besorolható vagyontárgyakra terjed ki, ideértve azon vagyontárgyakat is, melyeken a zálogkötelezett a jövőben szerez rendelkezési jogot.

A felszámolási nyitómérleg szerint az adós pénzeszköze 56 994 000 Ft, amely az adós által nyújtott szolgáltatás – kéményseprés – házipénztárba befizetett, majd a felszámolás kezdő időpontja után bankszámlára utalt díja, ellenértéke.

A hitelező kifogásában a Cstv. 49/D. §-a alapján a felszámolási nyitó mérleg szerinti pénzeszközzel történő elszámolásra, és az ennek eredményeként a hitelezőnek járó pénzösszeg kifizetésére kérte kötelezni a felszámolót arra hivatkozással, hogy vagyont terhelő zálogjoga alapján a bankszámlán lévő összegből privilegizált kielégítésre jogosult.

A felszámoló a kifogás elutasítását kérte. Álláspontja szerint bankszámlát, illetve pénzeszközt terhelő, vagy vagyont terhelő zálogjog alapítására nem került sor, értékesítés, követelésbehajtás hiányában a hitelező privilegizált kielégítésre nem jogosult.

Milyen jogi helyzetről van szó? Ítélje meg a felek helyzetét!

Felelősségtan

1. Frédi keresetében annak megállapítását kérte, hogy Béni megsértette Frédi testi épséghez és egészséghez fűződő jogát azzal, hogy az úszásoktatás során nem megfelelő gondossággal hajtatta végre a sorgyakorlatot, ennek során Frédit baleset érte, és két metszőfoga letört. Frédi elsődlegesen veszélyes üzemi felelősség, másodlagosan szerződésszegésre alapított kártérítési felelősség alapján kérte kötelezni Bényt 75 ezer forint vagyoni kár, és 1,5 millió forint sérelemdíj megfizetésére. Béni vitatta a kereset jogalapját és összecszerúságát is. Álláspontja szerint veszélyes üzemi felelősség nem áll fenn, az nem is alkalmazható, mivel a felek között úszásoktatásra vonatkozó szerződéses jogviszony állt fenn. Az alperes vitatta a vétkesség fennállását, az okozati összefüggést, hivatkozott Frédi szülőjének felelősségére és a kárenyhítési kötelezettség megsértésére is.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

2. A felperes az alperes által fenntartott falmászó teremben társával együtt falmászó extrém sportot űzött. Ennek során, a mászófal mintegy 12 méteres magasságában, a biztosítókötél a beülő karabineréből kiakadt, majd az így biztosítás nélkül maradt felperes néhány percnyi kapaszkodást követően, ereje fogytával a mászófalról a földre zuhant, és súlyos sérüléseket szenvedett. A felperes keresetében a fenti balesettel összefüggésben keletkezett kárainak a megtérítése iránt támasztott igényt az alperessel szemben.

- 1. Milyen jogérvényesítési lehetőség áll a felperes rendelkezésére?*
- 2. Módosítja-e a megoldást, ha kiderül, a biztosító kötélnél szálhibája és minőségi elégtelensége okozta a balesetet?*

3. Az akkor 79 éves felperesre rácsukódott az alperes bankfiókjának az automata ajtaja. Emiatt a felperes elvesztette az egyensúlyát és elesett. Az esés következtében bal oldali combnyaktörést szenvedett el. Sérülését műtéttel, szegezéssel csontegyesítéssel gyógyították. Ezt követően került sor a felperes rehabilitációjára. A felperes teljes gyógyulásának időtartama egy év volt. A gyógyulást követően a felperes bal lába megrövidült, ízületeinek mozgása beszűkült, és a láb kissé befelé fordul. A felperes állapota végleges, abban javulás nem várható. A felperes a baleset miatt keletkezett kárainak megtérítése iránt terjesztett elő keresetet. Vagyoni kártérítésként különböző jogcímeken egyösszegű kártérítésre, valamint lejárt és folyamatos járadékra tartott igényt. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a kártérítés után törvényes mértékű késedelmi kamat és a perrel felmerült költségeinek a megfizetésére is. A felperes a keresetében arra hivatkozott, hogy a fotocellával vezérelt automata tolóajtó üzemből tartása fokozott veszéllyel járó tevékenység, ezért az alperes a Ptk. 6:535. § (1) bekezdése alapján felelős a felperesnek okozott károkért.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

4. A felperes hajnalban a vasúti pályán a Kelenföldi pályaudvar és a Déli pályaudvar közötti 27. vasúti szelvényben szabálytalanul, a gyalogosok részére tiltott helyen közlekedett, amikor egy Déli pályaudvar felé közlekedő vonat elsodorta, a Kelenföldi pályaudvar felé haladó vonat pedig elütötte, és a jobb lábát a középső harmadában csonkolta. Emellett a felperes bal külboka törését, bal oldali farpofa roncsolt sebzését, a koponya zúzott sebzését és lágyéksérüléseket szenvedett el. A felperes a keresetében a balesettel összefüggő kárának megtérítésére kérte az alperesek kötelezését, az alperesek és a felperes között 80-20%-os kármegosztás alkalmazásával. Az I. r. alperes (a mozdonyt üzemeltető gazdasági társaság) kárfelelősségét arra alapította, hogy a balesetet az általa alkalmazott mozdonyvezetők okozták. A II. r. alperes (a pálya üzemeltetője) a felperes szerint azért felel a kárért, mert nem tett meg mindent a jogszabályi előírásoknak megfelelően a baleset elkerülése érdekében, és az illegálisan kialakított átjárót eltúrta.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

5. Az alperes januárban este 23 óra körüli időben, a Szegfalva és Pokrócos települések közötti 1112. számú úton közlekedett Pokrócos irányába a személygépkocsijával. Ugyanebben az időben, műszaki okból az alperesi haladási sávjában vesztegelt egy másik személygépkocsi; a jármű vezetője, valamint annak utasa a gépkocsi mögött állt, és a motor működésképtelenné válásának okát keresték. Az alperes a számára ilyen módon forgalmi akadályként jelentkező kivilágítatlan járművet csupán féktávolságon belül észlelte, és a mögötte álló két személyt a gépkocsijával elütötte, akik emiatt súlyos sérüléseket szenvedtek.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

6. Kiss Luca felperes a baleset idején - 2015. május 16. - az alperesi általános iskola 8. osztályos tanulója volt, 14. életévét betöltötte. Enyhe fokú rövidlátása miatt az iskolában szemüveget használt, azt a tornaórákon levette. Fitt Amália testnevelő tanár 2014 szeptemberétől tanít az iskolában, attól kezdve foglalkozott a felperes osztályával. A csapatokat egy játékvezető irányítja, iskolai játéknál a testnevelő tanár, feladata a játék figyelemmel kísérése, a szabályok betartatása. Szabálytalanság esetén figyelmeztetnie kell a játékosokat. A tanárnő a felperes osztályával nem ismertette részletesen a játékszabályokat, feltételezte azok ismeretét. A baleset napján Amália „játékorát” tartott, a lányok és a fiúk vegyesen, a tanárnő helyzetéhez viszonyítottan a terem túlsó végéből játszottak.

A felperes és a nála erősebb, magasabb Nagy Illés egyszerre érkeztek a földön guruló labdához, a fiú nagy sebességgel, lendülettel. A felperes Illéshez képest jobb oldalt, hátrébb állt. Mivel a fiú érkezett előbb, a jobb lábát mélyen előre lendítette, behajlította, jobbról megütötte a labdát, majd az ütőt jobbról visszafelé, bal felé lendítette, és ekkor az ütő hajlított szélé eltalálta a felperes bal szemét. A felperes az ütés előtt mélyebbre hajolt, igyekezett az ütőjét a földön kitémasztva a labdát megütni, ebben fiútársa megelőzte. A felperes egyik keze lejjebb csúszott az ütő nyelének 1/3-a alá. A baleset után a felperes leült, kezével a fejét fogta. Társai a tanárnőhöz kísérték, aki értesítette az igazgatót, majd kikísérte a mentőhöz. A tanárnő a mentők érkezéséig ügyelt arra, hogy a felperes a fejét egyenesen tartsa. A kórház szemészetén megállapították, hogy a felperes bal szemében ún. hátsó-hártya szakadás, és az elülső csarnok bevérzése következett be. Ambulánsan látták el aznap és másnap is, majd a május 18-án jelentkező erős fejfájás és hányinger miatt a Nagyvárosi Egyetem Gyermekgyógyászati Klinikájára irányították. A klinikán május 18-tól 23-ig kezelték. Az itteni kezelés alatt jelentkezett erős fejfájás, látásromlás, a tünetek hátterében a szemtrauma kapcsán kialakult glaukómát vélelmeztettek. Ma sem szabad erőlködni, lehajolnia, vagy nehezet emelni.

A felperes a tárgyaláson hivatkozott továbbá az alperes felelőssége körében a 2011. évi CXCV. törvény 59. § (3) bekezdésében foglaltakra azzal, hogy az alperes, mint iskola vétkességre tekintet nélkül felel a tanulói jogviszonnyal összefüggésben okozott kárért. Alperes kifejtette, hogy alkalmazottai mindent megtesznek a tanulók biztonsága, a balesetek megelőzése érdekében, mulasztás vagy kötelezettségzegés nem róható a terhére. Önmagában a testnevelés óra tartása nem minősülhet jogellenesnek. A baleset akkor lett volna elkerülhető, ha mindenfajta sporttevékenységet megtilt, ez viszont a köznevelési törvénybe ütközne.

Ítéld meg a jogi helyzetet!

7. A felperes gépjárművet vásárolt, amelynek vételáraként 2014. június 14-én 3 millió forintot megfizetett. A gépjármű eladója mint megbízó és a II. rendű alperes mint megbízott között létrejött megbízási szerződés alapján a gépjármű értékesítése során a II. rendű alperes járt el megbízottként, míg a gépjármű eredetiségvizsgálatát a hatóság közreműködőjeként a IV. rendű alperes végezte el. A gépjárművet - mivel az lopott volt - 2014. június 13-án a rendőrség lefoglalta, majd az eredeti tulajdonos részére 2014. október 17-én kiadta. A felperes keresetében a II. és IV. rendű alperest egyetemlegesen kérte kötelezni kártérítés megfizetésére. A II. rendű alperessel szembeni követelését a Ptk. 6:273. § (3) bekezdésére és a 6:542. § (1) bekezdésére, másodlagosan a 6:519. §-ára, míg a IV. rendű alperessel szemben a Ptk. 6:519. §-ára alapította. Az alperesek ellenkérelmükben kérték a kereset elutasítását. A II. rendű alperes előadta, hogy a gépjármű értékesítése során az eladó megbízottjaként járt el, feladata csak arra terjedt ki, hogy a gépjárművet a telephelyére kiállítsa, és lehetővé tegye, hogy a potenciális vásárlók azt megnézhessék. Állította, hogy a megbízás teljesítése során nem tanúsított olyan felróható magatartást, amely a felperes kárával okozati összefüggésben állt volna. A IV. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a gépjármű eredetiségvizsgálatát az előzetes eredetiségvizsgálati eljárás részletes szabályairól szóló 301/2009. (XII. 22.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése alapján közreműködőként hatósági szerződés alapján végezte el, melynek során kellő szakmai körültekintéssel a rendeletben meghatározott követelményeknek eleget téve, az előírt vizsgálati módszereket alkalmazva járt el. A felperes kára az adásvételi szerződés megszegésének, és nem a hibás eredetiségvizsgálatnak a következménye. A IV. rendű alperes a felperesnek nem okozott kárt, azt az adásvételi szerződés megszegésével a gépjármű eladója okozta a felperesnek.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

8. Az alperes önkormányzat a tulajdonában álló Balaton-parti ingatlant a 36/2004. (XII. 30.) TNM rendelet alapján évek óta szabad strandként működtette. A terület karbantartásáról, a lépcsőlejárók kihelyezéséről és téli tárolásáról az általa alapított Kft. útján gondoskodott. A lépcsőlejárók mobilak, kihelyezésükhöz hatósági engedély nem szükséges, a tulajdonosuk nem nyilvántartott. A felperes 2015. július 18-án az egyik lejáró csúszós lépcsőjén elesett, balesetet szenvedett, amelynek következtében a jobb lábán az öregujj törését szenvedte el. Ennek gyógytartama 6-8 hét volt. A törés a felperest a mindennapi életvitelében, az állással járó tevékenységekben gátolta, kb. egy hónapig zárt cipőt használni és autót vezetni nem tudott, a nyaralását el kellett halasztania. A felperes - a II. r. alperes önkormányzattal szemben fenntartott - kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a testi épséghez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a tulajdonában álló szabad strandként működő területen felállított lépcsőlejárók csúszásmentesítéséről nem gondoskodott, amelynek következtében lábujjtöréssel járó balesetet szenvedett. Kérte az alperes sérelmes helyzet megszüntetésére, a lépcsők csúszásmentesítésére, valamint 1 millió Ft sérelemdíj és ennek 2015. július 19-től számított törvényes késedelmi kamatai megfizetésére kötelezését. Kifejtette, hogy a Ptk. 5:23. §-a értelmében az alperes, mint a terület tulajdonosa köteles biztosítani az ingatlanán a tudtával felállított tereptárgyak, így a lejárati vízlépcsők rendeltetésszerű, biztonságos használatát, csúszásmentesítését. Ennek elmaradása okozta a balesetét.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

9. Mint egy szafarin: galoppozó vadállatok lepték el a 3-as főutat, Miskolcon tevék, zebrák, pónilovak szaladgáltak késő este. Egy nő bevásárlásból tartott hazafelé, Nyékládházára, amikor a sötétben egyszer csak két állatot látott galoppozni az úton. Az ütközést már nem tudta elkerülni. Mint kiderült, a nő a Richter Flórián Cirkusz megszökött állataival „futott össze”: hat teve, hat zebra és három póni tűnt el a társulattól. A főút mellé úgy kerültek, hogy a közelben felállított karámokból szaladtak ki. A nő egy nyolcszáz kilós tevével, Nepállal ütközött. A nő autója totálkáros lett, személyi sérülés nem történt, a teve sem sérült meg.

Ha Ön lenne a károsult gépkocsit vezető jogi képviselője, kivel szemben és milyen szabályok alapján érvényesítené kártérítési igényét?

10. Zalán póráz nélkül sétáltatta dobermann fajtájú kutyáját. A kutya egy macska után kezdett rohanni, miközben fellökött egy kisgyereket az utcán. A gyerek lábtörést szenvedett, elszakadt a nadrágja.

Érvényesíthetnek-e a gyerek szülei kártérítési igényt, ha igen, kivel szemben és milyen polgári jogi szabály alapján?

11. Az egyik állami parkerdő gazdaság területéről kiváltott egy vaddisznó koca és három malaca, majd bementek egy óvoda udvarára, ott kitúrták a frissen ültetett virágokat, összetörtek két kukát, megrágták az udvari locsolócsövet. Összesen 100 ezer Ft kárt okoztak.

Követelhet-e az óvoda valakitől kártérítést, milyen szabályra hivatkozhat?

12. ***Melyik felelősségi szabályt kell alkalmazni, ha egy budai villa parkosított kertjét és öntözőrendszerét feltúrják a vaddisznók, félmillió forint kárt okozva?*** Az állatok a szomszédos vadászatra jogosult területéről váltottak ki.

13. ***Melyik felelősségi szabályt kell alkalmazni, ha egy terráriumból elszabadult aligátorteknős megr harapja az egyik horgászt (megvan a tulajdonos), leszakítva annak ujját? Mit kell először megvizsgálni?***

14. ***Ki és milyen felelősségi szabály alapján viseli a kárt, ha a cirkuszi előadás közben elszabadult tigris megr harapja az egyik néző lábát?***

15. Szeleburdi Adorján Budapestről tartott személygépkocsijával Veszprém felé, amikor a XX kilométerkőnél az autópályára szökkent egy szarvasbika az autópályát védő kerítést átugorva.

Szeleburdi Adorján az ütközést nem tudta elkerülni, bár a kormányt elrántotta, ezért nemcsak a szarvasbikával, hanem a mellette lévő sávban haladó személygépkocsival is ütközött.

- 1. Melyik speciális felelősségi szabályt kell alkalmazni Adorján gépkocsijának és a szarvasnak az ütközése tekintetében? Ki felelhet az autópályára kerülő szarvasbika által okozott kárért?*
- 2. Melyik speciális felelősségi szabályt kell alkalmazni Adorján gépkocsijának és a másik sávban haladó személygépkocsinak az ütközése tekintetében? Ki felelhet a két gépkocsi ütközése során keletkezett kárért?*

16. Martin egy tűzhelyet vásárolt. Lakásavatóra készül, és úgy dönt, vacsorát főz vendégeinek. Miközben a négy főzőlap közül hármát használ, kimegy a kertbe levegőzni, elszív egy szál cigarettát, és beszélget pár percet a szomszéd gyerekekkel. Hirtelen megjelennek a szomszéd gyerekek szülei is udvaron, és kétségbeesetten közlik, hogy tűz van, kigyulladt a társasház. Mint utóbb kiderült, a tűz oka az volt, hogy Martin tűzhelye zárlatos lett, és kigyulladt, saját lakása teljesen leégett, ugyanakkor két szomszédjának lakása is nagymértékben károsodott. Martin a lakást befektetésnek vásárolta, szeptembertől szándékában állt volna kiadni a városba érkező egyetemi hallgatóknak. Mivel úgy érezte, hogy a tűzhely nem rendeltetésszerű működése vezetett a társasház kigyulladásához, ezért úgy döntött, hogy követelést érvényesít a terméket értékesítő vállalkozással szemben.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

17. Fényező Ferenc felperes autószerelő kisiparos, aki a 9 éves Lopcsencsor Csabának megengedte, hogy a műhelyébe járjon, és ott szorgoskodjék. Fényező Ferenc megkedvelte, taníttatta a gyermeket, aki a felperes lakásába is bejáratos volt. Ezt az alkalmat kihasználva a gyermek 2018 márciusától májusig terjedő időben a felperesnek nem elzártan tartott pénzéből nagyobb összeget eltulajdonított, és az ellopott pénzt magára költötte, részben barátai között osztotta szét, sőt az őt nevelő édesapjának, Lopcsencsor Gézának is adott belőle. Amikor Fényező Ferenc gyanút fogott, felelősségre vonta a gyermeket, aki 360 ezer Ft ellopását ismerte be.

- 1. Vétőképessé vagy vétőképtelenné vált Lopcsencsor Csaba a példa szerinti esetben?*
- 2. Kitől követelhető a kiskorú által okozott kár megtérítése?*
- 3. Változna-e az ügy megítélése, ha igen, hogyan, amennyiben Lopcsencsor Csaba 16 éves lenne?*

18. A felperes Kiss Áronné gyermeke, a 2009. október 26-án született Kiss Péter általános iskolába járt, 2019. évben 4. osztályos lett volna. A 2019. szeptember hó 2. napján, a tanév első tanítási napján a tanítás befejezését követően, a gyermek hazament, majd a délutáni órákban a felperes engedélyével visszatért az iskolába, ahol a kézilabdapályán a napközis gyerekekkel focizott. Játék közben felkapaszkodott a kézilabdakapu hálótartó vízszintes összekötő rúdjára, amelyen hintázni kezdett, majd a lendülettől előre ugrott, és ez a lendület a kaput is előre döntötte. Az eldőlt kapu a gyermekre esett, és olyan súlyos koponya- és egyéb sérüléseket okozott, amelyek következtében 2019. szeptember 12. napján életét veszítette.

A kézilabdakapu aljzathoz való rögzítése nem felelt meg a szabvány előírásainak, az iskolakezdést megelőzően utoljára 2019. augusztus 21. napján ellenőrizte az iskola alkalmazottja a kapu rögzítettségét. Az iskolához egy 6 hektáros terület tartozik, amely nincs teljesen bekerítve, így a kézilabdapályát az iskola tanulóin kívül más személyek is rendszeresen használják.

A felperesi édesanya a balesetet követően a gyermeket rendszeresen látogatta a kórházban, majd gondoskodott a gyermek eltemetéséről és síremlék állításáról. A gyermek halálát követően a felperesi édesanya rendszeresen nyugtatókat szedett, majd 2020. február 12-én öngyilkossági kísérlete volt, és pszichiátriai gyógykezelés alatt állt. A per adataiból megállapítható, hogy a kapu feldőlésével az iskola alkalmazottai nem számoltak. A felperes keresetében 3 millió Ft vagyoni kár és 10 millió Ft sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Ptk. 6:519. §-a alapján. Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatva annak jogalapját és összecszerúságát is. Azt adta elő, hogy az iskola az adott helyzetben úgy járt el, ahogy az általában elvárható volt a kapu rögzítését és a rögzítettség ellenőrzését illetően is.

- 1. Melyek az általános kártérítési alakzat szerinti felelősségre vonás feltételei? Hogyan alakul a bizonyítási teher?*
- 2. Melyek a sérelemdíj megállapításának törvényi feltételei?*
- 3. Megfelelő volt-e a kapu iskola általi rögzítése? Megtett-e mindent az iskola a kézilabdakapu állagának és biztonságának ellenőrzése körében?*
- 4. A néhai kiskorú Kiss Péter rendeltetésszerűen használta a sporteszközt? Miért van ennek érdemi jelentősége?*
- 5. Ki minősül vétőképtelennek? Az elhalt gyermek képes volt-e annak felismerésére, hogy a kézilabdakapura történő felfüggeszkedése és azon való lengés előidézheti a kapu feldőlését, ami sérülést okozhat? Az elhalt gyermek az adott káresemény vonatkozásában vétőképessé volt?*
- 6. Tanúsíthat-e vétőképtelen személy felróható magatartást? Megállapítható-e az elhunyt vétkes közrehatása?*
- 7. Ki felel a vétőképtelen személy helyett? Hogyan mentheti ki magát?*
- 8. Terhelte-e mulasztás Kiss Áronné felperest a gyermeke felügyeletében?*
- 9. Hogyan döntene a perbeli esetben?*

19. A peres felek 2018. január végén ismerkedtek meg egymással a Rapidrandi elnevezésű internetes társskereső oldalon. 2018. március végén Földfalvára utaztak. A kirándulás során a felek között vita támadt, Szadista Szaniszló alperes bántalmazta Félénk Fatima felperest, tenyérrrel pofon ütötte, majd a hajánál fogva a földre rántotta. Edzőcipős lábával a földön fekvő Fatimát rugdosta, felrángatta a kanapéra, két kézzel felváltva tovább pofozta. Fatima az ütések elől a karjával védekezett, Szaniszló erre egy nagyméretű konyhakést hozott a konyhából. Azzal fenyegetőzött, hogy a kés pengéjének tompább oldalával megüti a felperes ujjait. A kés használatára végül nem került sor. Az alperes a fenti bántalmazás után átvezette Fatimát a ház hálósobájába, ahol egy támlás székre ültette, mindkét kezét felfelé hátrahúzva, háta mögött egy ragasztószalaggal a két kezét egymáshoz erősítette, a ragasztószalagot rátekerte a kezeire. Ezt akkor sem oldozta el, amikor Fatimát az illemhelyiségre kísérte. A bántalmazást követő napon a peres felek egy panzióban szálltak meg, majd másnap az előre tervezett program szerint Bokrosmezőre utaztak, ott töltötték a napot, majd Szaniszló gépkocsijával hazautaztak.

Fatima 2018. április 7-én orvoshoz fordult, ahol látteleletet vettek fel. A cselekmény következtében a felperes a bal oldali középső borda felett bevérzéses sérülést, a bal oldali X. borda törését, a jobb oldali VIII. borda törését, orrcsonttörést, szegycsont bevérzéses sérülést, mindkét szemürege körüli bevérzéses sérülést, a bal alkarjának környékén horzsolásos lágyrész-sérülést szenvedett. Bordatörései, orrcsonttörése 8 napon túl gyógyultak, tényleges gyógytartama három hét volt. A Szadista Szaniszló alperessel szemben folyamatban volt büntetőeljárás eredményeképpen a törvényszék, majd az ítéletábla mint másodfokú bíróság ítéletével Szadista Szaniszló bűnösségét állapította meg egy rendbeli életveszélyt okozó testi sértés büntetnének kísérletében, egy rendbeli, a sértett sanyargatásával elkövetett személyi szabadság megsértésének büntetnében. Emiatt és az egyéb, a végrehajtásában korábban már felfüggesztett garázdaság és könnyű testi sértés vétsége cselekményéért kiszabott büntetéseire tekintettel halmazati büntetésül háromévi börtönbüntetésre és háromévi közügyektől eltiltásra ítélte.

Félénk Fatima keresetében annak megállapítását kérte, hogy 2018. április 3-án az alperes a testi épséghez, személyi szabadsághoz, emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát megsértette, ezért 500 ezer Ft sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni. Álláspontja szerint a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság büntetőítélete rögzítette a testi sértést, a személyi szabadsághoz való jog megsértését és az emberi méltóság megsértésében megnyilvánuló alperesi cselekményt, a bántalmazást, a felpofozását, azt, hogy hajánál fogva a földre rántotta, megrugdosta, kanapéra rángatta, felváltva pofozta, megköötözte, még az illemhelyre is kikísérte. Előadta, hogy poszttraumás stresszrel küzd, az emberekbe vetett bizalmát elvesztette, folyamatos félelemben él, párkapcsolati nehézségekkel küzd. Ezek kialakulását köztudomású tényként kérte értékelni. Szadista Szaniszló alperes a kereset elutasítását kérte. A jogsértés tényét, cselekménye jogellenességét elismerte. Érdemi védekezésének lényege az volt, hogy pszichés megbetegedésére tekintettel nem rendelkezett a cselekménye következményeinek felismeréséhez szükséges belátási képességgel. A felperes szerint a bántalmazás elkövetésének módja, súlyos foka önmagában véve kizárja Szadista Szaniszló vétőképtelenségének megállapítását.

- 1. Szadista Szaniszló tisztában volt cselekménye súlyával?***
- 2. Vétőképtelen volt-e Szadista Szaniszló az elkövetett cselekmény vonatkozásában?***

20. Kiss Laura felperes édesanyját, néhai Kiss Lajosnét 2014. július 21. napján vették fel az alperesi kórház belgyógyászati osztályára, ahol 2014. július 20. napjától kezelték Nagy Nándornét is. 2014. július 22. napján délután Nagy Nándorné zavarttá vált, térben és időben tájékozatlan lett, amely azonban rövid idő elteltével spontán megszűnt. Az éjszaka folyamán ismét zavartan viselkedett, betegtársait zaklatta, ezért az ápolószemélyzet - orvosi utasítás nélkül – nyugtatót alkalmazott. Hajnali 4 órakor újból zavarttá vált, agresszíven viselkedett, ezért az ápolószemélyzet - szintén az ügyeletes orvos értesítése nélkül - újabb adag nyugtató alkalmazása mellett döntött, és a beteg végtagjait az ágyhoz rögzítette. Nagy Nándorné a rögzítésből kiszabadult, és a betegágy tartozékát képező fémből készült infúziós rúddal bántalmazta a kórteremben fekvő, magatehetetlen, védekezésre képtelen állapotban fekvő Kiss Lajosnét, majd egy másik beteget. Az ápolószemélyzet Nagy Nándornét megfékezte, értesítette az ügyeletes orvost, és Nagy Nándornét a helyszínen lefolytatott pszichiátriai konzultációt követően a pszichiátriai osztályra helyezték át.

A bíróság végzésével elrendelte Nagy Nándorné kötelező pszichiátriai intézeti gyógykezelését. Határozatának indokolásában rögzítette, hogy a beszállításkor Nagy Nándornénál az elmeállapot olyan akut zavara állt fenn, melynek következtében saját és mások életére, testi épségére, illetőleg egészségére közvetlen és súlyos veszélyt jelentett. A bántalmazások következtében néhai Kiss Lajosné arcán, koponyáján zúzódások, fején, alkarján nyílt sebek keletkeztek, jobb karjának singsontja, bal kezén a kisujja eltörött. A kórházi kezelést megelőzően szociális otthonban élt, természetes okú megbetegedései miatt önálló életvitelre képtelen, állandó felügyeletet és ellenőrzést igénylő állapotban volt. A sérülések állapotát kis, illetve közepes mértékben súlyosbították, ugyanakkor természetes okú megbetegedései miatt halála rövid időn belül a bántalmazás nélkül is bekövetkezett volna.

Néhai Kiss Lajosné 2014. március 20. napján benyújtott keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesi kórház megsértette testi épségét és egészségét, kérte 5 millió Ft sérelemdíjban való marasztalását. Álláspontja szerint az alperesi kórház Nagy Nándorné ellátása során nem az elvárható gondossággal járt el, nem észlelte veszélyeztető állapotát, megfelelő intézkedést nem alkalmazott, a lekötözés és nyugtatózás ugyanis a kár megelőzésére nem volt alkalmas. Néhai Kiss Lajosné 2014. szeptember 12. napján történt elhalálozását követően jogutódja, a felperes a keresetet változatlan tartalommal fenntartotta. Az alperes a kereset elutasítását kérte, mert álláspontja szerint a kórház nem minősült Nagy Nándorné gondozójának az ellátása során, másrészt az alperesi kórház alkalmazottai az elvárható gondossággal jártak el.

- 1. Felelősségre vonható Nagy Nándorné az általa okozott kárért, személyiségi jogsértésért?***
- 2. Ki felel a vétőképtelen személy által okozott kárért?***
- 3. Kit tekint a bírói gyakorlat gondozónak?***
- 4. A perbeli esetben ki volt Nagy Nándorné gondozója?***
- 5. Az alperesi kórház a kár megelőzése érdekében megtett-e mindent, amely tőle, mint egészségügyi szolgáltatótól elvárható volt?***

21. 2015. szeptember 8-án az akkor 10 éves felperes Ferike közlekedési balesetet szenvedett. A baleset úgy következett be, hogy egy útkereszteződésben az úttesten futva áthaladó felperest elütötte egy személygépkocsi. A gépjármű a baleset előtt 57-60 km/óra sebességgel haladt. A jármű üzemeltetője az alperessel kötött kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződést, ami a baleset időpontjában hatályban volt. A felperes a balesetben életveszélyes koponya- és agysérüléseket szenvedett, 93 napig kómában volt, gépi lélegeztetésre szorult, testének jobb oldala lebénult.

A felperes a baleset miatt keletkezett kárainak a megtérítése iránt terjesztett elő keresetet. Hivatkozott arra, hogy a balesetet okozó gépjármű vezetője a megengedettnél nagyobb sebességgel közlekedett, ezzel megsértette a KRESZ-ben foglaltakat. Álláspontja szerint a járművezetőnek a jármű sebességét a megengedett sebességhatáron belül is úgy kellett volna megválasztania, hogy a járművet meg tudja állítani az általa belátott távolságon belül, és minden olyan akadály előtt, amire az adott körülmények között számítani kell. Kifejtette, hogy a vezetőnek csökkentett sebességgel kellett volna megközelítenie az útkereszteződést. Okfejtése szerint, ha a jármű a forgalmi helyzetnek megfelelő, alacsonyabb sebességgel haladt volna, akkor a baleset elhárítható lett volna.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezésében előadta, hogy a felperes körülmények nélkül, a jármű féktávolságán belül lépett az úttestre. Álláspontja szerint a felperesnek ez a magatartása olyan elháríthatatlan külső oknak minősül, amely alapján az alperes mentesül a kártérítési felelősség alól. Kifejtette, hogy a baleset akkor sem lett volna elkerülhető, ha a jármű vezetője nem lépi túl a megengedett legnagyobb sebességet, ezért a vezető gyorsajtása és a felperes kárainak bekövetkezése között nem áll fenn okozati összefüggés.

A felperes édesanyja a per anyagává tett szabálysértési eljárásban törvényes képviselőként úgy nyilatkozott, hogy a felperes jó tanuló volt, már a baleset előtti 2-2,5 évben önállóan közlekedett, azt az utat, amelyen a baleset bekövetkezett, sokszor megtette, jól ismerte. Elmondta azt is, hogy ellenőrizte a felperes közlekedését, és úgy ítélte meg, hogy a felperes biztonságosan közlekedik, nem kell tartani baleset bekövetkezésétől.

- 1. Milyen felelősségi alakzat alapján vonható felelősségre az alperes?**
- 2. Felmerülhet-e a felperes közrehatása az őt ért kár tekintetében?**
- 3. Lehet-e vétőképtelen kiskorú magatartását közrehatásként értékelni?**
- 4. A felperest a szülei alkalmasnak és felkészültnek találták az önálló, felügyelet nélküli balesetmentes közlekedésre?**
- 5. Vétőképés vagy vétőképtelen volt a felperes káresemény tekintetében?**

22. Az I. rendű alperes Alpári Aladár - a II. és III. rendű alperesek gyermeke - és a IV. rendű Alattomos Arnold alperes - az V. és VI. rendű alperesek gyermeke - a Kerekesi Gimnáziumban került baráti kapcsolatba a felperesek gyermekével, Szelíd Jánoskával. Alpári Aladár I. rendű és Alattomos Arnold IV. rendű alperesek számára a 10. osztály megkezdésekor Szelíd János barátsága terhevé vált, ezért 2018. április közepén elhatározták, hogy Szelíd Jánost megölik. 2018. május 21-én, egy erdős területen lévő tó partjára csalták, majd a hosszas bántalmazás és fojtogatás eredményeként eszméletét veszített, de még életjeleket mutató Szelíd Jánost a derítőtóba dobták. Mivel a test nem süllyedt el, nehéz köveket dobáltak rá. A fiú a bántalmazások következtében életét veszítette, halálának közvetlen oka vízbefulladás volt. A törvényszék a 2018. december 11. napján kelt ítéletével Alpári Aladár I. és Alattomos Arnold IV. rendű alpereseket, mint társtetteseket előre kitervelten, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette miatt tizennégy év fiatakorúak börtönére és tíz év közügyektől eltiltásra ítélte. Határozatát az ítéletábra a 2019. május 27. napján kelt végzésével helybenhagyta. A felperesek módosított keresetükben annak megállapítását kérték, hogy Alpári Aladár I. és Alattomos Arnold IV. rendű alperesek megsértették gyermekük, Szelíd János élethez, testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát. Kérték továbbá, hogy a bíróság az alpereseket egyetemlegesen kötelezze felperesenként 16 millió Ft sérelemdíj megfizetésére. Alpári Aladár I. és Alattomos Arnold IV. rendű alperesek a kereset jogalapját nem vitatták, összecszerúságában azonban azt eltúlzottnak találták. Alpári Aladár szülei, a II. és III. rendű alperesek, valamint Alattomos Arnold szülei, az V. és VI. rendű alperesek, a kereset elutasítását kérték, mert úgy ítélték meg, hogy gondozási kötelezettségüket felróhatóan nem szegték meg.

- 1. Vétőképes vagy vétőképtelen volt Alpári Aladár és Alattomos Arnold a bűncselekmény elkövetésekor?*
- 2. Felelőssé tehetőek jelen esetben az elkövető szülei, gondozói?*
- 3. Hogyan alakul ilyen esetben a bizonyítási teher?*

23. A felperes a bíróság előtt indított pert a kivett tanya, szántó művelési ágú, valamint a szántó, gyep ingatlanokon Kiss József tulajdonostárssal fennálló közös tulajdonának megszüntetése iránt. A bíróság ítéletével a közös tulajdont megszüntette akként, hogy a felperest megillető tulajdoni hányadokat Kiss József tulajdonába adta a tanya tekintetében 3 900 ezer Ft, míg a szántó tekintetében 600 ezer Ft megváltási ár ellenében. Arra az esetre, ha a másik fél a megszabott 15 napos határidőn belül a megváltási árat egy összegben nem fizetné meg, tulajdoni hányadát a felperes tulajdonába adta 2 909 321 Ft, illetve 600 ezer Ft megváltási ár ellenében. A másodfokon eljáró bíróság az elsőfokú ítéletet jogerős ítéletével részben, a felperes által fizetendő megváltási ár tekintetében megváltoztatta, míg egyebekben helyben hagyta. Kötelezte az adóst, hogy a megváltási ár megfizetését követő 30 napon belül az ingatlanokat ürítse ki, és adja a felperes birtokába. Figyelemmel arra, hogy a tulajdonostárs a megállapított határidő alatt a megváltási árat nem fizette meg a felperes részére, és az általa felajánlott megváltási árat sem fogadta el, a felperes a megváltási árat bírósági letét útján teljesítette. A felperes 1/1 arányú tulajdonjogát a bírósági földhivatal mindkét ingatlanra bejegyezte.

Miután Kiss József továbbra sem tett eleget a birtokbaadási kötelezettségének, a felperes vele szemben a bíróság előtt végrehajtási eljárást kezdeményezett. Előadása szerint több alkalommal is bejelentette a végrehajtási eljárásban, hogy az adós a birtokbaadást megelőzően kárt szándékozik okozni az ingatlanokban, a bíróság - mint az I. rendű alperes bíróság szervezeti egysége - mégsem tett lépéseket a karhatalommal történő birtokbaadás érdekében. Ezzel - álláspontja szerint - megszegte a Vht. 177. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét.

A felperes a II. rendű alperes rendőrhatalom károkozó magatartását abban jelölte meg, hogy bár amikor az adós elkezdte bontani a tanya melléképületét, a felperes feljelentést tett, a károkozás megakadályozása érdekében érdemben nem intézkedett. A III. rendű alperes végrehajtó kártérítési felelőssége tekintetében arra hivatkozott, hogy volt tulajdonostársa (adós) károkozó magatartásának ismeretében több mint egy évig, de 3 és fél hónapig mindenképpen elmulasztotta a végrehajtási eljárás észszerű időn belül történő befejezését. Véleménye szerint lelkiismeretes végrehajtói munkával a tanyában okozott kár megelőzhető lett volna.

A felperes kárának mértékét 3 800 000 Ft-ban jelölte meg, amely megegyezik az „eltulajdonított építészeti termékek” értékével, illetve a tanya forgalmi értékének csökkenésével.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

24. A járásbíróság ítéletében a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy a felperes a kezében tartott lapáttal Szerencsétlen Józsefné nevű szomszédját meglökte, aki a telkeket elválasztó barázdába esett. Egyúttal a lapátjával a földön fekvő asszonyt több esetben megütötte, és bele is rúgott. A segítségére siető Fürge Imrét több alkalommal ágyékon rúgta. Ezért a bíróság a felperest két rendbeli könnyű testi sértés vétségében mondta ki bűnösnek, és 600 ezer forint pénzbüntetésre ítélte, továbbá 100 ezer forint büntügyi költség megfizetésére kötelezte.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, a bíróság azonban végzésével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelése alapján helyesen és hiánytalanul állapította meg, a tényállásból pedig okszerűen következtetett a felperes bűnösségére. A felperes perújítási kérelmeit - új tény, illetve bizonyíték hiányában - a büntetőbíróságok első és másodfokon egyaránt megalapozatlannak tartották, és elutasították.

A felperes keresetében a 600 ezer forint pénzbüntetés, a 100 ezer forint büntügyi költség és a védői díj megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Állítása szerint a büntetőbíróságok nem folytatták le megfelelően a bizonyítási eljárást, tudatosan egyoldalúan értékelték a meghallgatott tanúk vallomását, és ezért kerülhetett sor az elítélésére. Az emiatt elszenvedett anyagi hátrányt kárként kívánta az alperes törvényszékkel szemben érvényesíteni.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

25. Aladár eladja az ingatlanját Gergőnek. Az adásvételi szerződés teljesítését követő héten a felek autóbalesetet szenvednek, Gergő összeütközik a részeg Aladár gépjárművével.

A kontraktuális vagy a deliktuális felelősség szabályai alapján lép-e fel Gergő Aladárral szemben? Válaszát indokolja!

26. László és Péter egy szórakozóhelyen összeverekednek. László 8 napon túl gyógyuló sérüléseket szenved el, mivel jobb karját Péter eltörte.

Milyen jogcímen és mit követelhet László Péterrel szemben?

27. Gréta és Ibolya szomszédok. Gréta észreveszi, hogy Ibolya háza lángokban áll, ezért hívja a tűzoltókat. Mivel Ibolya házához máshogy nem lehet hozzáférni, ezért a tűzoltók Gréta házának kapuját bedöntve közelítik meg a lángoló ingatlant.

Kivel szemben, milyen jogcímen és mit követelhet Gréta?

28. Tamás vállalkozási szerződést köt Balázssal, amelynek tárgya Tamás irodájának kifestése. Bár Balázs minden szükséges óvintézkedést megtesz annak érdekében, hogy ne érje festék a bútorokat, azonban az előző nap vásárolt létra munka közben – a csavarok elégtelen minősége miatt – összedől alatta. Tamás felháborodva tapasztalja, hogy tölgyfa íróasztala helyre nem állítható károkat szenvedett el.

Kivel szemben, milyen jogcímen és mit követelhet Tamás?

29. Tamara interneten keresztül vásárol egy televíziót az Elektronika Kft.-től, azonban a csomag felbontását követően azt tapasztalja, hogy a termék képernyője teljesen összetört. Arra gyanakszik, hogy a futár nem megfelelő eljárása vezetett a kár bekövetkezéséhez.

Kivel szemben, milyen jogcímen és mit követelhet Tamara?

30. Irodaház felépítése során egy daru eldőlt, és az utcán lévő autókat összetörte (személyi sérülés nincs).

Melyik Ptk.-beli felelősségi tényállást alkalmazza és miért?

31. A tetőn foghíjas hófogórács van, télen nagyobb mennyiségű hó tetőről leesése miatt behorpadt az ott álló autó teteje.

Melyik Ptk.-beli felelősségi tényállást alkalmazza és miért?

32. A házban szabóság üzemelt, a cégéreként szolgáló nehéz és nagyméretű olló még mindig ki van függesztve a ház falára, a szabó pedig a házban lakik.

Ki és hogyan áll helyt az olló leesésével okozott kárért? Válaszát indokolja!

33. a) Egy betörő;

b) a takarítónő

lök ki véletlenül egy cserép virágot az ablakon, amely bezúzza egy autóbusz tetejét.

Ki és hogyan áll helyt a cserepes virág leesésével okozott kárért? Válaszát indokolja!

34. Ítélje meg a következő helyzeteket: jogellenes-e a károkozás, jár-e kártérítés?

- K. I. vadász lelövi B. I. 150 ezer Ft-ért vásárolt, díjakat nyert németjuhász kutyáját, mert vadászata közben látta, hogy a kutya egy őzgidát üldöz, majd leteperi azt. B. I. 500 ezer Ft kártérítést követel.

- Z. Cs. negyedik emeleti lakása kigyulladt, a tűzoltók nagy erővel kivonultak a tüzet oltani. Az oltás következtében óhatatlanul a harmadik emeleti lakás is elázott, amelyben nem volt tűz. 1,5 millió forint kár keletkezett a lakásban, amit a tulajdonos a tűzoltóktól követel.

- Cs. A. focizott, az egyik meccsen a pályán összeszaladt D. Á. játékosal, emiatt eltört a lába, amelynek következtében nem tudott pályára lépni és nem kapott játékpénzt. D. Á.-tól kártérítést követel, mert az figyelmetlen volt, és emiatt keletkezett a kár.

35. Sándor ittas állapotban átment szomszédjához, akinek a házőrző kutyája meg volt kötve. A szomszéd nem volt otthon, ezért Sándor átmászott a kapun. A férfi elkezdte ingerelni a kutyát, az állat ugatott, feszítette a láncot, amely elszakadt, így a kutya megtámadta Sándort, aki 8 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. Egy hónapig nem tudott dolgozni, jövedelemkiesése 80 ezer Ft volt, a ruhája elszakadt, aminek az értéke 14.700,- Ft volt. Sándor a szomszédjától követeli kárának megtérítését.

Mivel védekezne a szomszéd helyében?

36. Adorján munka után sokszor elment futni, Budapesten többen is ismerték, mert versenyeken indult. Kovácsné ittas állapotban vezette a gépkocsiját aznap délután, és felhajtott a járdára, ahol elütötte Adorjánt, aki a járdán futott. Adorján a beleset következtében életét veszítette. Felesége, aki súlyos beteg és keresőképtelen, valamint gimnazista lánya egyedül maradt. Adorján temetése 450 ezer Ft-ba került.

Milyen vagyoni károk merülhetnek fel Adorján halálával összefüggésben, mit követelne kártérítésként, ha Ön lenne a feleség és a leány jogi képviselője?

37. Ottó az M. drótgárban dolgozott. Egyik nap az ittas állapotban lévő kollégája meglökte, aminek a következtében ráesett a drótsodró gépre, és az testén áthatolva, azon keresztül fonta össze a drótokat. A gyors orvosi beavatkozásnak köszönhetően sikerült életét megmenteni, de munkaképessége 60%-ra csökkent, kéz és kar sérülései, belső sérülései következtében. Havi rendszeres nettó jövedelme 240 ezer Ft volt. A balesetet követően, munkaképesség-csökkenése miatt portásként tudott csak elhelyezkedni, havi nettó jövedelme 120 ezer Ft.

Mit követelhet a károkozótól?

38. Egy buszvezető a megállóból kikanyarodva elüt egy gyalogost (aki nem hal meg, de ruhája tönkre megy, és 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenved).

Milyen feltétel fennálltakor lehet erre alkalmazni a Ptk. 6:540. § (1) bekezdést, mikor a Ptk. 6:540. § (2) bekezdést, mikor a Ptk. 6:542. § (1) és (2) bekezdéseket?

A buszvezető a megállóból kikanyarodva egy autóval ütközik.

Melyik Ptk.-beli felelősségi tényállást alkalmazza, és miért? A busz esetén ki az üzembentartó? (A fenti kérdés megoldásainak felhasználásával adja meg a választ erre az alkérdésre.)

39. Kormányhivatali ügyintéző elmegy ebédelni egy munkahelyéhez közeli étterembe, és az ebéd során összeveszik ismerősével, megveri, ruházatát több helyen elszakítja.

Melyik Ptk.-beli felelősségi tényállást alkalmazza és miért?

40. A letevő édesanyja karkötőjét letétbe helyezi, és a karkötő eltétele során a letéteményes rálép a karkötőre, amely eltörik (letevő és letéteményes szerelmes pár).

Melyik Ptk.-beli felelősségi tényállást alkalmazza, milyen variációkkal, és miért?

41. A kft. tulajdonában lévő lakást a kft. taggyűlésének döntése alapján a kft. vezető tisztségviselőjének adják bérbe, aki piromániás, felgyújtja azt, és a szomszédok (oldal- és fenti, lenti) lakása is kiég, mire a tűzoltók eloltják a tüzet.

Melyik Ptk.-beli felelősségi tényállást alkalmazza és miért?

Kötelmi jog

1. Tamás és Péter barátok. A felek 2010. május 1-jén megállapodnak abban, hogy Péter lakásvásárlásának elősegítése céljából Tamás kölcsönad barátjának 3 millió forintot, amelyet Péter 2013. január 1-jén egy összegben visszafizet Tamásnak. Mivel a felek már 2012-ben távol kerültek egymástól, ezért idővel már a kapcsolatot sem tartották egymással. A kölcsön visszafizetésére az esedékesség időpontjában nem került sor. Tamás 2019 elején anyagi nehézségekkel nézett szembe, és eszébe jutott, hogy még 2010-ben szívességet tett Péternek. Fel is kereste Pétert, azonban (volt) barátja a kölcsön visszafizetését megtagadta arra hivatkozva, hogy a felek nem írtak alá szerződést, ezért Tamás nem jogosult a kifizetett összegre.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

2. Horváth Dániel 2015. február 23-án vásárolt egy használt gépjárművet, amely 2015. május 20-án meghibásodott. A hiba bekövetkezését követően a gépjármű késedelem nélkül átadásra került egy – gépjárművek javításával üzletszerűen foglalkozó – szerviznek. A tulajdonos a gépjármű átadásakor megegyezett a vállalkozóval, hogy utóbbi felméri a gépjármű műszaki állapotát, majd ezt követően közli, milyen jellegű munkálatok elvégzése indokolt. A felek között írásbeli szerződés megkötésére nem került sor. 2015. június 11-én a vállalkozó azzal kereste meg Horváth Dánielt, hogy a gépjármű hibáit kijavította, a javítás költségeként 500 ezer forintot jelölt meg. A gépjármű 780 ezer forintért került megvásárlásra. Horváth Dániel megtagadta a vállalkozói díj megfizetését.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

3. Dávid és Áron már több éve tartós gazdasági kapcsolatban állnak. A felek 2014. április 14-én szerződést kötöttek egymással. A szerződés alapján Dávid haszonbérbe vette Áron 88 hektáros szántóföldjét, amelyet rendeltetésszerűen megművel, valamint bevet takarmánnyal. Dávid kötelezettséget vállalt arra, hogy minden év szeptember 30. napjáig a takarmányt betakarítja, és annak 80%-át értékesíti Áronnak. Az ellenértéket a felek nem jelölték meg egyértelműen, csupán a teljesítés időpontjában irányadó forgalmi értékre utaltak. Dávid minden évben teherautókkal juttatja el a takarmányt Áron székhelyére. 2018. szeptember 28-án Áron azt tapasztalta, hogy Dávid az adott évre jutó szolgáltatást az egyik telephelyére szállította. Áron a takarmányt kénytelen volt továbbszállítani, ami jelentős többletköltséget okozott számára. Dávid a költségeket nem volt hajlandó viselni, mivel álláspontja szerint szerződészerű volt a teljesítése. Ezzel párhuzamosan a felek abban sem értettek egyet, hogy az adott évben betakarított, a száraz idő miatt az átlagosnál rosszabb minőségű takarmány milyen értéket képviselt.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

4. Szabó Virág úgy döntött, hogy megváltik 12 éve használatban lévő gépjárművétől. E célból 2018. július 14-én több újsághirdetést is feladott, amelyben rögzítette a gépjármű korát, lényeges jellemzőit, valamint az eladási árat. 2018. július 28-án Nagy Csaba levelet írt Szabó Virágnak, amelyben az egyik újsághirdetésre hivatkozva közölte, hogy meg kívánja vásárolni a meghirdetett gépjárművet azzal, miszerint ragaszkodik hozzá, hogy a gépjármű átadását megelőzően a fékbetétek kerüljenek kicserélésre. Mivel Szabó Virág időközben ráébredt, hogy a közös emlékek miatt erős érzelmi szálak fűzik első autójához, ezért közölte a vevővel, meggondolta magát, így már nem állt módjában a gépjármű értékesítése. Nagy Csaba ragaszkodott hozzá, hogy Szabó Virág tartsa magát a hirdetésben foglaltakhoz, és a kicserélt fékbetétekkel ellátva adja el számára a gépjárművet.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

5. Szandra és Andrea munkatársak. Szandrának éppen nem volt hol laknia, ezért 2018. július 20-án e-mailben közölte Andreával, hogy havi 90 ezer forint bérleti díj ellenében szívesen bére venné Andrea egyik lakását. Andrea hajlott rá, hogy szerződést kössön Szendrával, azonban az ingatlan korábbi tulajdonosával, Mártonnal kötött szerződése alapján Mártont előbérleti jog illette meg, így először neki kellett volna felajánlani a lakás bérebevételének lehetőségét. Andrea 2018. július 21-én továbbította Szandra levelét Mártonnak, egyúttal felszólította, 15 napon belül nyilatkozzon arról, hogy kíván-e élni az előbérleti jogával. Márton éppen nyaralt, ezért a levelet csak 2018. augusztus 3-án nyitotta meg. Mivel szeretne volna, ha a válasza minél hivatalosabb formát öltött volna, ezért 2018. augusztus 4-én írt egy tértivevényes levelet Andreának, amelyben közölte, hogy élni kíván az előbérleti jogával, azonban csak havi 80 ezer forint bérleti díjat szándékozik fizetni. Andrea a levelet 2018. augusztus 8-án kapta meg, az ingatlant azonban már 2018. augusztus 7-én bére adta Szandrának. Márton bírósághoz fordult, kérve a szerződés érvénytelenségének megállapítását.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

6. Éva és Adrienn 2016. augusztus 3-án „Elismervény” megnevezésű megállapodást írt alá. A megállapodás alapján Adrienn kötelezettséget vállalt arra, hogy lakását értékesíti Évának azt követően, hogy Évának sikerül eladnia saját ingatlanát. A felek a megállapodás biztosítékeként kikötötték, hogy Éva a megállapodás aláírásával egyidejűleg – foglaló jogcímen – megfizet 1 millió forintot Adriennek. Adrienn 2016. augusztus 10-én döbbsent arra, hogy a megállapodásban nem került rögzítésre, meddig áll fenn Éva eladási kötelezettsége. Javaslatot tett a megállapodás kiegészítésére, ettől azonban Éva elzárkózott. Mivel Adrienn számára sürgős volt a lakása eladása, ezért 2016. október 12-én újsághirdetést adott fel, és 2016. november 18-án értékesítette is az ingatlant. Éva 2016. december 2-án szerzett tudomást arról, hogy Adrienn nem a megállapodásnak megfelelően járt el. Mivel úgy érezte, Adrienn becsapta, ezért igényt tart a foglaló kétszeres összegére, valamint kártérítésre.

Ítéltje meg a jogi helyzetet!

7. Anikó 2018. október 30-án elektronikus hírközlési szolgáltatási szerződést kötött a Magyar Telekom Nyrt.-vel. Az előfizetői szerződés 2 éves időtartamra szól; rögzítette, hogy Anikó minden hónap tizedik napjáig 12.450,- forintot köteles megfizetni a szolgáltatónak, cserébe hálózatán belül korlátlanul telefonálhat, valamint kedvezményes áron megvásárolhat egy vadonatúj iPhone XS-t. Anikó a szerződést a szolgáltató telephelyén kötötte meg, ahol a vele folytatott beszélgetést követően elektronikus úton került sor a szerződés adatainak rögzítésére. 2019. április 3-án a szolgáltató közölte Anikóval, hogy megnövekedett költségeire tekintettel 2019. május 1-jei hatállyal módosítja Általános Szerződési Feltételeit, amelynek megfelelően Anikó minden hónapban további 2.600,- forint megfizetésére köteles. Anikó el kíván állni a szerződéstől, azonban visszatartja, hogy a szerződés idő előtti megszüntetése esetére az Általános Szerződési Feltételek 2018. július 1-je óta kötbérfizetési kötelezettséget írnak elő.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

8. Gábor minden évben Black Friday alkalmával cserélte le okos telefonját, mivel álláspontja szerint ekkor juthatott hozzá a lehető legkedvezőbb áron a kívánt termékekhez. Az érintett napon korán kelt, leült a számítógép elé, és a már egy héttel korábban kinézett készüléket villámgyorsan meg is rendelte. A webáruháztól pár percen belül meg is kapta az ilyenkor szokásos tartalmú visszaigazolást. Mivel három nap elteltét követően Gábor a megrendelt termékről semmilyen információt nem kapott, ezért felhívta telefonon a webáruház ügyfélszolgálatát. A webáruház alkalmazottja közölte Gáborral, hogy a terméket nem tudja szolgáltatni, mivel már valamennyi készüléket értékesítette. Az érintett okos telefonból egyébként is csak 5 darab állt rendelkezésére, ez az információ pedig a honlapján is fel volt tüntetve. A vásárlót korábban nem tudta értesíteni, mivel a beérkezett rendelések nagy száma nem tette lehetővé a korábbi kapcsolatfelvételt. Gábor ragaszkodik hozzá, hogy a webáruház teljesítse a szerződést.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

9. Egy főként bútorok értékesítésével foglalkozó webáruház kiárusítást tartott. Az akció napját a webáruház előre meghirdette. Az érintett napon Varga Aladár véletlenszerűen talált rá a vállalkozás kínálatára. Meglepődve tapasztalta, hogy a készleten belül több tétel is 990,- forintos áron került meghirdetésre. Mivel Aladár már régóta vágyott egy új étkezőasztalra, ezért vásárolt is egy tölgyfa asztalt a konyhájába, amelynek áráként szintén 990,- forint lett feltüntetve. A vállalkozás pár nappal később jelezte Aladárnak, hogy mivel az informatikai rendszer ismeretlen okból írta át az akciós termékek vételárát egységesen 990,- forintra, ezért nem áll módjában a szerződés teljesítése. Varga Aladárnak szándékában áll a szerződéses szolgáltatás kikényszerítése.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

10. Ákos mint eladó és Máté mint vevő 2018. április 15-én üzlethelyiség átruházására irányuló adásvételi előszerződést kötöttek egymással. Az előszerződés alapján az ingatlan vételára 9 millió forint, amelyet Máté több részletben köteles megfizetni 2020. december 31-ig. Az előszerződés biztosítására a felek 1 millió forint összegű foglalót kötöttek ki. A foglaló megfizetésére a szerződés aláírásával párhuzamosan, készpénzben került sor. Az előszerződés rögzítette, hogy a Máté által megfizetett összeg a vételárba beszámít, annak rendeltetése a felek kötelezettségvállalásának megerősítése. 2018. május 3-án Máté közölte Ákossal, hogy az előszerződésben vállalt kötelezettségét nem tudja teljesíteni, ezért kéri az általa korábban megfizetett összeg visszafizetését. Máté azzal érvelt, hogy előző üzlethelyiségének nem várt megszűnése miatt nem jutott hozzá ahhoz a kölcsönhöz, amelyből megvásárolni szándékozott Ákos ingatlanát. Máté úgy gondolja, mivel Ákost nem érte kár, ezért a követelése megalapozott.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

11. Luca mint bérlő és Szabina mint bérbeadó bérleti szerződést kötöttek egymással. A szerződés többek között tartalmazza a bérleti díj összegét, a szerződés felmondásának szabályait, és azt, hogy amennyiben Luca a szerződést megszegi, akkor kötbér jogcímen 100 ezer forintot köteles megfizetni Szabinának. Luca egy év elteltét követően – a szerződés szabályainak megfelelően – felmondta a szerződést. Szabina Luca kiköltözését és az új bérlő beköltözését követően szerzett tudomást arról, hogy a 160 ezer forint értékű villanytűzhely nem működik. Lucával közölte a problémát, aki tagadja, hogy ő tette volna tönkre a berendezést, állítása szerint az már akkor sem működött, amikor beköltözött az ingatlanba. Mivel Szabina az új bérlőjével kötött bérleti szerződést – a tűzhely hiánya miatt – megfelelően teljesíteni nem tudja, ezért a szerződést a másik fél felmondja, ezzel is kárt okozva Szabinának.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

12. Az OTP Bank Nyrt. és a Varga Lakóingatlan Kft. kölcsönszerződést kötöttek egymással. A szerződés többek között rögzítette, hogy az adós minden hónap 10. napjáig köteles az esedékes részlet megfizetésére, valamint azt, hogy a szerződésben nem szabályozott kérdésekre a Ptk. szabályai az irányadó. A kölcsönszerződés megkötésével egyidejűleg kezességi szerződés jött létre a Szabó Panoráma Kft. és a hitelező között, amelyben az előbbi vállalta, hogy a Varga Lakóingatlan Kft. teljesítésének elmaradása esetén maga fog teljesíteni az adós helyett. Mivel a szerződéskötéstől számított 3 hónap elteltét követően az adós többször felszólítás ellenére sem teljesítette az esedékes részleteket, ezért a hitelező egyoldalúan megszüntette a szerződést, és – mivel úgy sejtí, hogy az adós nem fizetőképes – a teljes hátralék megfizetését a kezestől követelte. A kezes arra hivatkozott, hogy nem tartozik helytállni az adós tartozásáért, mivel a kölcsönszerződés nem az adós képviselőjére jogosult személy írta alá, így a kölcsönszerződés létre sem jött.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

13. Róbert és Dóra 2014. június 3-án tartós együttműködési megállapodást kötöttek 20 évi időtartamra. Dóra családja több generációra visszamenőleg szőlő- és bortermelésből él. A szerződés alapján Róbert vállalta, hogy közreműködik a szőlőtermelés továbbfejlesztésében, cserébe Dóra a Róbert által megtermelt szőlőt a piaci ár 80%-áért felvásárolja és értékesíti. A felek azt is rögzítették, hogy a szerződés 5 év eltelte után a következő gazdasági év végére egyoldalúan felmondható. 2017 telén a felek viszonya megromlott, Róbert a szerződésben vállalt kötelezettségeit ezt követően már nem teljesítette. 2018. szeptember 20-án Róbert levelet írt Dórának, amelyben felszólította az általa termelt 11 tonna szőlő felvásárlására. Dóra 2018. október 5-én közölte Róberttel, hogy legfeljebb 8 tonna szőlő árát hajlandó megfizetni; ezt azzal indokolta, hogy a kedvező időjárás miatt jóval több szőlő termett a megszokottnál, amelyet nem tud maradéktalanul értékesíteni. Ezzel párhuzamosan kijelentette, hogy mivel Róbert már jó ideje nem teljesíti a szerződés szerinti feladatait, ezért úgy véli, hogy szerződéses partnere ráutaló magatartással juttatta kifejezésre a szerződés megszüntetésére irányuló szándékát. Mivel már maga sem érdekelt az együttműködésben, ezért egy hónapos felmondási idővel felmondja a szerződést. Róbert határozott álláspontja, hogy Dóra több ponton is megszegte a szerződést.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

14. A 72 éves Marika néni 2014. március 20-án szerződést kötött szomszédjával, a 43 éves Csabával. A szerződés alapján Marika néni fizetett 4,5 millió forintot Csabának, aki ezért cserébe vállalja, hogy Marika néninek élete végéig havi rendszerességgel járadékot fizet. A járadék összege 52 ezer forintban került meghatározásra. A szerződés azt is rögzítette, hogy a járadék összege minden év januárjában 2%-kal emelkedik. Marika néni 2018. január 6-án közölte Csabával, hogy a nem várt mértékű infláció miatt a járadékból megélhetését biztosítani nem tudja, ezért szeretné, ha módosítanák a szerződést. Csaba úgy gondolta, hogy Marika néni tisztában volt az infláció kockázatával, amikor a szerződést megkötötte, ezért a kérés teljesítését elutasította. Marika néni ezt követően megtámadta a szerződést, mivel álláspontja szerint Csaba megtévesztette; hivatkozik arra is, hogy Csaba a szerződéskötés időpontjában Marika néni halálos betegségével tisztában volt, és a szerződést Marika néni mielőbbi halálában bízva kötötte meg.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

15. Erika 2014. október 2-án eladta Krisztiánnak belvárosi lakóingatlanát. A szerződés megkötésével egyidejűleg Krisztián kifizette a vételár felét; a fennmaradó tartozása kiegyenlítésére 2019. december 31-ig vállalt kötelezettséget. Bár a tulajdonos személyében bekövetkezett változás bejegyzésre került az ingatlan-nyilvántartásban, azonban a villamos energia és a földgáz szolgáltatóinak irányába nem került bejelentésre, hogy a jövőben Krisztián minősül a szolgáltatások igénybevevőjének. 2017. január 16-án Erika kapott egy levelet a Demand Kft.-től, amelyben tájékoztatták, hogy 765 ezer forintos közüzemű számlatartozása keletkezett, ezt pedig a Demand Kft. irányába teljesítheti. Erika hosszas tudakozódás után kiderítette, hogy a Demand Kft. követelések felvásárlására szakosodott vállalkozás. Erika 2017. január 17-én továbbította a Demand Kft. levelét Krisztiánnak, egyúttal kérte, hogy Krisztián egyenlítse ki a tartozást, illetve jelezze a szolgáltatók irányába, hogy már ő minősül az ingatlan tulajdonosának. Krisztián nem hajlandó eleget tenni Erika egyik kérésének sem, mivel a közüzemi tartozások álláspontja szerint mindaddig Erikát terhelik, amíg a vételár egészének megfizetésére nem kerül sor.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

16. Réka és Anna üzlettársak. Anna egy sörözőt üzemeltet, míg Réka sört forgalmaz. A felek szerződést kötöttek egymással, amelyben Réka vállalta, hogy sörcsapolókat bocsát Anna rendelkezésére, ezért cserébe Anna minden évben 500 ezer forint bérleti díjat fizet Rékának. Nem kell bérleti díjat fizetni, amennyiben Anna a szerződésben kikötött mennyiségnél több sört értékesít, és ha nem sérti meg a kizárólagossági megállapodást. Anna a söröző helyiségét a helyi sportkörötől bérelte. A sportkör elnöke összetűzésbe került Rékával, ezért felszólította Annát, hogy mostantól egy másik sörgyár termékeit forgalmazza, különben felmondja az Annával kötött bérleti szerződést. Anna félti a megélhetését, ezért a sportkör elnökének utasítása szerint járt el. Réka igény tart a bérleti díj megfizetésére, de Anna erre nem hajlandó, mivel álláspontja szerint a körülmények rajta kívülálló okból változtak meg, ezért ő nem tehető felelőssé a kizárólagossági megállapodás megszegéséért. Réka úgy dönt, hogy felmondja a szerződést. Anna nem tekinti a felmondást jogszerűnek, mivel meggyőződése, hogy a szerződés csak közös megegyezéssel szüntethető meg.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

17. Tamás 2016. május 3-án adásvételi szerződést kötött Zsolttal, amelyben megvásárolta Zsolt 35 millió forintos ingatlanát. A szerződésben a felek kikötötték, hogy Tamás a szerződéskötés napján megfizet Zsoltnak 5 millió forintot, a fennmaradó összeg megfizetésére 2016. december 1-ig kellett, hogy sor kerüljön; ha Tamás a fizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, akkor Zsolt jogosult elállni a szerződéstől. Mivel a vételár egészének megfizetésére a határidő lejártáig nem került sor, ezért Zsolt 2016. december 5-én levelet írt Tamásnak, amelyben felszólította a teljesítésre. Tamás közölte Zsolttal, hogy anyagi nehézségekkel küzd, azonban kölcsönt vesz fel, amiből egy hónapon belül ki fogja tudni egyenlíteni a tartozását. Zsolt úgy gondolta, hogy mivel a szerződés kötelező erővel bír a felek között, ezért nem köteles alkudozni Tamással. 2016. december 18-án közölte Tamással, hogy a szerződéstől eláll, a Tamás által korábban megfizetett összeget pedig foglalo jogcímen megtartja. Az elállás közlésére e-mailben került sor, Zsolt a döntését nem indokolta. Tamás kifogásolja, hogy Zsolt nem tett eleget az együttműködési kötelezettségének, ezért a szerződéstől történő elállást nem tartja jogszerűnek.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

18. Ödön és Erik 2014. augusztus 13-án ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződést kötöttek egymással. A szerződés alapján Erik megvásárolja Ödön 20 millió forintos lakását, amelynek vételárát több részletben teljesíti. Az első részlet – 2 millió forint – teljesítése a szerződés megkötésekor esedékes, a fennmaradó összeget pedig 2015. augusztus 1-ig kell megfizetni. 2014. augusztus 18-án Erik tulajdonjoga bejegyzésre került az ingatlan-nyilvántartásba. Erik 2015. augusztus 1-ig csupán 13 millió forintot fizetett meg Ödönnek, ezért Ödön 2015. augusztus 3-án felszólította a hátralék teljesítésére. Erik azonban a teljesítést megtagadta. Mivel Erik 2015. április 24-én eladta az ingatlant Adélnak, úgy gondolja, hogy a vételár fennmaradó összegének megfizetésére az új tulajdonos köteles. Ödön 2015. augusztus 24-én kelt levelében elállt a szerződéstől, és igényt tartott a tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésére.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

19. Martin és Patrik 2017. május 7-én szerződést kötöttek egymással. A szerződés alapján Martin megvásárolja a Patrik telephelyén lévő, működésképtelen hulladékégető kazánt, cserébe Patrik 890 ezer forintot fizet Martinnak, amely a szerződés teljesítésekor esedékes. A szerződés rögzítette, hogy Martin 2017. május 21-ig gondoskodik a kazán elszállításáról, és annak helyét olyan módon helyreállítja, hogy lehetségessé váljon egy új kazán beépítése. Amennyiben bármelyik fél úgy dönt, hogy eláll a szerződéstől, akkor 200 ezer forintot köteles megfizetni a másik félnek. Martin utánaszámolt a költségeinek, és rájött, hogy veszteséges lenne számára a szerződés teljesítése, ezért 2017. május 18-án írt egy levelet Patriknak, amelyben közölte, miszerint eláll a szerződéstől, egyben kérte, Patrik írja meg neki a bankszámlaszámát, hogy elutalhassa számára a bánatpénz összegét. Patrik úgy érzi, hogy Martin becsapta. Mivel a működésképtelen kazán elszállításának hiányában az új kazán beépítésére nem kerülhetett sor, ezért Patrik jelentős jövedelemtől esett el; csak annyit ír vissza Martinnak, hogy kártérítési igényt fog érvényesíteni vele szemben.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

20. Írja be a táblázatba a szavakat a megfelelő helyre. Keresse meg a kakukktojást!

késedelem, teljesítés követelése, teljesítés lehetetlenné válása, visszatartási jog, hibás teljesítés, elállás vagy felmondás, teljesítés megtagadása, fedezeti szerződés, kártérítés, jognyilatkozat tételének elmulasztása, kellékszavatossági kötelezettség

Szerződésszegés Ptk. által nevesített esetei	Ptk. által meghatározott általános szerződésszegési jogkövetkezmények

21. Határolja egymástól el a kellékszavatosságot és termékszavatosságot az alábbi szempontok alapján!

	Kellékszavatosság	Termékszavatosság
Kivel szemben érvényesíthető?		
Ki jogosult az érvényesítésre?		
Mennyi időn belül kell a hibát közölni?		
Mely szerződések esetében van helye?		
Milyen időn belül lehet az igényt érvényesíteni?		
Milyen igények érvényesíthetők?		
Mentesülhet-e a kötelezett?		

22. Ön szerződést kötött egy könyvkötéssel, mely szerint szakdolgozatát három példányban 2019. április 15-ig beköti. A szakdolgozat leadási határideje 2019. április 30. A megbeszéltnapon megy a szakdolgozatért, azonban technikai hibára hivatkozva azt nem kötétek be, három napos póthatáridőt kértek. Három nap múlva sem készültek el a dolgozatok bekötésével.

- 1. Milyen típusú szerződésszegés történt?*
- 2. Milyen jogi lehetőségei vannak?*

Az idő rövideje miatt más könyvkötészet 10 ezer forinttal drágábban kötné be a dolgozatokat.

Van-e lehetőség e többletköltség érvényesítésére?

23. Ön vett egy farmernadrágot, amely az első mosást követően több helyen is kiszakadt. Visszaviszi az üzletbe, ahol vette. Ott közlik Önnel, hogy anyaghibás, de ez a fazon és méret már nem kapható, nem tudják kicserélni, kérik, hogy vásárolja le.

- 1. A szerződésszegés melyik esetéről van szó?*
- 2. Milyen igényeket érvényesíthet?*
- 3. Jogszerű-e a levásárlásra történő felhívás?*

24. Aladár interneten keresztül vásárolt magának egy 350 ezer forintos televíziót. A megrendelés véglegesítését megelőzően a vásárlóknak lehetőségük volt arra, hogy 3 ezer forintért szállítási garanciát kössenek. A weboldal leírása szerint a szállítási garancia lényege, hogy amennyiben a megvásárolt termék a szállítás során meghibásodik, akkor az eladó vállalja a hiba kijavítását vagy a hibás termék cseréjét. Aladár nem tartotta szükségesnek, hogy igénybe vegye a szolgáltatást. A fuvarozó a megrendelés véglegesítését követő 5 nap elteltével kézbesítette Aladárnak a csomagot. Mivel a televízió doboza kívülről sértetlen volt, ezért Aladár átvette a készüléket. A csomag kibontását követően meglepően tapasztalta, hogy a televízió képernyője pókhálósra tört, a készüléket be sem lehetett kapcsolni. Aladár álláspontja az, hogy a készülék a szállítás során sérült meg, azonban tudatában van annak, hogy szállítási garanciát nem kötött, így a fuvarozóval szemben tart igényt az okozott kár megtérítésére.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

25. Péter és Balázs jó barátok. Míg Balázs minden évben új és márkás telefont vásárol, addig Péter ezt feleslegesnek tartja, már öt éve ugyanazt a távol-keleti gyártású készüléket használja. Az utóbbi időben Péter telefonja – a forró nyárra tekintettel – több alkalommal is túlmelegedett. Minden ilyen alkalommal a készülék háza olyan mértékben felforrósodott, hogy Péter csak nehezen tudta megfogni. A telefon a saját épségét akként próbálta megőrizni, hogy egy meghatározott hőfok elérését követően leállt, visszakapcsolása a lehűlését követően vált lehetségessé. Egy kánikulával terhelt augusztusi napon Péter és Balázs éppen a belvárosban töltötték a délutánt. Péter szeretett volna mutatni egy képet Balázsnak, ezért odaadta neki a telefonját, amely Balázs kezében fél perc után felrobbant. Balázs harmadfokú égési sérülésekkel kórházba került; az orvos megállapította, hogy egy hónapos fekvőbeteg-szakellátásra szorul. Balázs a baleset bekövetkezéséért Pétert tartja felelősnek. Már többször is javasolta Péternek, hogy vásároljon egy megbízhatóbb készüléket, barátja azonban nem hallgatott rá. Péter a balesetet kisebb karcolásokkal megúsza, telefonja azonban használhatatlanná vált.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

26. A Buda-Lak Kft. építkezésekkel kapcsolatos kivitelezési munkák elvégzésére szakosodott vállalkozás. Varga úr egy budapesti lakópark megépítésével bízta meg a Buda-Lak Kft.-t. A Buda-Lak Kft. szerződéses jogviszonyban állt egy alvállalkozóval, aki az építkezésben résztvevő munkavállalókat biztosította. A munkások egy része szerelőaknában dolgozott, amelyeket csak éjjelre zártak le; ebéidőben táblákat helyeztek a szerelőaknák mellé, amelyek jól olvashatóan a következő figyelmeztetést tartalmazták: „*Vigyázat! Akna!*” Egyik nap – miközben a munkások éppen az ebédjüket fogyasztották – az egyik járda melletti szerelőaknába beleesett egy 10 éves kislány, aki az édesanyját kísérte volna el az építkezéssel szomszédos boltba. A kislány két hónapos kórházi kezelést követően belehalt a sérüléseibe. A szülők bírósághoz fordulnak, mivel álláspontjuk szerint megelőzhető lett volna a katasztrófa.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

27. László autista, emellett a fogyatékosokra jellemző tüneteket is felmutat. Képes a jelenségek közötti összefüggések felismerésére, azonban nem alkalmas a szabályok követésére, illetve a kockázatok és a veszély értékelésére. Mivel egész életén át fennálló, állandó felügyeletre és ellenőrzésre szorul, ezért szakszerű gondozásának biztosítása céljából elmeorvosintézetben került elhelyezésre. Egy nap az elmeorvosintézet dolgozói nem képesek László sorozatos indulatkitöréseinek megfelelő kezelésére, aminek eredményeképpen a beteg feldúlt állapotban elhagyta az intézetet, majd vonatra szállt anélkül, hogy jegyet vásárolt volna. A kalauz a szabálytalanság észlelését követően leszállította Lászlót a vonatról, aki megvárta, amíg a vonat elindul, majd – kikerülve annak látóteréből – ráfeküdt a legközelebbi sínekre. A soron következő vonat nem volt képes megállni, ugyan László életét sikerült megmenteni, azonban mindkét lábát amputálni kellett. László családjának tagjai bírósági úton érvényesítenek követelést az általuk felelősnek ítélt személlyel szemben.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

28. Evelin egy nagyvárosi plázában dolgozik eladóként. Mivel az előző éjszakája túl hosszúra sikerült, ezért a következő munkanapján elaludt, a szokásos reggelijét is elmulasztotta, kapkodva készült a munkahelyére. Bár a reggeli rutin egyes elemeit átugorva Evelinnek sikerült időt nyernie, azonban nem eleget ahhoz, hogy ne késse le a buszt. Mivel taxira nem szeretett volna pénzt költeni, ezért úgy döntött, hogy kivételes jelleggel a város közismerten rossz hírű sikátorán vág keresztül annak érdekében, hogy idejében megérkezzen a plázába. A sikátorban feltartóztatta egy büntetett előéletű útonálló, aki erőszakkal elvette a táskáját. A dulakodás közben Evelin megbotlott, és eltörte a bokáját, így kénytelen volt segítséget hívni; a kórház helyett első útja a rendőrségre vezetett, ami nem tett jót a lábának, állapota rosszabbodott. Még aznap délelőtt terrortámadást hajtottak végre a plázában, az épület elpusztult, a benne dolgozók pedig kivétel nélkül meghaltak. Evelin szerencsésnek érzi magát, de ez nem tartja vissza attól, hogy polgári jogi igényt érvényesítsen az elkövetővel szemben.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

29. Dávid az ifjúsági labdarúgó-válogatott 16 éves játékosa. Álma, hogy nagykorúvá válását követően bekerül a nemzeti válogatottba, amire jók az esélyei, hiszen kiváló teljesítményt nyújt a pályán, játékára már neves külföldi edzők is felfigyeltek. Dávidot az egyik edzésen csapattársa szándékosan felrúgta. A kórházban megállapították, hogy Dávid keresztszalag-szakadást szenvedett, emiatt keresztszalag-plasztika műtetre szorul. A műtét közben az orvos nem figyelt oda az eszközök megfelelő fertőtlenítésére, emiatt Dávid sebe elfertőződött, visszafordíthatatlan károkat okozva a sérült lábban. Dávid a jövőben nem állhat a pályára; a csapata bármikor szívesen látja, de játszani többet már nem tud, legfeljebb arra van lehetősége, hogy közreműködjön a csapat menedzselésében. Dávid bírósághoz fordul, mivel nem tudja elfogadni, hogy mások hibájából ért véget a sportolói karrierje. Az orvosszakértői vélemény alapján az ilyen jellegű sportsérüléseket követően az azt elszenvedettek 1/3-a képes folytatni sportolói pályafutását.

Ítéltse meg a jogi helyzetet!

30. Levente és Erika házastársak. A felek között már több hónapja megromlott a viszony, mivel Levente álláspontja, hogy Erika megcsalta. A faluban egyre gyakrabban képezte a szóbeszéd tárgyát Erika kicsapongó életmódja, így büszkesége arra készítette Leventét, hogy megleckéztesse a feleségét. Terve, hogy két barátja társaságában megvárja, amíg a felesége hazaér, majd egy gázspray és a barátai segítségével elkábítja és megkötözi Erikát, ezzel próbálva előmozdítani, hogy a házastársa végre szóba álljon vele. Levente a tervnek megfelelő – fenyegető mondatok kíséretében – rá is vetette magát Erikára, azonban ügyetlenül bánt a gázspray-vel: Erika nem vesztette el az eszméletét, és egy váratlan pillanatban fejbe verte a férjét a padlón heverő – már régóta beépítésre váró – fém függönykarnissal. Levente nyílt koponyatörést és agyzúzódást szenvedett; felépülését követően úgy döntött, hogy bírósági úton lép fel Erikával szemben. Erika a Leventével való dulakodás közben annak barátait is megsebesítette. Levente barátai szintén fontolóra veszik, hogy követelést érvényesítsenek Erikával szemben: állításuk szerint nem állt szándékukban, hogy Erikának baja essen, és nem is tudtak arról, hogy Levente mit tervez a felesége ellen.

Ítéld meg a jogi helyzetet!

31. Zoltán az autópályán haladva észlelte, hogy az úttest szemközti oldalán kigyulladt egy gépjármű. Először meggyőződött arról, hogy senki sem állt meg segítséget nyújtani a lángoló jármű utasainak, majd leállította a saját gépjárművét, és magához vette a csomagtartóban tárolt tűzoltó készüléket. Az autópálya szemközti sávjait csak két drótháló választotta el egymástól. Zoltán a pályatestet belülről határoló dróthálón könnyedén átjutott, azonban nem vette észre, hogy a két pályatest között légrés található. A légrést elérve már nem volt képes korrigálni a mozdulatait: lezuhant az autópálya alatt több méterrel mélyebben húzódó úttestre, majd belehalt a sérüléseibe. Zoltán felesége és gyermekei pert indítottak az autópálya üzemeltetőjével szemben, mivel álláspontjuk szerint az nem tett meg mindent annak érdekében, hogy a katasztrófát elkerülje.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

32. A vállalkozási szerződéssel összefüggő állítások közül melyek az igazak?

1. A vállalkozási szerződés gondossági kötelem.
2. A vállalkozó tevékenységgel elérhető eredmény megvalósítására köteles.
3. A vállalkozási szerződés esetében a szabályozás az általánostól a speciális felé halad.
4. A vállalkozási szerződés a Ptk. alapján csak írásban érvényes.
5. A megrendelőt utasítási jog illeti meg.
6. A vállalkozó minden esetben köteles végrehajtani a megrendelő utasítását.
7. A megrendelőt ellenőrzési kötelezettség terheli.
8. A megrendelőt törvényes zálogjog illeti meg.
9. A vállalkozó díjra akkor jogosult, ha a művet átadja.
10. A vállalkozó nem vehet igénybe közreműködőt, a munkát csak személyesen végezheti el.
11. A közreműködőért való felelősség szabályai a vállalkozási szerződés általános szabályai között találhatóak.
12. Ha a megrendelő célszerűtlen, szakszerűtlen utasítást ad, a vállalkozó köteles elállni.
13. A vállalkozó köteles a megrendelőt a célszerűtlen, szakszerűtlen utasításra figyelmeztetni.
14. A közszolgáltatási szerződés vállalkozási típusú szerződés.
15. A közreműködő közvetlenül felel megrendelő felé magatartásáért.

33. Rezsőt megkéri felesége, hogy az ebédlőjükben lévő perzsaszőnyeget tisztíttassa ki, és kérjen forró gőzölést, mert a kisfiuk szülinapi tortájának nyomát csak így lehet maradéktalanul a vajszín perzsából kipucolni. A szőnyegtisztítóban elmondják, hogy a gőzölés felpuhítja a szőnyeget, és az púposodni, gyűrődni fog. Rezső ragaszkodik az asszony szavaihoz, megismétli a szőnyeg gőzölésére vonatkozó utasítást. A kitisztított szőnyeg meghullámosodik, ettől púposodik, az asztal billeg rajta, az asszony tajtékzik, Rezső remeg a spájzban.

Jogszerűen járt-e el a tisztító?

34. Daidalosz, az athéni ezermester, miután féltékenységből megölte unokaöccsét és tanítványát, Talószot, a fazekaskorong és a fűrész feltalálóját, a halálos ítélet elől Krétára menekült, és Minósz király szolgálatába állott. Minósz felkérte, hogy félig bika, félig ember gyermeke, Minótauroszt számára tervezzen és építsen labirintust. Minósz bevonja a munkába Számolninemtudokuloszt, aki statikus tervező, hogy a helyenként négy méter magas falak állékonyságát tervezze meg. A labirintus elkészül, de egy borongós napon Minótauroszra omlik, aki súlyosan megsérül. Minósz király felelősségre vonja Daidaloszt, aki azzal védekezik, hogy az ő terve jó, Számolninemtudokulosz végzett rossz munkát. Ő nem tartozik felelősséggel.

Ön a király jogi tanácsadója. Elfogadná Daidalosz védekezését?

35. Mekk Elek disznóólat épít Röfiéknek, megkapja a terveket. Megállapodnak abban, hogy a vállalkozói díj 20 fej káposzta átalánydíj. Mekk Elek elszámoláskor a 20 fej káposztán kívül még 2 fej káposztát és 10 cserebogár pajort kér, mert a díj kalkulálásakor kihagyta az alap ásásának földmunkadíját, amit Vakond úr végzett el, mint alvállalkozó, ráadásul gondoskodnia kellett a kitermelt föld elszállításáról további két káposztáért.

Jogosan követel Mekk Elek az átalánydíjon felül további vállalkozói díjat?

36. A felperes keresetében foglalkozási megbetegedésével összefüggésben 3 millió forint sérelemdíj és 2 millió forint általános kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1965-től állt a T. Vállalat, majd pedig az R. Rt. alkalmazásában gépkocsivezető, illetve rakodó munkakörben. 1999. július 1-jétől gerincbetegségére tekintettel rokkantsági nyugdíjba került. 1999. június 9-én az orvosi bizottság 67%-os munkaképesség-csökkenést állapított meg a gerincelváltozásaira figyelemmel. A felperest változatlanul fennálló gerincpanaszai miatt 2006-ban, 2011-ben is vizsgálták. 2015 februárjában ismét kivizsgálták, ahol felmerült a gerincbetegsége foglalkozási eredetének gyanúja. A szakkérdésben eljáró Ergonómiai Bizottság az ÁNTSZ által megadott adatok alapján a felperesgerincelváltozásait munkavégzésével hozta összefüggésbe, emiatt foglalkozási megbetegedésként bejelentette.

Kötelezhető-e az alperes volt munkáltató a sérelemdíj és a kártérítés megfizetésére?

37. Az önkormányzat alperes fejlesztési céljai érdekében meg kívánta szerezni a felperes Kft. tulajdonában álló 5765 helyrajzi szám alatti ingatlan tulajdonjogát. Tárgyalásokat kezdtek, amelynek eredményeképpen egy olyan megállapodás jött létre, amely szerint az alperes elsődlegesen ingatlancsere útján jutna a felperes ingatlanának tulajdonjogához. A megállapodás célja az volt, hogy a csereszerződés alapjául szolgáló, a felperes képviselője által kiválasztott ingatlanok értékarányos csereszerződéséhez a felektől független szakértő állapítsa meg az esetlegesen szóba jöhető ingatlanok forgalmi értékét. A szerződés 1. pontja alapján a szóba jöhető ingatlanok a 4121/12., a 4534/1. és a 3192/2. helyrajzi szám alatti ingatlanok voltak. Megállapodtak, hogy a forgalmi értékbecslés elkészítésével Sz. G. igazságügyi szakértőt bízzák meg, és – a megállapodás 5. pontja szerint - feltétel nélkül és visszavonhatatlanul nyilatkoztak arról, hogy a szakértő által elkészítendő értékbecslésekben megállapított forgalmi értékeket nem fogják vitatni, azokat el fogják fogadni, és a szakértői értékbecslések kézhezvételétől számított 45 napon belül az abban foglaltak figyelembevételével szerződnek a fenti ingatlanok értékarányos csereje útján. Megállapodtak, hogy az értékarányosság követelményére tekintettel nem zárják ki a felperes tulajdonában álló ingatlan értéke legfeljebb 10%-áig terjedő mértékű pénzfizetési kötelezettség felvállalását sem. A 7. pontban rögzítették, hogy a megjelölt ingatlanokon kívül az értékarányos csere érdekében a felperes döntése és választása alapján további, az alperes által értékesítésre kijelölt ingatlanok is bevonhatók a csereügyletbe. A szerződés szerint felkért szakértő a felperes tulajdonában álló ingatlan értékét 537 498 170 forintban, a 4534/1. helyrajzi számú ingatlanét 305 085 026 forintban, a 3192/2. helyrajzi számú ingatlanét pedig 206 392 701 forintban határozta meg. Az alperes ilyen érték meghatározások mellett elzárkózott a csereszerződés megkötésétől. A felperes tulajdonában álló ingatlan forgalmi értéke ekkor 450 millió forint, a 4534/1. helyrajzi szám alatti ingatlané 280 millió forint, a 3192/2. helyrajzi szám alatti ingatlané pedig 210 millió forint volt. Az alperes közgyűlése határozatával felhatalmazta a polgármestert a három alperes tulajdonában álló és a felperes tulajdonában álló ingatlanokat érintő ingatlan csereszerződéssel kapcsolatos döntés meghozatalára, a szerződéshez kapcsolódó dokumentumok aláírására, és arra, hogy az értékarányosságot a csere érdekében a felperes döntése és választása alapján további, az alperes által értékesítésre kijelölt ingatlanok bevonásával rendezze, továbbá a felajánlott ingatlanok közül a még törzsvagyonként szereplő 4534/1. helyrajzi számú ingatlant átsorolta a forgalomképes üzleti vagyon körébe.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

38. A felperes tulajdonát képező ingatlan piaci forgalmi értékét (beépítetlen telekként) a Sas Sándor szakértő 2014. február 7-i szakvéleményében 285 500 000 Ft-ban határozta meg. Ezen az irányáron az ingatlan értékesítése a 2014. július 24-i pályázati felhívás, majd 2014 novemberében nyilvános árverés alapján nem vezetett eredményre. A szakértő 2014. június 3-án, majd 2015. február 16-án aktualizálta korábbi szakvéleményét, a megelőző időszakok piaci változásai nélkül mindkét alkalommal fenntartotta az ingatlan korábbiakban megállapított értékét. Az aktualizált szakértői vélemény alapján a felperes képviselő-testülete 2015. március 25-i határozatával 285 500 000 Ft irányár mellett döntött az ingatlan értékesítéséről, lehetővé tette egyúttal az ajánlattevő számára a vételárnak az irányárnál legfeljebb 10%-kal alacsonyabb összegű megjelölését. Kikötötte továbbá, hogy lényeges bírálati szempont az ajánlati ár mellett a pályázó által megvalósítani kívánt funkció és a vállalt beépítési határidő. A felperes képviselő-testületének pénzügyi és kerületfejlesztési bizottsága 2015. július 20-án hozott döntésével az egyedüli ajánlattevő alperest nevezte meg a pályázat nyerteseként 260 500 000 Ft-os vételi ajánlatával, az általa megvalósítani kívánt lakóépület vagy hotel funkció, illetve 2018. december 31-i teljesítési határidő mellett. A felperes megbízására 2015. október 19-én készült szakvéleményben Péterfi Pál szakértő 428 300 000 Ft +/-5% összegben határozta meg a perbeli ingatlan forgalmi értékét. A felperes keresetet nyújtott be a bíróságon a szerződés érvénytelenségének a megállapítása és az eredeti állapot helyreállítása iránt.

Milyen jogalapra hivatkozhat a felperes?

39. Az (alperes) gyulai székhelyű gazdálkodó szervezet, főtevékenysége a sportszer-kiskereskedelem. Az alperes elektronikus kereskedelmi szolgáltatásként internetes webáruházat üzemeltet. Az alperes és a vásárló között létrejövő szerződéses jogviszony tartalmát alapvetően a gazdasági társaság által az internetes honlapján „ÁSZF” menüpontban közzétett általános szerződési feltételek állapítják meg, – egyebek mellett – az alábbi szerződési feltételek érhetők el:

2.1. pont [Az ÁSZF közzététele] Az ÁSZF Vásárló által történő elfogadása a Webáruház Szolgáltatás igénybevételének előfeltétele. A feltételek elfogadásának minősül, ha a vásárló a szolgáltatást igénybe veszi, azaz árut, szolgáltatást megrendel, vásárol.

3.2. pont [Általános jellemzők] (első fordulata) A szerződés a szolgáltató internetes felületén történő megrendeléssel, illetve jelen ÁSZF elfogadásával jön létre.

3.3. pont [Megrendelés módosítása, törlése] A megrendelés jóváhagyása után elektronikusan a megrendelés már nem törölhető. A megrendelés visszavonását a vásárló a webáruház Elérhetőségeink menüpontjában megadott elektronikus levelezési címen, illetve telefonos hívószámon teheti meg. A megrendelés visszavonása csak a futárszolgálat részére történő átadás előtt lehetséges.

4. pont [A vásárló jogai és kötelezettségei] A vásárlónak, miután a csomagot átvette, 14 munkanapig jogában áll a megrendelt terméket a szolgáltató részére hiánytalanul visszaküldeni.

A felperes az ÁSZF elolvasása után keresetet nyújtott be a bíróságon, az ÁSZF tisztességtelenségének és semmisségének megállapítása iránt. Az alperes a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozva, hogy a felperessel nem állt szerződéses viszonyban.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

40. A felperesek 2018. július 7-14-ig az alperes által szervezett utazáson vettek részt A.-ban. Az alperes utazási katalógusa azt tartalmazta, hogy A.-ban mindig süt a nap, a nyár kellemesen meleg, az Atlanti-óceán csitítja a szaharai meleget. A Hotel B. C. nevű szálloda közvetlenül a széles homokos tengerparton fekszik. A medence és a tenger partján a napernyők és a napágyak térítésmentesen vehetők igénybe. A katalógus a szállodát gyermekes családoknak kifejezetten ajánlotta.

Az elsőfokú bíróság a felperesek díjleszállítás iránti keresetének helyt adva kötelezte az alperest, hogy az I. és II. r. felperesnek 85 200 - 85 200 forintot és kamatait fizesse meg. A bíróság megállapította, hogy az alperes az utasokat tévesen tájékoztatta a helybeli speciális időjárási viszonyokról, a szálloda fekvéséről, továbbá a tengerparton ingyenesen igénybe vehető szolgáltatásokról. Az alperes hibás teljesítése alapján a részvételi díj 40%-ával megegyező díjleszállítást alkalmazott. Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet fellebbezett részét részben megváltoztatta, és az I-II. r. felperes javára megítélt összeget 25 ezer - 25 ezer forintra és kamataira leszállította. Az elsőfokú bíróság hibás teljesítéssel kapcsolatos érveivel egyetértett, azonban a díjleszállítás mértékét a felperesek által fizetett szállásdíjra vetítve határozta meg, mivel az egyéb szolgáltatásokat az alperes hibátlanul teljesítette. Figyelembe vette az alperes által nyújtott 10% kedvezményt is. A visszatérítés összegét kerekítéssel a fizetett félpanziós szállásköltség 30%-ában határozta meg.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

41. **Melyik összegbiztosítás?**

- a) egészségbiztosítás
- b) balesetbiztosítás
- c) jogvédelmi biztosítás
- d) felelősségbiztosítás
- e) életbiztosítás

42. **Hogyan nevezzük,**

- **ha több biztosított van a szerződésben;**
- **ha több biztosító van a szerződésben?**

43. Ilonka utódok nélkül halt meg. Nagy értékű életbiztosítási szerződésének kedvezményezettjeként senkit nem nevezett meg. Az életbiztosítás kötvénye szomszédjánál, Irmuskánál van, akire bízta, mert Irmuska ápolta. Lakását és kocsiját, mely minden vagyona volt, kedvenc unokaöccsére, Bélára hagyta.

Ki lesz a kedvezményezett?

- a) Béla
- b) Irmuska
- c) senki

44. **Ha nem a szerződő a biztosítási érdek hordozója, akkor ki lehet az az alábbiak közül?**

- a) kedvezményezett
- b) károsult
- c) biztosított
- d) biztosító

45. **Mi a biztosító kötelezettsége a szerződés alapján?**

- a) rokkantnyugdíj biztosítása
- b) kártérítés fizetése
- c) szerződéses kockázatra fedezetet nyújt
- d) biztosítási esemény bekövetkezésekor szolgáltatást nyújt
- e) biztosítási összeg fizetése

46. **Ki köthet biztosítási szerződést?**

- a) lakástulajdonos a lakására
- b) autótolvaj az ellopott gépkocsira
- c) Kiss József a fia által bérelt lakásban lévő értékekre
- d) munkáltató a munkavállalója életére
- e) lízingbeadó a lízingelt vagyontárgyra
- f) lízingbe vevő a lízingelt vagyontárgyra

47. **Mi a szerződő fél fő kötelezettsége a biztosítási szerződés alapján?**

- a) közlési kötelezettség
- b) tájékoztatási kötelezettség
- c) díjfizetési kötelezettség

d) változás-bejelentési kötelezettség

48. **Kit terhel közlési kötelezettség?**

- a) biztosított
- b) kedvezményezett
- c) szerződő
- d) biztosító

49. **Milyen esetben jöhet létre a biztosítási szerződés a biztosító ráutaló magatartásával?**

- a) ha a szerződő fogyasztó, és az ajánlatot a biztosító formanyomtatványán tette és az megfelel a biztosító díjszabásának
- b) ha a szerződő és biztosított személye egybeesik
- c) ha a szerződési ajánlatot vezérügynök továbbította a biztosítónak

50. **Mit jelent biztosítási szerződés esetén az alábbi fogalom: „belépés a szerződésbe”?**

- a) a biztosító átadja szerződés állományát más biztosítónak, ettől fogva az új biztosító belép a szerződésbe
- b) a szerződő átruházza pozícióját a biztosítottra
- c) a kedvezményezett belép a szerződő helyére
- d) a biztosított a biztosítóhoz intézett írásbeli nyilatkozattal belép a szerződő helyére (alanyváltás), a szerződő költségeit köteles megtéríteni

51. **Melyik időponttal jön létre a biztosítási szerződés, ha a biztosító részéről ráutaló magatartás hozta létre?**

- a) a biztosító kockázatelbírálására nyitva álló 15 nap elteltével
- b) a biztosító számára nyitva álló kockázatelbírálási idő elteltét követő napon, de az ajánlat biztosító részére történő átadásának napjával
- c) az ajánlat biztosító részére történő átadásának napjával

52. **Mikor kezdődik a biztosító kockázatviselése?**

- a) az ajánlat biztosító részére történő átadásakor
- b) a szerződés létrejöttének időpontjában
- c) a biztosítási díj biztosító részére történő átadásának időpontjában
- d) a szerződésben meghatározott időpontban

53. **Mi a jogkövetkezménye a biztosítási díjfizetési kötelezettség elmulasztásának?**

- a) A szerződő késelemben esik, alkalmazni kell a Ptk. szerződésszegésre vonatkozó általános és késelemben szabályait.
- b) A biztosító 30 napos póthatáridőt tűz, melynek eredménytelen eltelte esetén a szerződés megszűnik.
- c) A biztosító díjigényét késelemben nélkül bírósági úton érvényesítheti.

54. **Kit terhel a közlési és változásbejelentési kötelezettség?**

- a) szerződőt
- b) biztosítottat
- c) kedvezményezettet
- d) biztosítót
- e) szerződőt és biztosítottat

55. Mi a jogkövetkezménye a közlési kötelezettség megsértésének?

- a) ha bekövetkezik a biztosítási esemény, a biztosító nem köteles teljesíteni
- b) alkalmazni kell a Ptk. megtévesztésre vonatkozó szabályait
- c) a biztosító felmondhatja a szerződést

56. A károsult fordulhat-e kárigényével közvetlenül a károkozó felelősségbiztosítójával szembe?

- a) a Ptk. nem engedi
- b) bármikor, ugyanis a Ptk. megengedi
- c) a Ptk. alapján nem, kivéve, ha külön jogszabály így rendelkezik

57. Korlátozhatja-e a biztosító a felelősségbiztosítás alapján kifizetendő biztosítási összeget?

- a) a biztosítónak a teljes kárt meg kell térítenie
- b) a biztosító a szerződésben megállapított mértékben köteles csak fizetni
- c) csak ha a bíróság a kárért felelős személyt (biztosítottat) rendkívüli méltánylást érdemlő körülmények alapján a felelősség alól részben mentesíti

58. Melyik igaz? Felelősségbiztosítás esetén...

- a) a biztosított követelheti, hogy a biztosító az ő kezéhez fizessen.
- b) a biztosító csak a károsultnak fizethet.
- c) a biztosító csak akkor fizet a biztosítottnak, ha a károsult követelését ő egyenlítette ki.

59. Melyik igaz?

- a) általában a kárbiztosítási szerződés biztosítottja a károkozó
- b) általában a felelősségbiztosítás biztosítottja a károkozó
- c) a kárbiztosítási szerződés biztosítottja nem lehet maga a károkozó
- d) a kárbiztosítási szerződés biztosítottja lehet a károkozó

60. Kinek kell a káreseményt (biztosítási eseményt) a biztosítóhoz bejelenteni?

- a) a károsultnak
- b) a biztosítottnak
- c) a szerződőnek

61. Mikor térít kgfb esetén a kártalanítási számla?

- a) ha a gépjármű üzemeltető nem rendelkezett a károkozaskor felelősségbiztosítási szerződéssel
- b) ha a kárt külföldi személy okozta Magyarországon

- c) ha a kár külföldön következett be
- d) ha a kárt ismeretlen gépjárművel okozták Magyarországon

62. Tök Filkó kölcsönadta Wartburgját régi cimborájának, Tök Királynak, aki egy elsőbbségadás kötelező táblát figyelmen kívül hagyva, ütközött egy szabályosan közlekedő másik gépkocsival. A károsult bejelentette a károkozást Tök Filkó felelősségbiztosítójához, ahol kárigényét elutasították azzal, hogy Tök Király nem volt biztosított, és a biztosító csak a biztosított károkozása esetén köteles helytállni. Tök Filkó követelte Tök Királytól, hogy javíttassa meg a Wartburgot, Tök Király azt mondta, hogy csak nyugodjon le, a felelősségbiztosító ki fogja fizetni az autóban keletkezett kárt.

Helyes-e a jogilag a biztosító és Tök Király álláspontja?

63. Rómeó és Júlia elváltak. Júliának pár hónap múlva lett egy barátja; mikor Rómeó ezt megtudta, bosszút forralt. Megleste Júliát, mikor az a barátjától ajándékba kapott piros Hondával munkába indult, „elkötött” egy idegen autót, és a nyomába eredt. A második piros lámpánál már olyan dühös volt, hogy nem bírta magával, direkt behajtott hátulról Júlia szép új kocsijába. Júlia megtudta a rendőröktől, hogy ki a gépkocsi tulajdonosa, a piros Hondájában keletkezett károkat bejelentette a károkozó gépkocsi biztosítójához. A biztosító elutasította kárigényét, azzal, hogy a károkozás szándékos volt, ráadásul bűncselekménnyel összefüggésben történt, ilyen esetben a kárt nem nekik kell megtéríteniük, hanem Rómeónak, a bűncselekmény elkövetőjének és egyben a károkozónak.

Mit tanácsolna Júliának?

64. Rezonancia Emerencia szórakozottságában elfelejtette csekken befizetni esedékes kötelező gépjármű felelősségbiztosítási díját 2018. június 5-én. A biztosító június 25-én írásbeli felszólítást postázott részére, azzal, hogy a biztosítási díjat fizesse meg. Emerencia a levelet nem olvasta el. Emerencia augusztus 5-én ismét kapott a biztosítótól egy újabb levelet, amely szintén bontatlanul landolt a kukában. Szeptemberben kapott a biztosítótól egy újabb levelet, melyet már felbontott, amiben a biztosító türelmi időre járó díjat és fedezetlenségi díjat követelt tőle, melynek összege meglepte.

Ön, mint Emerencia ügyvédje, mit gondol, milyen leveleket kapott Emerencia a biztosítótól, és vajon jogos-e a biztosító követelése?

Társasági jog

1. Végelszámolás alatt álló társaság egy többszemélyes kft. alapításában kíván részt venni. A többi alapító ez ellen tiltakozik, mivel a társaság hamarosan törlésre kerül a cégjegyzékből, azaz jogutód nélkül megszűnik. Értelmetlen új társaság létesítésébe belevonni egy megszűnő céget, hiszen ez a korlátolt felelősségű társaság tagi összetételében bizonytalanságot jelent.

A „v.a.” gazdasági társaság azzal védekezik, hogy a végelszámolási eljárás megindításának nem szükségszerű és egyenes következménye a cégjegyzékből törlés. A végelszámolási eljárás alatt a társaság megszűnésére irányuló tagsági akarat meg is változhat, és a tagok a társasági működés továbbfolytatásáról határozhatnak.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

2. Egy kft. jogi képviselője kérelmet nyújtott be egy külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe javára történt üzletész-átruházás miatti tagváltás bejegyzése iránt. A cégbíróság végzésével felhívta a bejegyzést kérőt, igazolja, hogy az átruházott üzletrészeket arra jogosult (jogalanyisággal rendelkező) szerezte meg. A jogi képviselő a felhívásnak nem tett eleget, a cégbíróság pedig hiánypótlási kötelezettség elmulasztására hivatkozva az adatváltás bejegyzése iránti kérelmet elutasította.

A jogi képviselő a végzéssel szemben fellebbezést nyújtott be. Ebben leszögezte, hogy a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviselőiről szóló 1997. évi CXXXII. törvény alapján külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe is szerezhethet gazdasági társaságban részesedést. A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe a cégneve alatt jogokat szerezhethet és kötelezettségeket vállalhat. Mivel jogalany, a belföldi székhelyű gazdasági társaságokkal azonos elbírálásban részesítendő.

Ítéld meg a jogi helyzetet!

3.

a) Egy kkt. létesítésénél a cégbejegyzési kérelemhez csatolt társasági szerződést az alapítók nem írták alá. Utólag lett csatolva az iratokhoz egy „Nyilatkozat”, amelyben a tagok kijelentik, hogy a társasági szerződést megismerték, ezen nyilatkozat aláírásával azt akaratukkal mindenben egyezőnek fogadják el, és aláírtnak tekintik.

A nyilatkozatról egyértelműen megállapítható, hogy

- három alapító nevének megjelölése mellett aláírás nem található,
- két tag ceruzával írta alá a nyilatkozatot,
- ugyanazon személy pedig több más tag nevében is aláírt.

b) A kkt. jogi képviselője ellenjegyezte a társasági szerződés mellett a különálló „Nyilatkozatot” is.

Ítéltse meg a jogi helyzeteket!

4. Tarnahegyi Virgil és Mezővölgyi Eugénia házastársak. Közös barátjukkal, Tyúkkörmí Bendegúzzal betéti társaságot kívánnak alapítani. A bt. kültagja a közös barát, míg beltagjai a házaspár.

a) A betéti társaság alapításának elhatározása és a társasági szerződés megkötése közötti időszakban Tarnahegyi Virgil és Mezővölgyi Eugénia házastársi viszonya véglegesen megromlik: közös megegyezéssel válni kívánnak. A helyrehozhatatlanul megromlott házastársi kapcsolatra hivatkozva a feleség nem írja alá a társasági szerződést. Létrejön-e így is a betéti társaság?

b) Az alapítók már aláírták a bt. társasági szerződését, de a cégbejegyzési kérelem benyújtása után Tarnahegyi Virgil – a tervezett válás miatti elviselhetetlen házastársi magatartásra hivatkozva – el akar állni a társasági szerződéstől, és követeli az általa teljesített vagyoni hozzájárulás visszaadását. Alkalmazhatók-e a Ptk. elállásra vonatkozó rendelkezései?

Ítélje meg a jogi helyzetet!

5. A Hópihe Kft. bejegyzési kérelmet nyújtott be a cégbírósághoz, melyhez a jogi képviselő által ellenjegyzett társasági szerződést, egy apportlistát és ügyvezetői apport-nyilatkozatot, valamint az egyéb szükséges dokumentumokat csatolta. Az apportlista az apporttárgyak felsorolását tartalmazta, amit két tanú – közülük az egyik apportot szolgáltató tag is egyben – aláírt és keltezett. Az ügyvezetői apport-nyilatkozat pedig arról szólt, hogy az apport tárgyait a társaság rendelkezésére bocsátották az apportálók. Az apportőrök személye csak a társasági szerződésben volt feltüntetve oly módon, hogy a tagok felsorolásánál neveik mellett törzsbetétük értéke is megjelölésre került: pénzbeli és nem pénzbeli betétekre bontva.

Sor kerül-e a kft. cégnyilvántartásba vételére az ilyen tartalmú és alakszerűségű társasági szerződés és mellékletei (apportlista, ügyvezetői nyilatkozat) alapján?

6. Az ABC Bt. cégbejegyzését követően, 7 hónappal később maga a betéti társaság kezdeményezte a létesítő okirat érvénytelenségének megállapítása iránti pert. A perindítás okaként azt jelölte meg a cég, hogy mind a bejegyzési kérelemben, mind a társasági szerződésben a két tag kültagi, illetve beltagi minőségét felcserélték. Így most annak a tagnak korlátlan a felelőssége a bt. vagyona által nem fedezett tartozásokért, aki csak 100 Ft pénzbeli hozzájárulás teljesítésre volt köteles. A tagok a társasági szerződés aláírásakor nem voltak tisztában a bel- és a kültagság mibenlétével, illetve abban a hiszemben voltak, hogy a jogi képviselő eredeti szándékuknak megfelelően készítette el a társasági szerződést. Ezen indokok alapján a bt. kérte a társasági szerződés érvénytelenségének megállapítását a Ptk. 6:88. § (1) bekezdésére utalással: a semmis szerződés érvénytelenségére bárki határidő nélkül hivatkozhat.

Érvénytelen-e a betéti társaság társasági szerződése?

7. A teljes elnevezése szerint Távközlési Kereskedelmi és Szolgáltató T. K. SZ. Korlátolt Felelősségű Társaság alapításáról rendelkező társasági szerződésben a cég rövidített elnevezéseként a TKSZ. Kft. jelölést tüntették fel. Az elsőfokú bíróság a cég rövidített elnevezésének kiegészítésére irányuló hiánypótló felhívást követően kelt végzésével a cég bejegyzését elrendelte, egyidejűleg elutasította a rövidített cégnév bejegyzését. A határozat indokolása szerint – a Ctv. 3. § (2) bekezdésének és a 46. § (1) bekezdésének rendelkezéseire hivatkozva – a vezérszónak a cégnévben az első helyen kell állnia és a cég teljes, valamint rövidített elnevezésében is azonosnak kell lennie. A cég jogi képviselője arra az álláspontra helyezkedett, hogy az eljáró bíróság jogszabálysértően alkalmazta a Ctv. 3. §-t, mivel a társaságnak a Ptk. 2:49. §-a alapján joga van az általa választott név viselésére. A név megválasztásának csak a jogszabályok és mások jogos érdekei szabnak határt, a cégbíróságnak nincs lehetősége mérlegelni a választott név célszerűségét.

- 1. Helyesen járt-e el a cégbíróság, amikor a teljes cégnevet bejegyezte, a rövidített cégnevet pedig nem jegyezte be?*
- 2. Alapos-e a kft. fellebbezésének indokolása?*

8. A Kormányzati Tanácsadó Kkt. cégbejegyzési kérelmében üzletviteli tanácsadást, adatfeldolgozást és piac-, valamint közvélemény-kutatást jelölt meg tevékenységi körként. Az elsőfokú bíróság hiánypótló végzésével a cégnév módosítására szólította fel a társaságot: a cégnév nem sértheti a cégvalódiság elvét. A kkt. jogi képviselője arról tájékoztatta cégbíróságot, hogy a társaság cégnevét nem kívánják módosítani, mivel a kormányzati kapcsolati tevékenység üzletszerű, nemzetközileg elismert működési tárgy: speciális része a tanácsadásnak.

Bejegyzi-e a cégbíróság a kkt.-t?

9. A társaság „Picasso-P. 2020” Festő és Mázoló Bt.-ként – rövidített cégnévvel „Picasso-P. 2020” Bt. – kívánta magát bejegyeztetni. A cégbíróság végzésében felhívta a társaságot arra, hogy szerezzék be Pablo Picasso örököseinek a nyilatkozatát, amelyben azok hozzájárulnak a cégnévben a „Picasso” elnevezés használatához. Ha ezt a bt. nem vállalja, akkor változtassa meg a cégnevet. A bt. jogi képviselője bejelentette a cégbíróságnak, hogy a bt.-t nem Pablo Picassóról kívánták elnevezni, hanem az egyik tagról (T. I. festő-mázolóról), akinek „Picasso” a beceneve meglepő színhatású falfestései miatt. A cégbíróság a bt. bejegyzési kérelmét elutasította. Végzésében – a Ctv. 4. § (5) bekezdésére hivatkozva – kifejtette, hogy Pablo Picasso spanyol festő a XX. század festészetének meghatározó alakja volt. Nem elfogadható, és a művésszel, valamint a művészettel szembeni intolerancia a „Picasso” név felvétele egy festés-mázolással foglalkozó cég részéről. A társaság a fellebbezésében felhívta a cégbíróság figyelmét arra, hogy

- három „Picasso” vezérszavú cég is szerepel a cégnyilvántartásban (nyilván ezek sem rendelkeznek Pablo Picasso örököseinek hozzájárulásával),
- és ők nem Pablo Picassóról, hanem az egyik tag becenevéről akarták elnevezni a bt-t.

Alapos-e a fellebbezés?

10. A kérelmező a cégbíróságnál törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezett. Előadta, hogy a társaság a székhelyeként megjelölt címen nem található, a hivatalos leveleket nem veszi át: azok a „cég megszűnt”, a „címezett ismeretlen”, illetve „ismeretlen helyre költözött” jelzéssel érkeztek vissza. A kérelmező a társaság képviselője részére is küldött iratokat, melyek „nem kereste”, illetve „ismeretlen helyre költözött” jelzéssel érkeztek vissza a feladóhoz. A kérelmező a sorozatos kézbesítési kudarcok hatására elment a cégnyilvántartásban a társaság székhelyeként feltüntetett címre. Itt cégtáblát nem talált, és Kovács Benedekné – aki a postai küldemények átvételére jogosult – közölte, hogy a társaság az utóbbi három évben kizárólag a kereskedelmi szálláshely szolgáltatási tevékenységi kört gyakorolja, így a társaság székhelyén kizárólag a szálláshelyet bérbevevők vannak.

Mit tesz a cégbíróság?

11. A Mosolyda Gyerekjáték Gyártó és Forgalmazó Betéti Társaság cégbejegyzési kérelmet nyújtott be. Az elsőfokú bíróság végzésével hiánypótlásra hívta fel a társaságot: a cégbejegyzési kérelemben TEÁOR szerint voltak feltüntetve a tevékenységi körök, a társasági szerződés viszont ettől eltérő módon csak általánosabb meghatározásokat tartalmazott (például játékok előállítás és nagykereskedelme). A cégbíróság álláspontja az volt, hogy célszerű a társasági szerződésben a bejegyzési kérelemben megjelölttel azonos módon, a Központi Statisztikai Hivatal által kiadott nomenklatúra alapján feltüntetni a tevékenységi köröket. A bíróság csak így tudja megállapítani, hogy a bt. valóban a létesítő okiratban meghatározott tevékenységeket kéri bejegyeztetni a cégnyilvántartásba. A cég jogi képviselője arról tájékoztatta az elsőfokú bíróságot, hogy nem kívánnak eleget tenni a hiánypótlási felhívásnak, mert a Ptk. nem írja elő, hogy a tevékenységi köröket a Központi Statisztikai Hivatal által kiadott nomenklatúra szerint kell megállapítani.

Bejegyzik-e a társaságot?

12. Nagy Károly és Nagy Károlyné az önkormányzattól két, egy szántó és egy rét megjelölésű ingatlant vásárolt. A házaspár tulajdonjogszerzését az ingatlan-nyilvántartásba is bejegyezték. A házaspár cégbejegyzési kérelmet nyújtott be kft. alapítására vonatkozóan. A mellékletként csatolt társasági szerződés tartalma szerint a két alapító a termőföldeket (szántó és rét nyilvántartású ingatlanokat) apportálni kívánta a kft-be. A cégbíróság a bejegyzési kérelmet elutasította. Indokolásul a termőföld védelméről szóló törvényt jelölte meg, amely tiltja, hogy a belföldi jogi személy termőföld tulajdonjogát megszerezze. Az apportálás pedig tulajdonjog-átruházási jogcímnek minősül. Ezekre tekintettel – a Ptk.-ra alapítva – a társasági szerződés jogszabályba ütközik, azaz semmis. Semmis társasági szerződés alapján a kft. bejegyzésére nem kerülhet sor. A cég jogi képviselője útján fellebbezett a bejegyzést elutasító végzéssel szemben. Hivatkozásul az önkormányzattal kötött adásvételi szerződés azon pontját jelölték meg, amely kimondja, hogy a két ingatlan tulajdonosaként azokkal szabadon rendelkezhetnek. Emellett csatolták a földhivatal határozatát, amely a szántó és a rét megjelölésű ingatlanok mezőgazdasági célú hasznosítását megengedi, és a kft. főtevékenysége is erre irányulna.

Alapos-e a fellebbezés?

13. A társaság alapításakor az egyik jogi személyiségű tag erdőtelepítést kíván apportálni, azonban a többi alapító kételkedik abban, hogy erdőtelepítés apport tárgya lehet-e. Az apportőr az alábbiakkal igyekszik meggyőzni őket:

- az erdőültetvény utóbb a föld alkotórészévé válik (növedék);
- az erdőtelepítés céljára szolgáló ingatlant a bérbeadó a társaság, mint bérlő birtokába bocsátja, és az alapítók rendelkezésére bocsátott haszonbérleti szerződés szerint a bérlő erdőtelepítés céljára hasznosíthatja az ingatlant;
- a létrehozott ültetvény a bérlő kizárólagos tulajdonába kerül a bemutatott szerződés szerint;
- így forgalomképes végrehajtható dologhoz jut a kft. az erdőtelepítés apportja révén.

Meggyőzők-e a nem pénzbeli hozzájárulást (az erdőtelepítést) szolgáltató érvei?

14. A „Mekk mester” Bt. át kíván alakulni „Mekk Elek” Kft.-vé. Az elfogadott átalakulási vagyonmérleg-tervezet a jogutód korlátolt felelősségű társaság törzstőkéjében másfél millió forint értékű apportot tartalmaz. Ez az apport a jogelőd társaság A. B. C. Kkt.-val szemben fennálló követelése, melynek a fizetési határideje még nem járt le. Az elsőfokú bíróság a kft. cégbejegyzési eljárásában hiánypótlást rendelt el: az apportként megjelölt követelés nem felel meg a nem pénzügyi vagyoni hozzájárulással szemben támasztott jogszabályi követelményeknek, ezért a kérelmező jelöljön meg más apportot. A kérelmező álláspontja szerint a követelés vagyoni értékű, forgalomképes és bármikor értékesíthető, végrehajtható; tehát apport tárgya lehet. A cégbíróság a jogutód kft. cégbejegyzése iránti kérelmet elutasította. Határozatának indoklásában kifejtette, hogy az apport nem alkalmas arra, hogy a jogutód társaság rendelkezésére bocsássák. A végzéssel szemben a társaság fellebbezett. Korábbi álláspontjának fenntartása mellett felhívta a másodfokú bíróság figyelmét arra, hogy a követelések adásvételi szerződések tárgyai a gazdasági forgalomban. Ez alapján átruházhatók, tehát apportálhatók is.

Alapos-e a fellebbezés?

15. A Pendrive-2020 Kft. alapítása során Zoltán Zsolt saját készítésű számlázó szoftverjét kívánta 2 millió Ft értékben apportálni. A cégbíróság hiánypótlásra hívta fel végzésében a társaságot: a nem pénzbeli hozzájárulás rendelkezésre bocsátásának módját pontosan határozza meg a kft. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a szoftver immateriális alkotás (sajátos, eredeti módon rendszerbe foglalt megállapítások és utasítások sorozata), mely szerzői jogi védelem tárgya. A szoftver társaság általi hasznosításához fizikai dolog átadása is szükséges lenne. A szoftveren fennálló szerzői jog pedig forgalomképtelen, tehát nem is apportálható. Ezek alapján a megjelölt nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás apportálásra nem alkalmas. A kft. a cégbíróság hiánypótlási felhívásának megfelelően módosította a társasági szerződést: Zoltán Zsolt apportként a szoftver kizárólagos használati jogát kívánta a társaság rendelkezésére bocsátani.

- 1. Bejegyzik-e ezzel az apporttal a kft.-t?*
- 2. Helyes volt-e a cégbíróság álláspontja: a szoftver valóban nem apportálható gazdasági társaságba?*

16. A társaság a képviselő személyében bekövetkezett változás bejegyzése iránt nyújtott be kérelmet. A kérelemhez mellékeltek a tagok által aláírt, ügyvéd által ellenjegyzett, egységes szerkezetbe foglalt társasági szerződést. Ez azt tartalmazta, hogy a társaság képviselője önállóan jogosult a cégjegyzésre. A kérelemhez csatolt aláírási címpéldányon a cégjegyzés módja nem került feltüntetésre. A hiteles cégaláírási nyilatkozat a következő volt: "A képviselő a társaság kézzel vagy géppel előírt, előnyomott vagy nyomtatott cégneve alá az alábbiak szerint írja a nevét:..." Az elsőfokú bíróság hiánypótlásra felhívó végzésében a cégjegyzés módjának a címpéldányon történő meghatározására szólította fel a társaságot. A társaság azzal érvelt, hogy az „önállóan” kifejezés a cégjegyzés módjára automatikusan adódik a társasági szerződésből, ami szintén kötelező melléklete a kérelemnek. Így újabb címpéldányt nem nyújtanak be, és nem kérik a már benyújtott címpéldány kiadását sem, mert nem kívánják azt kiegészíteni a közjegyzővel.

Helyes-e a társaság érvelése?

17. A betéti társaság augusztus 1-jén nyújtotta be a bejegyzés iránti kérelmét. A cégbíróság a hiánypótlásra kötelező végzését az ezt követő 9. munkanapon adta postára. A jogi képviselő a határozatot annak postára adásától számított 3. napon vette kézhez. A társaság a hiánypótlási felhívásnak 20 napon belül eleget tett. Ezt követően sem az eljáró cégbírótól, sem a cégbíróság vezetőjétől november 1-ig nem kaptak tájékoztatást bejegyzési kérelmük sorsáról: az ügyben a cégbíróság részéről intézkedés nem történt.

Létrejöhet-e a betéti társaság?

18. Hogyan nevezzük a következő gazdasági társaságok létesítő okiratait?

Közkereseti társaság
Betéti társaság
Korlátolt felelősségű társaság
Egyszemélyes kft.
Egyszemélyes zrt.
Zártkörűen működő részvénytársaság

19. Melyik bíróság veszi nyilvántartásba a gazdasági társaságokat?

- a) törvényszék
- b) gazdasági kollégium
- c) cégbíróság
- d) járásbíróság

20. Ki nem lehet gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja?

- a) Piros Retek Kft.
- b) Pók Péter egyéni cég
- c) Zsivány Ágoston, aki a Fekete Tulipán Kkt. tagja
- d) a 14 éves Szirom Rózsa
- e) Nu Pagagyí 30 éves orosz állampolgár
- f) Lúke Béla, aki a Tuti Mutyi Bt. kültagja
- g) Szia Miaú, aki két kft-ben is tag

21. Melyik az igaz állítás?

- a) Az a gazdasági társaság minősül nonprofit gazdasági társaságnak, amelynek létesítő okirata tartalmazza, hogy a gazdasági társaság tevékenysége nem üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására irányul.
- b) Az a gazdasági társaság minősül nonprofit gazdasági társaságnak, amelynek létesítő okirata tartalmazza, hogy a gazdasági társaság tevékenysége nonprofit cél megvalósítására irányul.
- c) Az a gazdasági társaság minősül nonprofit gazdasági társaságnak, amelynek létesítő okirata tartalmazza, hogy a gazdasági társaság tevékenységéből származó nyereség a tagok között nem osztható fel, hanem az a gazdasági társaság vagyonát gyarapítja.

22. Melyek a nonprofit gazdasági társaság jellemzői? Karikázza!

- a) bármely gazdasági társaság működhet nonprofit formában
- b) csak a kft. működhet nonprofit formában
- c) létesítő okiratának tartalmaznia kell, hogy tevékenysége nem üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására irányul
- d) létesítő okiratának tartalmaznia kell, hogy a gazdasági társaság tevékenysége nonprofit cél megvalósítására irányul
- e) létesítő okiratának tartalmaznia kell, hogy a gazdasági társaság tevékenységéből származó nyereség a tagok között nem osztható fel
- f) csak alapítással hozható létre nonprofit gazdasági társaság

- g) már működő gazdasági társaság is elhatározhatja a nonprofit működést
- h) a cégnévben a nonprofit jelleget fel kell tüntetni
- i) csak a civiltársaság működhet nonprofit társaságként

23. Melyik törvény szabályozza a nonprofit gazdasági társaságokat?

- a) Ptk.
- b) Ctv.
- c) Civiltv.

24. Jogszerűek-e az alábbi társaságalapítások? Indokolja választát!

- a) Moha és Páfrány megalapították a MoP Kft-t, csak Moha teljesít vagyoni hozzájárulást.
- b) Három kismalac, Röfi, Töfi és Döfi elhatározta, hogy társaságot alapítanak. Röfi leesett a fáról, kórházba került, ezért nem írta alá a társasági szerződést, meghatalmazta Döfit, hogy az írjon alá helyette. A meghatalmazást laptopon írta, kinyomtatta és aláírta.

25. Melyik társaságot/okat alapítjuk vele?

- Alapszabály:
- Alapító okirat:
- Társasági szerződés:

26. Bejegyezné-e a cégbíróság a következő cégneveket? Indokolja választát!

- a) PRSTXYVZ Korlátolt Felelősségű Társaság
- b) ΒΨμî Közkereseti Társaság
- c) Sharp at one o'clock Korlátolt Felelősségű Társaság

27. Igaz vagy hamis?

- 1) Nyrt. társasági szerződését a közgyűlés fogadja el.
- 2) Zrt. alapításakor alapító okirat elfogadása szükséges.
- 3) Nyrt. szerződésmintával is alapítható.
- 4) Ha a társasági szerződés a társaság időtartamáról nem rendelkezik, öt évre létrejötnék kell azt tekinteni.
- 5) A létesítő okiratot csak a tag/részvényes írhatja alá, képviseletnek nincs helye.
- 6) A létesítő okiratot csak ügyvéd jegyezheti ellen.
- 7) A kkt., bt., kft. és zrt. alapítható szerződésmintával.
- 8) A szerződésmintához nem szükséges ügyvédi vagy kamarai jogtanácsosi ellenjegyzés.
- 9) A zrt. és nyrt. esetében a tagokat részvényesnek nevezik.
- 10) A létesítő okirat tagok általi aláírásától a társaság előtársaságként működik.
- 11) A gazdasági társaság a cégbejegyzéssel jön létre.
- 12) A gazdasági társaság a létesítő okirat tagok általi aláírásával jön létre.

28. Melyik igaz?

- a cégjegyzés joga a cégbíróságot illeti
- a cégjegyzés joga azt illeti, aki a gazdasági társaságot írásban képviseli
- a cégjegyzési jogot a közjegyző biztosítja
- a cégjegyzési jogot aláírásminta vagy címpéldány igazolhatja
- a cégjegyzési jog közös vagy egyedüli lehet
- a cégjegyzési jog együttes vagy önálló lehet
- a címpéldányt a cégbíróság állítja ki
- a címpéldányt közjegyző állítja ki

29. Melyek azon jogcselekmények, amelyek előtársasági szakban nem lehetségesek?

- a) Hó Virág halála miatt a betéti társaságba új tagot kell beléptetni, mivel nem maradt kültag.
- b) Lila Ibolya eladja leendő üzletrészét egy barátjának.
- c) A CSIGA-BIGA Zrt. módosítja társasági szerződését, mert már van ilyen név alatt bejegyzett cég, az új név CSIGUSZ Zrt.
- d) Az ÜVEGTIGRIS Bt. elhatározza jogutód nélküli megszűnését.
- e) A MOHA Kkt. tagkizárás iránti pert indít Páfránnal szemben.
- f) A DI-NÓ Kft. módosítja társasági szerződését, mert a székhely kimaradt belőle, és a cégbíróság hiánypótlásra hívta fel.
- g) A FÉNY Kft. b.a. egyesülni kíván a KÉP Kft.-vel, FÉNYKÉP Kft.-ként folytatva a működést.

30. Melyik állítás igaz?

- A cégkivonat a cégre vonatkozó valamennyi jelenlegi és törölt adatot tartalmazza.
- A cégkivonat a cég fennálló adatait tanúsítja.
- A cégmásolat a cégre vonatkozó törölt és jelenleg hatályos adatokat tartalmazza a kérelemben kért adatok vonatkozásában.
- A cégmásolat a cégre vonatkozó valamennyi törölt és fennálló adatot tartalmazza.
- A cégbizonyítvány kizárólag nemleges megállapítás tanúsítására szolgál.
- A cégbizonyítvány a cégre vonatkozó valamennyi törölt és jelenlegi adatot tartalmazza.
- A cégbizonyítvány a cégre vonatkozó törölt és a jelenlegi adatokat tartalmazza a kérelemben kért adatok tekintetében.

31. Apportálhatók-e az alábbiak?

- a) szomszéd Józsi bácsi által írásban elismert 130 ezer Ft összegű kölcsön
- b) jogerős bírósági határozatban megítélt 100 ezer Ft összegű tartozás
- c) Bence Aladár önvédelmi lőfegyvere, értéke 150ezer Ft
- d) az alapító által lízingelt Lada Samara személygépkocsi
- e) az alapító tulajdonában álló esztergagép
- f) az alapító által kölcsönzött telefon
- g) az alapító által kifejlesztett szoftver hasznosítási joga
- h) az alapító tulajdonában lévő 8 db MOL részvény
- i) az alapítót megillető budapesti lakás holtig tartó hasznélvezeti joga

32. Melyik a Ptk.-nak megfelelő válasz?

- a) Az apport alulértékelése tilos, ugyanis jogszabályba ütközik.

- b) Az apport felülértékelése Ptk.-ba ütközik.
- c) Az apport értékelését az azt szolgáltató tagok, részvényesek végzik, kivéve nyrt. esetén.
- d) Az apportot szolgáltató tag (és azok a tagok is, akik tudomásuk ellenére elfogadták) 5 évig felelnek azért a hitelezők felé, hogy a létesítő okiratban megjelölt érték nem haladja meg az apport szolgáltatása idején fennálló tényleges értéket.
- e) Az apportot szolgáltató tag (és azok a tagok is, akik tudomásuk ellenére elfogadták) 5 évig felelnek azért a társaság felé, hogy a létesítő okiratban megjelölt érték nem haladja meg az apport szolgáltatása idején fennálló tényleges értéket.
- f) Az apport lehet pénz, dolog, vagyoni értékű jog.
- g) Az apport tárgya lehet az adós által írásban elismert követelés.

33. A POMPOM Kft. iratmintával készült társasági szerződését 2015. február 1-jén írták alá az alapító tagok, az ügyvéd is ezen a napon jegyezte ellen. Február 20-án szerződést kötöttek egy üzlethelyiség bérlete céljából, majd március 1-jétől megkezdték a cukrásztermékek forgalmazását. Az ügyvéd március 1-én adta be a cégbejegyzési kérelmet.

1. *Milyen működési szakaszban van a társaság a cégbejegyzésig?*
2. *Helyesen járt-e el a Kft. mikor szerződést kötött és elkezdte az üzletszerű gazdasági tevékenységet?*

34. Irma, Vilma, Tilda társaságot szeretnének alapítani. Adjon tanácsot, az alábbi kérdésekben: Irma 20 ezer Ft-ot, Vilma a mobiltelefonját (ami 20 ezer forintot ér), Tilda a biciklijét, aminek az értéke 50 ezer Ft, szeretné vagyoni hozzájárulásként teljesíteni. Vilma azt mondja, hogy a létesítő okiratba írják bele, miszerint a mobil 80 ezer Ft értékű, annak érdekében, hogy nagyobbak tűnjön a társaság jegyzett tőkéje; ezzel felvetéssel mindenki egyetértett.

Kinek és hogyan kell értékelni az apportot, ki felé és hogyan felelnek a tagok annak értékéért?

35. Tilda a társasági szerződésben azt vállalta, hogy 2019. október 31-ig teljesíti a vagyoni hozzájárulását. Tilda azonban nem szeretné biciklijét átadni a társaságnak, elmulasztja a határidőt. Vilma, aki a társaság ügyvezetője, felhívja telefonon, hogy egy hét múlva adja át a biciklit, ha ezt elmulasztja, úgy tekintik, nem tagja többé a társaságnak, súlyos szerződésszegést követett el, ezért azonnali hatállyal felmondják a vele kötött társasági szerződést.

Helyesen járt el az ügyvezető?

36. Határozza meg, mely időponttól lehetségesek előtársaság esetében az alábbiak!

- a gazdasági társaság előtársaságként működhet
- üzletszerű gazdasági tevékenység folytatásának megkezdése
- hatósági engedélyhez kötött tevékenység megkezdése

37. Melyik társaság legfőbb szerve?

közgyűlés:

taggyűlés:

tagok gyűlése:

38. Miért sértik az alábbiak a Ptk. rendelkezéseit?

a) A Husi Kft.-nek három tagja van, Röfi 20 szavazattal, Töfi 15 szavazattal és Döfi 45 szavazattal. A legfőbb szerv ülésén Töfi és Röfi voltak jelen, határozatokat hoztak.

b) A Geometria Kft. öttagú, létesítő okirata tartalmazza, miszerint a tagok írásban, illetve elektronikus hírközlő eszköz útján, e-mailben is szavazhatnak. A vezető tisztségviselő Kör, aki megfogalmazza a határozati javaslatot, és elküldi azt a tagoknak.

Rombusz nemmel szavaz, neki 2 szavazata van.

Kör igennel szavaz, neki 2 szavazata van.

Trapéz nem küld semmit, neki 3 szavazata van.

Háromszög nem küld semmit, neki 2 szavazata van.

Négyzet igennel szavaz, neki 1 szavazata van.

Kör az utolsó szavazattól számított 10. napon összesíti a szavazatokat, 3 igen, 2 nem, majd további 5 nap múlva megküldi a tagoknak, hogy egyszerű szótöbbséggel a határozat el lett fogadva.

39. Igaz vagy hamis? Indokolja meg a választát!

- a) vezető tisztségviselő csak természetes személy lehet
- b) a vezető tisztségviselő csak határozott időre választható
- c) egy személy csak egy gazdasági társaságnál lehet vezető tisztségviselő
- d) közkereseti és betéti társaság ügyvezetését csak tag vagy tagok láthatják el

40. Melyek az igazak?

- a) az ügyvezetés egy gyűjtőfogalom, a társaság irányítását értjük alatta
- b) az ügyvezetés a kft. vezető tisztségviselője
- c) a vezető tisztségviselőt a társaság tagja nem utasíthatja
- d) a kkt. és bt. vezető tisztségviselőjét ügyvezető igazgatónak nevezi a törvény
- e) kkt. és bt. vezető tisztségviselője csak a társaság tagja lehet
- f) a vezető tisztségviselőt a legfőbb szerv választja, alapításkor az alapító tagok a társasági szerződésben kijelölik
- g) a vezető tisztségviselőt a legfőbb szerv nem hívhatja vissza, tisztsége akkor szűnik meg, ha lemond
- h) a kft. ügyvezetője lehet társaságon kívüli, harmadik személy is
- i) az ügyvezető a társaság törvényes képviselője

41. Szűrje ki a jogellenes rendelkezéseket, szükség esetén egészítse ki! Indokolja a választát!

- a) A legfőbb szerv ülése nyilvános.
- b) A legfőbb szerv ülésén a tag csak személyesen vehet részt.
- c) A legfőbb szerv ülésére a tagokat telefonon is össze lehet hívni.
- d) A legfőbb szerv ülés tartása nélkül is hozhat döntéseket a törvény értelmében.

42. Mikor határozatképes a legfőbb szerv ülése?

- a) Ha azon a valamennyi tag jelen van.

- b) Ha azon a valamennyi tag által leadható szavazatok több mint felét képviselő tag megjelent, azaz a szavazatok több mint 50%-a képviselve van.
- c) Ha azon a legtöbb szavazatot képviselő tag megjelent.

43. Melyek az igaz állítások?

- a) A tag köteles személyesen részt venni a legfőbb szerv ülésén.
- b) A tag képviselő útján is részt vehet a legfőbb szerv ülésén, a meghatalmazást írásba kell foglalni.
- c) A tag tagsági jogait elektronikus hírközlő eszköz igénybevételével is gyakorolhatja, ha erről az ügyvezetést az ülést megelőző 3 nappal tájékoztatja.
- d) A legfőbb szerv ülését a székhelyére kell összehívni, ettől a létesítő okiratban el lehet térni.
- e) A legfőbb szerv csak ülésen hozhat határozatokat, kivéve a nyrt-t.
- f) A tagok ülés tartása nélkül írásban is dönthetnek bármely kérdésben, ha azt a létesítő okirat megengedi.
- g) A legfőbb szerv ülése akkor határozatképes, ha azon a tagok több mint fele részt vesz.

44. Egészítse ki!

- a) A tag képviselő útján is részt vehet a legfőbb szerv ülésén, a meghatalmazást, vagy kell foglalni.
- b) A tag tagsági jogait elektronikus hírközlő eszköz igénybevételével is gyakorolhatja, ha lehetővé teszi.
- c) A legfőbb szerv ülését a kell összehívni, ettől a létesítő okirat eltérhet.
- d) A tagok ülés tartása nélkül, írásban is dönthetnek bármely kérdésben, ha azt a megengedi.

45. Melyik kérdés tartozik a legfőbb szerv hatáskörébe?

- éves beszámoló számviteli törvény szerinti megfelelésének ellenőrzése
- éves beszámoló elfogadása
- szerződéskötés munkavállalóval
- létesítő okirat módosítása
- vezető tisztségviselő megválasztása, visszahívása
- megbízási szerződés megkötése a könyvvizsgálóval
- tagkizárás iránti per indítása
- jogutód nélküli megszűnés elhatározása

46. Melyik állítás igaz?

- a) vezető tisztségviselő e feladat ellátására állhat munkaviszonyban
- b) vezető tisztségviselő csak határozott időre választható
- c) a vezető tisztségviselőt a legfőbb szerv bármikor visszahívhatja, ezt indokolni köteles
- d) a vezető tisztségviselői megbízási akkora jön létre, ha az érintett személy azt elfogadja
- e) a vezető tisztségviselő a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján köteles eljárni
- f) a vezető tisztségviselő lehet korlátozottan cselekvőképes kiskorú is
- g) a vezető tisztségviselő köteles a legfőbb szerv határozatait betartani
- h) a cégvezetőt a vezető tisztségviselő választja a munkavállalók közül
- i) a társaság törvényes képviselőjét a vezető tisztségviselő látja el

- j) cégvezető lehet korlátozott hatáskörű, például, ha telephely élére nevezik ki
- k) cégvezető a vezető tisztségviselő munkáját segíti, és neki alárendelve tevékenykedik

47. Dr. Precíz Béla sebész egy kft. tagja. Úgy érzi, nem mennek jól a társaság ügyei, ezért elmegy a társaság könyvelőjéhez, és kéri a társaság számláit, iratait, hogy azokba betekinthessen, illetve felvilágosítást kér a könyvelőtől. Legnagyobb meglepetésére a könyvelő mindezt megtagadja.

1. *Kihez fordulhat felvilágosítás céljából a gazdasági társaság tagja, kitől kérhet felvilágosítást?*
2. *Meg lehet-e tagadni a felvilágosítás megadását, illetve feltételhez lehet-e kötni?*
3. *Milyen fórumhoz fordulhat a tag, ha megtagadták a felvilágosítást?*

48. *Hogyan nevezzük a gazdasági társaságok ügyvezetését?*

Kkt.
Bt.
Kft.
Zrt.
Nyrt.

49. *Helyesek-e az alábbi tényállások? Indokolja a választ!*

- a) A Füstbe Ment Kft.-nek 3 ügyvezetője és egy cégvezetője van.
- b) A Pótalkatrész Bt.-nek 2 vezérigazgatója van.
- c) A Stex Zrt.-nek 1 vezérigazgatója, 1 elnök igazgatója és 3 igazgatósági tagja van.
- d) A Zümzüm Nyrt.-nek 2 vezérigazgatója van.
- e) A Csihi-Puhi Kkt.-nek három tagja és négy ügyvezetője van.
- f) A HAB-CSÓK Bt.-nek egy ügyvezetője van.

50. A 2015 novemberében négy taggal alapított Vírus Kkt. fő tevékenységi körébe tartozik számítógépes programok készítése. Processzor Aladár, aki a társaság tagja és ügyvezetője 2016. február 15-én társasági szerződést írt alá egy betéti társaság alapításáról, amelynek kültagjává vált és annak ügyvezetője is lett. A társaság fő tevékenységi köre szintén számítógépes programok készítése.

Van-e valamilyen kötelezettsége Processzor Aladárnak, illetve van-e valamilyen jogkövetkezménye az adott helyzetnek?

51. *Felel-e a vezető tisztségviselő?*

a) Dögös Dalma ügyvezető az éves taggyűlésen kérte felmentvény megadását a 2018. évi beszámoló elfogadásával egyidejűleg, a taggyűlés pedig megadta részére. Fél évvel később

kiderült, hogy Dalma 2018-ban elsikkasztott a kft. házipénztárából 3,5 millió Ft-ot, és hogy ez ne derüljön ki, fiktív adásvételi szerződést kötött a kft. nevében egy Volkswagen gépkocsira, amely soha nem került a kft. tulajdonába.

b) Balek Elek egy építőipari kft. ügyvezetője. A kft. által kivitelezett családi ház új tulajdonosa több hibát észlel a házban, kb. 4 millió Ft értékben, Balektól kéri kárának megfizetését.

c) Ószinte Lajos a Handabanda Kft. ügyvezetője. A kft. 10 millió forint kölcsönt vett fel egy banktól, de nem tudja fizetni annak részleteit, sőt nem tudja visszafizetni a felvett összeget, mert az a termék, amit a pénzből fejlesztettek és gyártottak sorozatban, nem elég kelendő a piacon. A bank Ószinte Lajostól követeli a felvett és vissza nem fizetett kölcsön összegét.

52. Melyik a felügyelőbizottság feladata?

- a) legfőbb szerv ellenőrzése
- b) könyvvizsgáló ellenőrzése
- c) ügyvezetés ellenőrzése
- d) cégvezető ellenőrzése

53. Melyik társaságnál kötelező könyvvizsgálót választani?

- a) zrt.-nél
- b) kft.-nél
- c) nyrt.-nél
- d) bt.-nél
- e) kkt.-nél

54. Állapítsa meg, hogy az alábbiak közül melyek a könyvvizsgáló, és melyek a felügyelő bizottság feladatai!

- Gyakorolja az átruházott hatáskörben rábízott feladatokat.
- Köteles ellenőrizni a számviteli törvény szerinti beszámoló valóságát és jogszabályszerűségét.
- A legfőbb szerv részére ellenőrzi a társaság ügyvezetését.
- Összehívja a legfőbb szerv rendkívüli ülését, ha az ügyvezetés tevékenysége jogszabályba, társasági szerződésbe, a legfőbb szerv határozatába ütközik, vagy sérti a társaság érdekeit.
- Köteles a legfőbb szerv összehívását kezdeményezni, ha azt észleli, hogy a társaság vagyonának csökkenése veszélyezteti a társasággal szembeni követelések kifizetését.
- Köteles kezdeményezni a legfőbb szerv összehívását, ha a vezető tisztségviselők felelőssége felmerül.
- A társaság éves beszámolóját tárgyaló legfőbb szerv ülésére meg kell hívni és köteles részt venni.
- Köteles az éves beszámolóról írásbeli jelentést készíteni a legfőbb szerv részére.

55. A Villám Nyrt. számítógép-alkatrészeket gyárt, teljes munkaidőben foglalkoztatott alkalmazottainak létszáma meghaladja éves átlagban a 250 főt. Az igazgatóság konzultál a jogtanácsossal, hogy nem kellene-e a felügyelőbizottság tagjai közé munkavállalókat is

beválasztani, mert másoknál ez így van. A jogtanácsos azt válaszolja, hogy munkavállalók nem vehetnek részt a felügyelőbizottság munkájában, ezt a törvény szigorúan tiltja.

Jogszabálynak megfelelő választ adott-e a jogtanácsos? Indokolja választát!

56. Melyik állítás igaz?

- a) A könyvvizsgáló csak határozott időre választható, minimum 1 évre, maximum 5 évre.
- b) A könyvvizsgálói megbízás elfogadásának minősül, ha a könyvvizsgáló írásbeli elfogadó nyilatkozatot tesz.
- c) Könyvvizsgálóvá jogi személy is választható.
- d) A felügyelőbizottság csak határozott időre választható.
- e) A felügyelőbizottság tagja lehet a társaság tagja.
- f) A felügyelőbizottság lehet 2 tagú.
- g) A felügyelőbizottság tagjait az ügyvezetés jelöli ki.
- h) Az ügyvezetés a felügyelőbizottság tagjait nem utasíthatja.
- i) A felügyelőbizottság tagjai megbízási jogviszonyban állnak.
- j) A felügyelőbizottság munkavállaló tagjai munkaviszonyban végzik e tevékenységüket.
- k) A felügyelőbizottság ügyrendjét maga fogadja el és az ügyvezetés hagyja jóvá.
- l) A felügyelőbizottság határozatképes, ha tagjainak legalább kettőharmada, kéttagú felügyelőbizottság egy tag jelen van.
- m) A felügyelőbizottság elnökét a legfőbb szerv választja.
- n) A felügyelőbizottság elnökét a felügyelőbizottság tagjai választják.
- o) A kötelező munkavállalói részvételt az üzemi tanács legfeljebb 5 évre kizárhatja.
- p) A munkavállalói küldötteket a szakszervezet választja.
- q) A munkavállalói küldötteket a szakszervezet jelöli ki, és a legfőbb szerv választja.
- r) A munkavállalói küldött munkaviszonyának megszűnése nem érinti felügyelőbizottsági tagságát.
- s) Ha a munkavállalói küldöttek véleménye eltér a felügyelőbizottság többi tagjának véleményétől, ezt a kisebbségi véleményt a legfőbb szerv elé kell tární.

57. Megfelelnek-e a jogszabályi rendelkezéseknek az alábbi döntések? Indokolja választát!

a) A Zizi Nyrt. közgyűlése 2019. január 06-án hozott határozatával döntött az egyik részvényes kizárása iránti kereset benyújtásáról.

b) A Türelmetlen Kkt. tagok gyűlése döntött Szabó József tag kizárása iránti per indításáról, mert az ügyvezető szerint a tag nem teljesítette határidőre vagyoni hozzájárulását, és ez veszélyeztette a társaság céljának elérését.

c) A taggyűlés Bulldog Pál kizárása iránti kereseti kérelem beadása mellett döntött, s határozatában eltiltotta Bulldog Pált attól, hogy a taggyűlésen részt vegyen, illetve a határozat szerint Bulldog Pál részére nem kerülhet sor az éves nyereségből a tagokat egyébként megillető részesedés kifizetésére.

d) A Subidubi Kkt. egyik tagja döntött a másik tag kizárásáról és per indításáról.

e) Sokan Vagyunk Kft. taggyűlése 2019. április 20-án egyhangúlag döntött arról, hogy Dili Bogyó tagot ki kívánja zárni. Az ügyvezető 2019. május 31-én nyújtotta be a kereseti kérelmet Dili Bogyó taggal szemben.

58. Töltse ki a táblázatokat értelemszerűen!

Kisebbségi jogok	
Milyen arányú szavazati joggal rendelkezőket illeti meg e jog?	
Milyen kisebbségi jogokat biztosít a Ptk.?	
Mely esetekben lehet cégbírósághoz fordulni a kisebbségi jog érvényesítése érdekében?	

Tag kizárása gazdasági társaságból	
Ki jogosult dönteni a kizárásról?	
Miről és mely társasági szervnek kell tagkizárás esetén dönteni? Mi lehet a döntés indoka?	
Ki lesz az alperes?	
Ki lesz a felperes?	
Ki dönthet a kizárás alatt álló tag tagsági jogai gyakorlásának felfüggesztéséről?	
Melyik joga(ka)t nem érintheti a tagsági jogok felfüggesztése?	
Milyen hatása lesz a kizárásnak a tag tagsági jogviszonyára?	

Határozat bírósági felülvizsgálata	
A Ptk. melyik része szabályozza e jogintézményt?	
Mi adhat okot a felülvizsgálatra?	
Ki jogosult kezdeményezni a felülvizsgálatot?	
Ki lesz az alperes?	

Ki lesz a felperes?	
Ki képviseli a társaságot?	
Keresetindítási határidők	
Milyen jogkövetkezményt alkalmaz a bíróság, ha a határozat jogszabályba ütközik?	
Milyen jogkövetkezményt alkalmaz a bíróság, ha a jogszabálysértés nem jelentős?	

59. Melyik állítás igaz? A félig igaz vagy hamis állításokat korigálja!

- a) Könyvvizsgáló minden társasági formánál kötelező.
.....
- b) A vagyoni hozzájárulás nem teljesítése esetén a tagot kizárhatja a társaság.
.....
- c) Minden társasági formánál élhetnek a tagok (részvényesek) a tag kizárásának lehetőségével.
.....
- d) Az előtársasági létszak a társasági szerződés aláírásának időpontjától kezdődik.
.....
- e) Minden társaság létrehozható szerződésmintával.
.....
- f) A vezető tisztségviselők újra választhatók, és bármikor – a legfőbb szerv által – visszahívhatók.
.....
- g) A társaságalapításhoz mindig legalább 2 személy szükséges.
.....

60. A Csontbrigád Zrt. – 80% szavazati aránnyal bíró részvényesének szavazatával hozott – közgyűlési határozatot hozott arról (az alapszabályban foglalt jogkörében eljárva), hogy a zrt. tulajdonát képező egyik ingatlant milyen vételáron lehet elidegeníteni, illetve arról, hogy az átruházható. Az egyik 6% szavazati aránnyal rendelkező részvényes, aki nemmel szavazott, bírósághoz fordult, kérte az érintett közgyűlési határozat hatályon kívül helyezését azon az alapon, hogy az törvénybe ütközik, mert az ingatlan értékesítése a Ptk. által tiltott joggal való visszaélésnek minősül, mert a többségi részvénytulajdonos szavazati jogát a közgyűlésen feltűnően értékaránytalan szerződés létrehozása érdekében gyakorolta. A nem vitás tényállás szerint az ingatlan értékesítésénél a zrt. a vételárat 20 millió forintban határozta meg, az ingatlan tényleges értéke azonban 80 millió forint volt. Utóbb az is kiderült, hogy a vevő a többségi szavazattal rendelkező részvényes öccse. A zrt. a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a kisértvényesnek nincs joga a társaságot perelni.

Milyen jogi helyzetről van szó, milyen feltételekkel és hogyan gyakorolhatja jogát a részvényes?

61. Válaszoljon értelemszerűen!

Sor kerülhet-e átalakulásra, ha a kft. tagjai még nem teljesítették törzsbetétjeiket?

Átalakulásról van-e szó, ha a kkt.-ből kft. lesz?

Át lehet-e alakulni csődeljárás alatt?

62. Melyik főbb átalakulásról van szó?

összeolvadás

különválás

egyesülés

beolvadás

szétválás

kiválás

63. Az öttagú Zöld Kft. elhatározta, hogy beolvad a Lila Kft.-be. Ezzel nem értett egyet a Zöld kft. két tagja. Zöldike Zelda, a Zöld Kft. ügyvezetője azt mondta a két tagnak, miután a taggyűlés elhatározta a beolvadást $\frac{3}{4}$ -es szótöbbséggel, ők kötelesek részt venni az átalakulásban.

Helytálló-e jogilag az ügyvezető által adott felvilágosítás?

64. A CSIM-BUM Bt.-nek csak 3 beltágja maradt, a kültág felmondta tagsági jogviszonyát. A beltágok elhatározták, hogy kkt.-ként működnek tovább. Az egyik tag azonban ijedten mondta, hogy ez átalakulás, ami nagyon bonyolult, kell hozzá átalakulási terv, két legfőbb szervi ülés, hitelezők értesítése, vagyommérleg-tervezet, könyvvizsgáló stb. Inkább szűnjenek meg jogutód nélkül, és alapítsanak egy közkereseti társaságot.

Egyetért-e Ön a tag érveivel?

65. Melyek az igaz állítások?

- a) A közkereseti társaságnak csak korlátlan helytállásra köteles tagjai vannak.
- b) A betéti társaságnak legalább két beltágja és legalább egy kültagja van.
- c) A közkereseti társaság vezető tisztségviselőjét üzletvezetőnek hívják.
- d) A kkt.-beli és bt.-beli tagság felmondható.
- e) A kkt. tagjának társasági részesedése nem ruházható át, mert sértené a személyegyesítő jelleget.
- f) A kkt. és a bt. tagjának örököse automatikusan a társaság tagja lesz.
- g) A bt. megszűnik, ha csak kültagja marad, és 6 hónapon belül nem jegyezik be a cégjegyzékbe egy beltágot.
- h) A kkt. törvény által előírt minimum jegyzett tőkéje 100 ezer Ft.
- i) A bt. kültagjának nem kell vagyoni hozzájárulást teljesítenie.
- j) A bt. kültagja nem lehet vezető tisztségviselő, még akkor sem, ha a társasági szerződés így rendelkezik.

66. A közkereseti társaságra vagy a betéti társaságra jellemző?

- legalább egy tag helytállása korlátozott, míg legalább egy tag helytállása korlátlan
- minden tag helytállása korlátlan
- ügyvezető csak tag lehet
- ha egy tagja marad, megszűnik
- ha két tagja marad, akkor is megszűnhet

67. Az Ötrózsa Kkt. vezető tisztségviselője, Lila Rózsa nem hajlandó összehívni a kkt. legfőbb szervének ülését. Vörös Rózsa tag ezért összehívja a tagok gyűlését 2017. november 20-ára, a társaság székhelyére, írásban közölve a meghívót és a napirendi pontokat. Ebben napirendi pontként határozta meg az ügyvezető visszahívását, azzal, hogy új ügyvezető választásra nincs szükség, mert a társaságnak ő is ügyvezetője, ezért a társaság nem marad ügyvezető nélkül. A tagok gyűlésén Vörös Rózsa, Tuba Rózsa, Pünkösdi Rózsa van jelen, Sárga Rózsa nem megy el. A jelenlévők egyhangúlag úgy határoznak, hogy visszahívják Lila Rózsát az ügyvezetői tisztségből. A tagok szavazatai: Lila Rózsa: 4, Vörös Rózsa: 5, Sárga Rózsa: 4, Tuba Rózsa: 3 Pünkösdi Rózsa: 2.

- 1. Hozhatott-e a tagok gyűlése érvényesen határozatot?***
- 2. Megfelelő-e a szavazatszám a vezető tisztségviselő visszahívásához?***

68. A Három Piros Szőlőfűrt Bt. beltágya meghalt, vagyonát nagykorú fia örökölte. A fiú építészmérnök lévén, nem akart a borral foglalkozó társaság tagjává válni. A fiú kérte, hogy számoljanak el vele, adják ki édesapja részesedését. A fiú négy hónap múlva, 2019. április 10-én mutatta be az öröklési bizonyítványt. A társaság a tag halálát követően eladta a társaság tulajdonában álló pincét az egyik kültagnak a pince értékének feléért, 3 millió Ft-ért. A borászati eszközöket a másik kültag vásárolta meg szintén azok értékének feléért, 500 ezer Ft-ért. Az egyik kültag jelezte a fiú felé, hogy pár hete betörtek a társaság borszaküzletébe, és az ötmillió forint értékű árukészletből mindössze egymillió forintnyi érték maradt. Az örökhagyó beltágy részesedése a társaság jegyzett tőkéjéből 50% volt. A társaság életben maradt tagjai elszámolásként felajánlották a fiúnak a 2019. április 10. napján rendelkezésre álló társasági vagyon negyedét (hiszen négy tagja volt a társaságnak), azzal, hogy azt 6 hónap múlva fizetik ki neki.

Ön a fiatalember jogi képviselője, hogyan látja a fiatalember, mint örökös helyzetét?

69. Édes Rezső beleunt a cukrászipari termékek és fagyaltporok gyártásába, ezért felmondta tagsági jogviszonyát a Mézeskalács Bt.-ben 2009. augusztus 15-én. Kérte, hogy a társaság mielőbb számoljon el vele, mert új vállalkozásba kíván kezdeni a kivont tőkével. A tagok gyűlése az elszámolás időpontját december 15-ében határozta meg, mert csak akkor lesz a társaságnak annyi készpénze, hogy Rezsővel el tudjon számolni. Rezső kérte, hogy határozzák meg, milyen összeget kívánnak számára kifizetni. Az ügyvezető tájékoztatta, hogy vagyoni betétjét, ami 1 millió forint, természetesen visszakapja. Rezső kifogást emelt, álláspontja szerint a társaság vagyona sokkal több, mint a tagok vagyoni hozzájárulásának összege, hiszen a bent hagyott nyereségből számos gépet és berendezést vásároltak, ezek értéke 3 millió forint a jegyzett tőkén felül, ami 3 millió forint. Mindhárman azonos arányban teljesítettek vagyoni hozzájárulást. Rezső kérte, hogy az elszámolás történjen meg szeptember 1-jén.

Ön a társaság ügyvédje, tájékoztassa a társaságot a jogszerű elszámolás feltételeiről!

70. A beltág felperes 1996. március 26-ától 2010. március 8-ig a Sz. Bt. beltágja volt. A NAV Adó Igazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a társaságnál 2005. évre társasági (tao) adónemben, 2006-2009. évekre tao, általános forgalmi adó (áfa) és társas vállalkozások külön adója adónemekben végzett bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzés eredményeként a 2011. augusztus 17. napján kelt határozatával a bt.-t 24 millió Ft adókülönbözet, 12 millió Ft adóbírság és 8 millió Ft késedelmi pótlék megfizetésére kötelezte. A bt.-vel szemben az adótartozás megfizetéséért folytatott végrehajtási eljárás nem vezetett eredményre, ezért a NAV a 2012. február 28. napján kelt határozatával a volt beltág felperest, mint a Bt. adótartozásának megfizetésére kötelezhető személyt, 44 millió Ft megfizetésére kötelezte.

Ítélje meg a felperes jogi helyzetét!

71. A "Sziszfuszi" Közkereseti Társaság 2008. július 10-én alakult meg négy taggal. Belső viszályok miatt (három tag nem tudott egymással kijönni) 2019. január 22-én a társaság három tagja kilépett. 2019. december 30-án a cég jogi képviselője becsatolta a társasági szerződés módosítását, mely szerint a kkt.-be tagként belépett a "Villám" Kft. Ennek alapján kérte a tagváltás cégjegyzékbe történő átvezetését.

- 1. Jogszerűen ki lehet-e lépni Kkt.-ből?***
- 2. Mikor és hogyan szűnhet meg a tagok tagsági jogviszonya?***
- 3. Elkerülték-e a tagváltás benyújtásával a társaság megszűnését?***

72. Sün Disznó meg szeretné szüntetni tagsági jogviszonyát egy betéti társaságban, ahol másodmagával beltág. Talált egy ismerőst, Vad Disznót, aki átvinné a társasági részesedését, kétszázezer forintért.

Adjon neki tanácsot az alábbi kérdései alapján! Indokoljon részletesen!

- a) Átruházhatja-e társasági részesedését harmadik személyre? Ha igen, milyen szerződéssel?*
- b) Van-e valamilyen feltétele annak, hogy Vad Disznó a társaság tagjává váljon?*
- c) Hogyan alakul Sün Disznó helytállása, ha esetleg az átruházást megelőzően a társaságnak adósságai keletkeztek?*
- d) Vad Disznó csak úgy kívánja a társasági részesedést megszerezni, hogy nem kíván a belépése előtt keletkezett tartozásokért kötelezettséget vállalni. Lehetséges-e ez?*

73. BAUMAX Kereskedelmi és Szolgáltató Kkt. tagjai: Kiss István, Nagy József és Horváth Tibor. 2012-ben Horváth Tibor elhalálozott.

Húzza alá, milyen jogkövetkezménye lehet ennek a jogi helyzetnek!

- a) megszűnik a tagsági jogviszony
- b) az örökös jogszabálynál fogva a társaság tagjává válik
- c) az örökös sohasem válhat a társaság tagjává
- d) az örökös a tagokkal való megállapodás alapján válhat a társaság tagjává, azaz beléphet a társaságba
- e) az örökös felmondhatja a tagsági jogviszonyt

74. Állapítsa meg mely társasági szerződési rendelkezések sértik a Ptk. szabályait, és miért!

A Bt. két beltagból és két kültagból áll.

- a) A társaságba belépő kültagok a belépésük előtt keletkezett társasági kötelezettségeikért nem felelnek.
- b) Ügyeske beltag azt vállalja apportként, hogy napi két órát takarít a társaság székhelyét képező irodahelyiségben egy éven keresztül, melyet a nyitvatartási idő után végez el. Ennek értéke havi tizennégyezer forint.
- c) A társaság üzletvezetését a két beltag látja el önállóan eljárva.
- d) A társaság törvényes képviselőjét Ügyeske kültag látja el. Cégjegyzési joga önálló.
- e) A számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadásáról a beltagok határoznak.
- f) A társaság jegyzett tőkéje 500 ezer Ft, a beltagok betétje és a kültagok betétje után minden évben a mindenkori törvényes jegybanki alapkamat jár.
- g) A társaság nyereséges működése esetén a tagok már az első év végén visszakaphatják vagyoni hozzájárulásukat, vagy annak értékét.
- h) A társasági szerződés módosításához a taggyűlés $\frac{3}{4}$ -es szótöbbséges határozata szükséges.

75. A PORHÓ Bt. egyik beltagjából 2019. január 1-jétől kültag lett, köteles-e, ha igen, hogyan az alábbi társasági tartozásokért helytállni?

- 1) A bt.-vel szemben 2018-ban a NAV 1,5 millió Ft adótartozást állapított meg, a bt. saját tőkéje 500 ezer Ft.
- 2) A bt.-vel szemben 2019. május 10-én a NAV 1,5 millió Ft adótartozást állapított meg, a bt. saját tőkéje 500 ezer Ft.
- 3) A bt.-vel szemben 2018. május 10-én a NAV 1 millió Ft adótartozást állapított meg, a bt. saját tőkéje 1,5 millió Ft.

76. Ön üzletrészt vásárolt a Billió Kft.-ben, megvette Zseni Benő üzletrésztét.

Milyen teendői vannak annak érdekében, hogy gyakorolhassa tagsági jogait?

Mi a feltétele, hogy az alábbi kft.-ket a cégbíróság bejegyezze?

- a) három tag alapítja, minden tag 1 millió Ft pénzbeli betét szolgáltatására vállal kötelezettséget
- b) három tag alapítja, minden tag 1 millió Ft értékű apportot szolgáltat.**

77. A Könyvmoly család (papa, mama, 16 éves fiuk) egy elsősorban minikódexek nyomtatásával foglalkozó kft.-t szeretne alapítani. Válaszoljon pontosan az alábbi kérdésekre!

- Lehet-e alapító 16 éves fiuk?
- A papának és mamának 6 ezer euró (ebben az időpontban 1 euró = 300 Ft) készpénzük van, lehet-e idegen pénznemben alapítani gazdasági társaságot? A papa tulajdonában van egy nyomdagép 1.200.000,- Ft értékben. Szolgáltathatja-e ezt? Hogyan kell meghatározni értékét, kell-e hozzá könyvvizsgáló?
- Szeretnék, ha a papának 60% lenne a társasági részesedése, a mamának és a fiának pedig 20-20%. Hogyan alakítaná ki a törzsbetéteket? Hogyan alakul majd a nyereség felosztás és a szavazati jog? Mi a feltétele jelen helyzetben a cégbejegyzésnek, ha nem szeretnék eltérni a törvényi előírásoktól?
- Hová kell befizetni a pénzt, kell-e erről valamilyen igazolás? Hogyan kell apportálni, kell-e erről valami okirati igazolás?
- Szeretnék két székhelyet, egyet Egerben, mert ott laknak, az ügyeket itt intéznék, itt vennék át a leveleket is, és itt tartanák az iratokat, de a Szépasszonyvölgy, Pincesor u. 10. sz. alatt kellene a céget bejelenteni, mert itt nem kell iparüzési adót fizetni. A tevékenységet Eger, Vár u. 8. sz. alatt folytatnák, itt a fő nyomdaüzem, de van egy nyomdájuk és raktárjuk Miskolcon a Fonoda u. 5. szám alatt. Hogyan lehet ezeket megoldani és milyen jogi elnevezéseik ennének?
- Melyik cégbírósághoz kell majd a bejegyzési kérelmet benyújtani?
- A papa szeretne az ügyvezető lenni, és munkaviszonyban kíván állni. A mama ekkor közbeszól, hogy jó lenne, ha Pista, a miskolci nyomdaüzem vezetője, aki alkalmazott is, intézhetné a társaság miskolci ügyeit. Lehet-e?
- A papa évekkal ezelőtt ittasan vezetett, ezért pénzbüntetésre ítélték. Kizáró ok-e?
- A papa az Athenaeum Nyomdaipari Zrt. (székhely: Budapest) részvényese és felügyelőbizottságának tagja. Jelent-e ez problémát?
- Hallották, hogy a cégalapításhoz kell valami címpéldány. Mi ez, és miért szükséges? Kinek kell ezt csináltatni?
- Szeretnék, ha a cégnév német csengésű lenne, az alábbi szót szeretnék benne szerepeltetni: Mottenzerfressen. Kell-e még a cégnévnek valamit tartalmaznia?
- A gazdasági tevékenységet a lehető leghamarabb el szeretnék kezdeni, mikortól bocsáthatnak ki számlát, köthetnek szerződést?

78. Villámkérdések, válaszoljon röviden!

Hogy nevezzük kft. esetében a tag vagyoni hozzájárulását?

Lehet-e egy tagnak három törzsbetétje?

Milyen mértékű vagyoni hozzájárulást kell teljesítenie legalább a kft. tagjának?

Mi a törzstőke minimuma?

Tartozik-e helytállni a kft. tagja saját vagyonával, ha a kft. veszteséges, és annak vagyona már nem fedezi az egyik üzleti partner szerződésből fakadó díját, illetve a munkabérekét?

Mi a kft. tagjának a fő kötelezettsége?

79. Ön a BOHÉM kft. ügyvezetője. Össze kell hívnia az éves rendes taggyűlést, hogy elfogadják az éves beszámolót és döntsenek az adózás utáni eredmény felosztásáról (osztalék).

- 1. Készítsen egy rövid, de a jogszabálynak megfelelő taggyűlési meghívót!**
- 2. Vázolja fel, hogyan kell megküldeni, és milyen határidőre kell figyelemmel lenni!**

80. Melyik társaságokra jellemző? Kkt., bt., kft.?

- legalább egy tag helytállása korlátozott, míg legalább egy tag helytállása korlátlan
- minden tag helytállása korlátlan
- minden tag helytállása korlátozott
- a tagoknak minimum 100 ezer Ft vagyoni hozzájárulást kell teljesítenie
- csak tag lehet vezető tisztségviselő
- a vezető tisztségviselő elnevezése ügyvezető
- a legfőbb szerv elnevezése tagok gyűlése
- a legfőbb szerv elnevezése taggyűlés

81. Egészítse ki!

A korlátolt felelősségű társaság (kft.) olyan gazdasági társaság, amely összegű törzsbetétekből álló alakul, és amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben és a társasági szerződésben megállapított egyéb vagyoni értékű szolgáltatásra terjed ki. A társaság kötelezettségeiért – ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik – a tag helytállni.

A törzsbetét a tag

A tagok törzsbetétjei mértékűek lehetnek; az egyes törzsbetétek mértéke nem lehet kevesebb forintnál.

Minden tagnaktörzsbetétje lehet.

A a törzstőke, amely nem lehet kevesebb forintnál.

82. Fizethet-e osztalékot a kft. az alábbi esetekben? Indokolja válaszát!

- A kft. törzstőkéje 3 millió Ft. 2016-ban veszteség folytán 2 millió forint lett a törzstőke. 2017-ben az adózás utáni eredmény 500 ezer Ft. Ezt kívánják osztalékként kifizetni.

- A kft. törzstőkéje 3 millió Ft, amely rendelkezésre áll. 2017-ben az adózás utáni eredmény 1 millió forint, ebből 500 ezer Ft kíván a két tag osztalékként kifizetni.

- A kft. tőzstőkéje 3 millió Ft, amely rendelkezésre áll. 2017-ben az adózás utáni eredmény 500 ezer forint, a két tag 800 ezer forintot kíván osztalékként kifizetni, előző évekről van szabad eredménytartalék, ami 600 ezer Ft.

83. Az alábbiakban az Együtt nyerünk Kft. (székhely: Budapest, Eltűnsz utca 12.) ülésének jegyzőkönyvét olvashatja. Szűrje ki a jogellenes vagy hibás rendelkezéseket! Indokolja meg, miért tartja azokat jogellenesnek!

Taggyűlés helye: Pille Palack tag lakása

Jelen vannak: Pille Palack tag 5 szavazat, Hókuszpók, aki Törppapa képviselőjében jár el, 3 szavazat (meghatalmazást elhagyta valahol), Gumi Maci tag 4 szavazat, továbbá Szőke Herceg ügyvezető (nem tag). Nem jelent meg Big Buck Bunny 11 szavazat.

Napirendi pontok:

1. Döntés a főtevékenységi kör módosításáról.
2. Döntés Törppapa üzletrészeinek felosztásáról.
3. Döntés osztalékfizetéséről.

Az ülést Szőke Herceg ügyvezető megnyitja és bejelenti, vállalja a jegyzőkönyv vezetését. Ezen Pille Palack kicsit megsértődik, szerinte ő szebben ír a laptopon. Rövid vita és néhány ütés után, Pille törődötten tudomásul veszi, hogy nem ő vezeti a jegyzőkönyvet. Szőke Herceg némi púderezés és hajlakkozás után rátér az első napirendi pont ismertetésére. A társaság piackutatást végzett, melynek eredménye az, hogy fellendült a gumicukor piac, különösen a Hókuszpók alakú gumibogyó gumicukor iránt van nagy kereslet, mióta a füvesember, Szabó Gyuri bácsi előadását többen látták és megtudták, hogy a porckopásra nagyon jó a zselatin, ami a gumicukor fő összetevője.

Kéri ezért a megjelenteket, szavazzanak arról, hogy a társaság megváltoztatja főtevékenységét, az a gumicukorgyártás lesz. Az ügyvezető tájékoztatja a megjelenteket, hogy a társaság Hókuszpókkal megkötötte a merchandising szerződést alakjának (itt Hókuszpók büszkén végignézi testét) felhasználása céljából.

Pille Palack tag kérdésére az ügyvezető tájékoztatást ad arról, hogy a gumimacikkal szerződést kötött a társaság a megfelelő mennyiségű gumibogyó szállítására. További hozzászólás, kérdés hiányában, az ügyvezető szavazásra bocsátja a társaság főtevékenységének módosítását.

1/2034. számú határozat

a jelenlévő tagok, Hókuszpókuszt is beleértve egyhangú szavazata alapján a társaság főtevékenységi köre: a gumicukorgyártás.

A 2. napirendi pont előzményeként Szőke Herceg ügyvezető, miután jobb füle mögé óvatosan két csepp Kínából negyed áron rendelt hamisítatlan francia parfümöt helyezett, amitől Hókuszpók bejelentés nélkül elájult, előadja, hogy Törppapa szeretné üzletrészt megosztani, annak felét Törpillának szeretné ajándékozni. Az üzletrész felosztására tehát átruházás miatt kerülne sor. Kéri a taggyűlés hozzájárulását az üzletrész felosztásához.

2/2034. számú határozat

Pille Palack igen, Gumi maci nem szavazata és Hókuszpók tartózkodása (még mindig ájultan fekszik) mellett a taggyűlés hozzájárul a tagjegyzék módosításához.

A 3. napirendi pont előzményeként Szőke – miközben újabb 2 csepp parfümöt helyez el hónaljban, amitől az épp magához térő Hókuszpók újra elájul, majd 2 spricc mentolos szájsprayt követően, ekkor Hókuszpók bejelentette, elég volt, hazamegy, Sziamiaú sértődötten követi – előadja, hogy a taggyűlés két hónappal ezelőtt elfogadta a társaság mérlegét, ami 5 millió bitcoin adózás utáni eredményt mutatott, és javasolja ennek osztalékként történő

kifizetését. Pille Palack kicsit tiltakozik, szerinte ezt a gumicukor-gyártósor megvásárlására kell költeni, de Gumi Maci bokarúgását követően, megváltozik hozzáállása. Szőke Herceg szavazásra bocsátja a kérdést.

3/2034. számú határozat

Pille Palack igen, Gumi Maci igen és Big Buck Bunny írásban megküldött igen szavazata mellett, a taggyűlés hozzájárul az 5 millió bitcoin adózás utáni eredmény osztalékként történő kifizetéséhez a társasági szerződés szerint meghatározott arányban.

kmf.

Szőke Herceg jkv. vezető és ügyvezető

Big Buck Bunny utólag hitelesítő tag

84. Karikázza az igaz állításokat!

1. A pótbefizetési kötelezettséget, annak feltételeit a létesítő okiratban meg kell határozni.
2. A pótbefizetés a tagok törzsbetétét növeli.
3. A társaság kizárhatja azt, hogy az örökös megkapja az üzletrészt.
4. Az üzletrész felosztható, ha az üzletrészt több örökös vagy több jogutód szerzi meg. A felosztáshoz elég, ha az üzletrész tulajdonosai erről szótöbbséggel döntenek.
5. A meghalt tag üzletrészt, akár társaságon kívüli személy is megszerezheti, ha a társasági szerződés a megváltásra kijelöli.
6. A pótbefizetési kötelezettség elmulasztása a tagsági jogviszony ipso iure megszűnését vonja magával.
7. Az örököst 15 napon belül ki kell fizetni a törzsbetét értékének megfizetésével.
8. Osztalékról a taggyűlés az ügyvezető javaslatára dönt.
9. Osztalékfizetésről bármikor lehet dönteni.
10. Osztalékot nem lehet fizetni, ha van adózás utáni eredmény, de a törzstőke még ezzel együtt sincs meg.
11. Nem kell az összes adózás utáni eredményt osztalékként kifizetni, annak egy része is felosztható.
12. Pótbefizetést egy évben akárhányszor el lehet rendelni.
13. A kft. tagok gyűlését az ügyvezető hívja össze.
14. A taggyűlési meghívó elküldése és a taggyűlés napja között legalább 15 napnak kell eltelnie, kivéve, ha a társasági szerződés ezt 3 napra szűkíti.
15. A taggyűlés jegyzőkönyvét az ügyvezető és egy hitelesítő tag írja alá.
16. A határozatok könyve a taggyűlés által hozott határozatok tára.
17. A tagjegyzék tartalmazza az üzletrész átruházásának korlátozására, illetve kizárására vonatkozó rendelkezéseket is.
18. A tagjegyzék a közös tulajdonban lévő üzletrész esetén valamennyi jogosult és közös képviselőjük nevét, lakcímét (székhelyét) is tartalmazza.
19. Az ügyvezető vezeti a határozatok könyvét, a tagjegyzéket és cégjegyzéket.

85. A BORZ Kft. tagjai elhatározták, hogy megemelik a törzstőkét, és egyben bővíteni szeretnék a tagok számát is.

Írja le megfelelő sorrendben a szükséges lépéseket és a jogi feltételeket!

86. Egészítse ki!

1. A kft. taggyűlését azhívja össze, a
2. A kft. taggyűlése határozatképes, ha a jelenlévők által képviselt szavazati jog az összes szavazat
3. A taggyűlési meghívó elküldése és a taggyűlés napja között legalább... napnak kell eltelnie, kivéve, ha a társasági szerződés ettől eltér.
4. Haladéktalanul össze kell hívni a taggyűlést, ha a társaság saját tőkéje veszteség folytán a törzstőke csökkent, vagy a társaság saját tőkéje a törzstőke alá csökkent.
5. A taggyűlés jegyzőkönyvét az és egy hitelesíti.
6. A taggyűlés az osztalékfizetésről egyidejűleg határoz.

87. Az alábbi állítások a kft.-hez kapcsolódnak. Melyik az az egy, ami igaz?

- a) A törzstőke az üzletrészek összességéből áll.

- b) A törzsbetétek csak azonos mértékűek lehetnek.
- c) Cégbejegyzésre csak akkor kerülhet sor, ha minden egyes pénzbeli hozzájárulást befizettek.
- d) A törzsbetét mértéke minimum 100 Ft.

88. Melyik az az egy, ami hamis?

- a) Az üzletrész átruházásához írásbeli szerződést kell kötni.
- b) Az üzletrész átruházása a társasági szerződés módosítását vonja magával.
- c) Az üzletrész megszerzőjének 8 napon belül be kell jelenteni a szerzést az ügyvezető felé, a változást a tagjegyzéken át kell vezetni.

89. Melyik az az egy, ami igaz?

- a) A jegyzett tőkéből fizethető osztalék.
- b) A saját tőkéből fizethető osztalék, akkor is, ha az nem éri el a törzstőkét.
- c) A saját tőkéből a tagok javára bármikor történhet kifizetés.
- d) Osztalékfizetésről az éves beszámoló elfogadásával egyidejűleg kell határozni.

90. Melyik az az egy, ami hamis?

- a) A társasági szerződés feljogosíthatja a taggyűlést arra, hogy pótbefizetést írjon elő.
- b) A veszteség pótlásához nem szükséges pótbefizetés a tag törzsbetétjét növeli.
- c) A társasági szerződésben meg kell határozni azt a legmagasabb összeget, amelynek befizetésére a tag kötelezhető pótbefizetesként.
- d) A pótbefizetés összege a tag törzsbetétjét nem növeli.
- e) A pótbefizetés nem teljesítése a tagsági viszony ipso iure megszűnését eredményezi.

91. Válaszoljon röviden az alábbi, kft.-vel kapcsolatos kérdésekre:

- a) Kell-e módosítani a társasági szerződést az üzletrész átruházásakor?
- b) Milyen formában kell az üzletrész átruházását megtenni?
- c) Melyik időponttól gyakorolhatja az üzletrész megszerzője tagsági jogait?
- d) Hogyan válik az üzletrész megszerzőjére kötelezővé a társasági szerződés?
- e) Kinek kell az osztalékot kifizetni (eladónak vagy vevőnek a Ptk. szerint)?

92. Írja be a megfelelő társasághoz a megfelelő betűket!

a) mellékszolgáltatás **b)** értékpapírt állítanak ki a tagsági jogokról **c)** a nyereséget osztalék címén fizetik ki **d)** az apport értékeléséhez szakértő/független könyvvizsgáló szükséges **e)** pótbefizetés **f)** a tag nem felel a társasági tartozásokért **g)** törzstőke **h)** tulajdonosi megfeleltetés **i)** nem alapítható csak apporttal **j)** a legfőbb szerv ülésén jelenléti ívet kell készíteni

kft.

zrt.

93. Tegyen a megfelelő helyre X-t!

	Tagsági jogviszony megszűnése				
	kkt.	bt.	kft.	zrt.	nyrt.
társasági részesedés átruházása					
üzletrész átruházása					
részvény átruházása					
tagkizárás					
halál					
tagsági jogviszony felmondása					
vagyoni hozzájárulás nem teljesítése, ipso iure megszűnés					
fenntartása jogszabályba ütközik					

94. Írja be a kft.-re vonatkozó szabályokból a megfelelő jogi kifejezést!

- a) A tag vagyoni hozzájárulásának elnevezése:
- b) A törzsbetéthez kapcsolódó tagsági jogok és kötelezettségek összessége:
- c) Ennek az üzletrésznek több jogosultja van:
- d) A kft. által a kft. tagjától a törzstőkén felüli vagyomból megszerzett üzletrész:
- e) a törzstőke leszállítás szabályainak alkalmazásával az üzletrészt a kft. megszünteti, ezzel megszűnnek az abban foglalt tagsági jogok és kötelezettségek:
- f) A kft. taggyűlése a veszteség fedezése érdekében a társasági szerződés rendelkezése alapján kötelezi erre tagjait:
- g) A kft. tagja társasági szerződésben vállalja, hogy személyesen közreműködik a társaság tevékenységében.
- h) A szabályosan összehívott taggyűlés nem volt határozatképes, de újabb ülést tartottak ugyanazon napirenddel a negyedik napon:
- i) Az ügyvezető vezeti a taggyűlés döntéseiről:

j) Az ügyvezető vezeti a társaság tagjairól:

95. A Clean By Me Kft. könyvelője 2018. szeptember 21-én e-mailen jelezte a társaság vezető tisztségviselőjének, hogy a társaság saját tőkéjének átcsoportosítását a legutóbbi taggyűlési határozat alapján elvégezte. Az eredménytartalékokból átcsoportosított összeggel együtt kifizették az esedékes hitelezői követeléseket. A társaság pénzügyi egyenlege továbbra is pozitív, azonban gondot okoz, hogy a saját tőke összessége a társasági szerződésben meghatározott törzstőke összegét (10 millió Ft-ot) nem éri el, mert az csak 4 millió Ft. A probléma talán átmenetinek tűnik, mert várható egy nagyobb pénzügyi teljesítés 2019 januárjában, amely előreláthatólag már megközelíti a törzstőke mértékét.

Hogyan dönt az ügyvezető?

96. M. E. felperes az alperesi kft. tagja. Az alperes tagjai továbbá S. A., valamint M. Á. Utóbbi 2008. június 24. napjától az alperes önálló cégjegyzésre jogosult ügyvezetője is. Az alperes társasági szerződése szerint a felperes 25, M. Á. 65, míg S. A. 10 szavazattal rendelkezik. Az alperes 2017. december 18. napján taggyűlést tartott, a taggyűlésen a társaság tagjai jelen voltak. A taggyűlés a 3. napirendi pont körében döntött az ügyvezetőségről, M. Á. ügyvezetői tisztségének 2018. január 1. napjától határozatlan időtartamra történő meghosszabbításáról. A taggyűlés a 4/2017. (XII. 18.) számú határozattal – 75 igen, 25 ellenszavazat és 0 tartózkodás mellett – egyszerű szótöbbséggel meghosszabbította M. Á. ügyvezetői, vezető tisztségviselői jogviszonyát 2018. január 1. napjától kezdődően 2018. január 1. napi hatállyal határozatlan időtartamra, az egyéb feltételek (önálló képviseleti joggal, munkaviszonyban) változatlanul hagyása mellett. A taggyűlés a határozatot M. Á. 65 igen, S. A. 10 igen és a felperes 25 nem szavazatával hozta meg. M. Á. a saját ügyvezetői tisztségének meghosszabbításáról szavazott. A felperes a 2017. december 28-án előterjesztett keresetében a Ptk. 3:37. § (1) bekezdése alapján az alperes 4/2017. (XII. 18.) számú taggyűlési határozata hatályon kívül helyezését kérte arra hivatkozással, hogy a határozat sérti a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés b) és f) pontját, továbbá a Ptk. 3:18. § (2) bekezdését, melyek a Ptk. kógens rendelkezései.

Hogyan dönt a bíróság?

97. A felperesi önkormányzat az alperesi gazdasági társaság 67 690 000 Ft névértékű, Sz. Község Önkormányzatával 94% - 6% arányban közös üzletrészenek osztatlan közös tulajdonosa, és ennek az üzletrészenek a közös képviselője is. Az alperes 2017. május 15. napján megtartott taggyűlésén a törzstőke 95,06%-a volt jelen és a felperes nem szavazata mellett több határozatot fogadott el. A felperes keresetében az alperes 2017. május 15. napján meghozott 5/2017. (V. 15.), 6/2017. (V. 15.), 7/2017. (V. 15.), 8/2017. (V. 15.) taggyűlési határozatai hatályon kívül helyezését a Ptk. 3:35. § (1) bekezdése alapján arra hivatkozással kérte, hogy a H. Gyógyfürdő Zrt. alperessel szemben fennállt 360 napon túli lejárt tartozása 6 857 823 Ft, 180 napon túli lejárt tartozása 15 194 791 Ft és 90 napon túli lejárt tartozása 2 972 835 Ft volt, amelyet az alperes könyvelésében értékvesztésként kellett volna számolni. Az értékvesztés elszámolása hiányában a keresettel támadott fenti határozatok alapjául szolgáló üzleti jelentés, könyvvizsgálói jelentés, felügyelő bizottsági jelentés, valamint a mérleg adatai és azok kimutatása a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 15. § (3) bekezdésében foglalt óvatosság és valódiság elvét, valamint 55. § (1) bekezdését és 65. § (1) bekezdését sértik. A fenti határozatok hatályon kívül helyezése esetére kérte továbbá a 9/2017. (V. 15.) és 10/2017. (V. 15.) taggyűlési határozatok hatályon kívül helyezését is, figyelemmel arra, hogy e határozatok a fent említett taggyűlési határozatokra épültek. Kérte ezen túlmenően a 13/2017. (V. 15.) taggyűlési határozat hatályon kívül helyezését is. Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a 2016. évi mérleg a számviteli törvény rendelkezéseinek megfelelően készült el. Hivatkozott a társaság számviteli politikájára, amely szerint a felperes által vitatott követeléseket nem kellett értékvesztésként elszámolni, továbbá arra is, hogy a követelés kötelezettje időközben a tartozását kifizette. Mindezek alapján állította, hogy a felügyelőbizottság és a könyvvizsgáló nem sértett jogszabályt, amikor az ügyvezetés által készített üzleti jelentést és mérleget elfogadta, így az e határozatokra épülő 9/2017. (V. 15.) és 10/2017. (V. 15.) határozatokat is jogszerűen fogadta el az alperes.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

98. A felperes M. Részvénytársaság a jogelőd cég korábbi ügyvezető vezérigazgatója ellen benyújtott keresetében az alperes 33 169 570 Ft tőke és kamatai megfizetésére kötelezését kérte kártérítés jogcímén. Előadta, hogy az alperes a Ptk.-ba ütközően nem a vezető tisztséget betöltőkre vonatkozó gondossággal járt el. Az alperes ugyanis az F. Faipari Betéti Társasággal és az F. Kft.-vel kötött szállítási szerződés módosításakor készpénzelőleg fizetését vállalta, illetőleg a szállító részére bankgarancia helyett készpénzelőleget biztosított. A szerződéseket nem teljesítették, a már átutalt készpénzelőlegek visszatérítésének elmaradása miatt a felperest kár érte. Az elsőfokú bíróság a per tárgyalását az azonos tárgykörben folyamatban lévő büntetőeljárás befejezéséig felfüggesztette. A fellebbezés folytán eljáró Kúria végzésével az elsőfokú bíróságot a per tárgyalásának folytatására utasította.

Megállapítható-e a vezető tisztségviselő felelőssége a Ptk. 3:24. § alapján?

99. A 2017. június 15. napján kelt szerződéssel a felperes 10 684,28 tonna terméket adott el az I. r. alperesnek összesen 1 001 651 250 Ft vételáron. A szerződés szerinti teljesítési határidő 2017. július 22. napja volt. A szerződő felek megállapodtak abban, hogy az áru ellenértékét a vevő utólag, banki átutalással, bankgarancia egyidejű nyújtásával egyenlíti ki. A vevő tudomásul vette, hogy mindaddig, amíg a bankgarancia az eladó részéről elfogadásra nem kerül, az áru kitárolását nem kezdheti meg. A II. r. alperes az I. r. alperes tagja és ügyvezetője.

A II. r. alperes 2017. június 20. napján átadta a felperesnek a látszólag az O. Bank Nyrt. által 2017. június 17. napján kiállított bankgaranciát. Ennek alapján megkezdődött a teljesítés. Az I. r. alperes a felperestől megvásárolt és elszállított termék továbbértékesítette. Időközben a felperes 2017. június 28. napján az I. r. alperes által benyújtott bankgaranciák ellenőrzése során tudomást szerzett arról, hogy egyik bankgarancia sem szerepel az O. Bank Nyrt. nyilvántartásában, ezért intézkedett a kiszállítások leállításáról, valamint feljelentést tett. A feljelentés alapján különösen jelentős kárt okozó csalás büntette miatt indult eljárás. A felperes keresetében kérte a vezető tisztségviselő felelősségének megállapítását.

Megállapítható-e a vezető tisztségviselő felelőssége?

100. A Clean By Me Kft. egyszemélyi ügyvezetését ellátó P. R. 2019. március 17-én kelt levelében benyújtotta lemondását a társság számára.

a) Az új vezető tisztségviselő megválasztására azonban mindeközéig nem került sor. Az új vezető tisztségviselő megválasztására előreláthatólag 2019. május végén kerül sor. **2019. április 18-án ki tekinthető a kft. ügyvezetőjének?**

b) A Kft. 2019. április 1-jén taggyűlést tartott, melyen új vezető tisztségviselőt választott, azonban az új ügyvezetés cégjegyzékbe történő bejegyzésére még nem került sor.

ba) Mely időtartamon belül kell gondoskodni a változásbejegyzés benyújtásáról?

bb) Milyen következménye lehet, amennyiben nem kerül sor a változás bejegyzésére?

bc) P. R. 2019. április 18-án reggel szerződést kötött a Kft. vezető tisztségviselőjeként eljárva. **Hatályosnak tekinthető-e a szerződés?**

101. A Clean By Me Kft. tőkeváltozása következtében 2019. március 1-jén döntött a társaság a végelszámolási eljárás lefolytatásáról. A Társaság a vezető tisztségviselőt kívánja végelszámolónak kijelölni.

a) Van-e erre jogi lehetősége a Társaságnak?

b) 2019. április 17-én közbeszerzési felhívás jelent meg, melyen az ügyvezető (vagy végelszámoló) megítélése szerint a Társaság eredményesen vehetne részt. Kezdeményezi a legfőbb szerv összehívását. A közbeszerzési felhívásban az szerepel, hogy az ajánlattevő nem állhat végelszámolási, csőd-, kényszertörlési és felszámolási eljárás hatálya alatt.

ba) Dönthet-e a végelszámolási eljárás megszüntetéséről a társaság?

bb) Módosítja-e a fenti megoldást, ha a társaság kényszertörlés alatt áll?

102. Z. Zs. a Clean By Me Kft.-vel kötött kölcsönszerződése alapján a Kft.-nek 30 millió Ft kölcsönt nyújtott, mely kölcsönt a Társaság 6%-os kamattal egy összegben, 2020. június 30-ig köteles visszafizetni.

a) A Kft. 2019. március 1-jén csődeljárási kérelmet nyújtott be.

Kell-e hitelezői igényt benyújtania Z. Zs.-nek?

b) A Kft. 2019. március 20-án a csődeljárást nem tudta eredményesen lezárni, így felszámolási eljárás indult ellene.

Kell-e hitelezői igényt benyújtania Z. Zs.-nek?

103. Az alperes zártkörűen működő részvénytársaságban a felperes 147, a másik tag 153 szavazattal rendelkezik. A felperes, élve az alapszabály azon rendelkezésével, hogy a közgyűlést bármelyik részvényes is összehívhatja, a 2017. július 28-án kelt meghívóval 2017. augusztus 22-ére összehívta a közgyűlést. A napirendi pontok pontos meghatározása mellett a meghívó azt is tartalmazta, hogy a megismételt közgyűlés megtartására 2017. augusztus 26-án kerül sor. A felperes a meghívót 2017. augusztus 11-én adta postára. A közgyűlésen kizárólag a másik részvényes jelent meg. A meghívóban megjelölt időpontban megtartott „megismételt közgyűlésen” a felperes ugyancsak nem vett részt. A megjelent másik részvényes négy közgyűlési határozatot fogadott el. Az 1., 2. számú határozat cégjegyzéki adatot nem érintett, a 3/2017. (VIII. 26.) számú határozattal új felügyelőbizottsági tagot választott meg.

- 1. Milyen eljárást kezdeményezhet a másik tag?*
- 2. Hogyan és melyik bíróság dönt?*

104. Az alperes a perben nem álló, 1996. március 29-én alapított, egyszemélyes C. Vagyonkezelő Zrt. részvényese volt. Az említett gazdasági társaság az alperes tulajdonában álló ingatlanoknak szálláshely és vendéglátás céljára történő hasznosítása érdekében jött létre. 2008 januárjában azonban – többéves veszteséges működés után – önmagával szemben felszámolási eljárást kezdeményezett. A törvényszék a 2008. április 28-án jogerőre emelkedett végzésével elrendelte a felszámolását, majd a 2011. április 6-án jogerőre emelkedett végzésével vagyonszeléssel a céget megszüntette. A felperesnek a megszünt részvénytársasággal szembeni jogerős ítélet alapján fennálló követelése – a felszámolási eljárás során bejelentett hitelezői igénye ellenére – nem térült meg. A felperes keresetében annak megállapítása iránt terjesztett elő kérelmet, hogy az említett tartozásért az alperes korlátlanul és teljes mértékben tartozik helytállni. Kérte őt kötelezni a jogerős ítéletben foglaltak szerint 11 030 957 Ft és ennek 2005. március 31-jétől a kifizetésig járó évi 2%-os késedelmi kamata, 5 069 000 Ft és ennek 2005. március 31-jétől a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére. További 1 620 000 Ft és 2007. július 21-jétől számított, 240 ezer Ft és 2008. május 30-tól számított, 200 ezer Ft és 2009. február 21-jétől számított, a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamattal növelt összegek megtérítésére is igényt tartott, eredeti követelésének a részvénytársasággal szembeni érvényesítése során felmerült és javára megítélt elsőfokú, másodfokú és felülvizsgálati perköltségek megtérítése címén.

Előadta, hogy az alperes, az általa folytatott tartósan hátrányos üzletpolitikája miatt, mint egyedüli részvényes korlátlan és teljes felelősséggel tartozik az adós részvénytársaságnak a felszámolási eljárás során vagyoni fedezet hiányában ki nem elégített követeléséért, a Cstv. 63. § (2) bekezdése, illetve a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 54. § (2) bekezdése értelmében. A felperes által a perben érvényesített igényének alátámasztására megjelölt magatartások, miszerint az alperes, az általa uralt gazdasági társaság részére, a használatba adott ingatlanok karbantartására, felújítására, bővítésére nem biztosított elegendő pénzt, a cég veszteségeit nem pótolta, hasznot hozó rendezvényeit nem támogatta, a jogszabályban előírt feltételek bekövetkezése ellenére az alaptőke leszállításáról nem gondoskodott – alapot adnak a tartósan hátrányos üzletpolitika megvalósulásának megállapítására.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Tagadta, hogy az általa uralt cég működése során tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott. Vitatta, hogy magatartásával okozati összefüggésben került sor a részvénytársaságának felszámolására, illetve hogy a felperesi követelés neki felróható okból nem nyert kielégítést.

Ítélje meg a jogi helyzetet!

105. A Highway Nyrt. igazgatósága 2018. szeptember 30-ára közgyűlést hívott össze. A felperes 2018. szeptember 26-án szerezte meg az 5600 szavazatot biztosító törzsrészcvényét. A közgyűlésre érkezve azonban az igazgatóság jelezte számára, hogy szavazati jogait nem gyakorolhatja, mivel nem került sor a részvénykönyvi bejegyzésre.

- 1. Gyakorolhatja-e a felperes szavazati jogát a közgyűlésen?*
- 2. Módosul-e a megoldás, amennyiben tulajdonosi megfeleltetéssel kerül sor a részvénykönyvi adatok bejegyzésére?*

106. A HPB Zártkörűen Működő Részvénytársaság cégnyilvántartási adatai szerint az 5 millió Ft jegyzett tőkéjű társaságnak két részvényese van, az S. S. A. által lejegyzett részvények száma 4978, a P. Környezetvédelmi Kft. által lejegyzett részvények száma 22 darab. A társaság székhelye B., H. utca 12. 2. em. 12/A. szám alatti cím. A társaság 2016. szeptember 14-én a létesítő okirata 2016. június 3-i módosítása, továbbá egy igazgatósági tag bejegyzése iránt terjesztett elő változásbejegyzési kérelmet. A kérelemhez csatolt, a 2016. június 3-án „az S. párizsi irodájában” megtartott rendes közgyűlésről felvett jegyzőkönyv szerint a közgyűlésen S. S. A. részvényes képviselője jelent meg, így az alaptőke 99,56%-a képviselve volt, a közgyűlés határozatképes volt. A közgyűlés 7/2016. (VI. 3.) számú határozattal megválasztotta az új igazgatósági tagot 2016. június 3-tól 2018. május 6-ig, a 8/2016. (VI. 3.) számú határozatával módosította az alapszabályt az új igazgatósági tag megválasztására tekintettel. A társaság a kérelemhez a közgyűlési meghívót nem mellékelte.

Az elsőfokú bíróság a 2016. szeptember 15-én kelt, 175. sorszámú végzésével - a Ctv. 1. számú melléklet II.2. e) pont ea) alpontját megjelölve - a társaságot a közgyűlési meghívó csatolására, valamint a közgyűlés összehívása szabályszerűségének megállapítása érdekében annak igazolására hívta fel, hogy a társaság másik részvényese átvette a meghívót.

Szabályszerűen tartották-e meg a közgyűlést?

107. Az alperes igazgatóságának elnöke a 2017. július 10. napján kelt meghívóval az alperes közgyűlését összehívta 2017. augusztus 29. napjára. A meghívó szerint a közgyűlés napirendje tartalmazta egyebek mellett az igazgatóság elnökének beszámolóját egy család részvénytulajdonosáról, valamint – egy másik napirendi ponttal összefüggésben történő szavazás eredményétől függően – döntést az igazgatósági tagok megválasztásáról. Az alperes 2017. augusztus 29. napján a közgyűlést megtartotta, a közgyűlés határozatképes volt. A közgyűlésen – egyebek mellett – meghozták a 14/2017. (VIII. 29.) és a 15/2017. (VIII. 29.) számú közgyűlési határozatokat, amelyekkel a közgyűlés a részvényekkel rendelkező család két – a részvényesekkel közeli hozzátartozói viszonyban álló – tagját határozatlan időre igazgatósági taggá megválasztotta. A közgyűlésen az I-II. rendű felperesek a fenti határozatok tekintetében nemmel szavaztak. A felperesek keresetükben az alperes közgyűlésének 14/2017. (VIII. 29.) és 15/2017. (VIII. 29.) számú határozatai hatályon kívül helyezését kérték. Az igazgatósági tagok megválasztása tekintetében arra hivatkoztak, hogy egyes részvényesek egymás közeli hozzátartozóinak minősülnek, ekként érdekeltek, és a támadott döntésekben megjelölt személyek igazgatósági taggá megválasztása tekintetében nem szavazhattak volna. Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. Indokolásában a család tagjai szavazásból való kizártságával kapcsolatban kifejtette, hogy a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja kizárólag akként értelmezhető, hogy a határozat meghozatalakor az nem szavazhat, aki személyesen érdekelt a döntésben - de nem egyszerű hozzátartozói minőség alapján -, ilyen személyes érdekelttség pedig a perbeli közgyűlésen nem merült fel.

Helyes-e a bíróság álláspontja?

108. A felperes zártkörűen működő részvénytársaság I. rendű alperes részvényese. Az I. rendű alperes igazgatósága – hirdetményi úton – közgyűlést hívott össze. A hirdetmény (többek között) az alábbi napirendi pontokat tartalmazta:

„6.) az alapszabály egyes rendelkezéseinek módosítása. A tervezett módosítás az alábbi rendelkezést tartalmazza:

„7. A részvénytársaság részvényei átruházásához a társaság beleegyezése szükséges, mely beleegyezésről való döntés az igazgatóság hatáskörébe tartozik. A beleegyezés megtagadásához vezethet, amennyiben a részvény átruházására fogyasztónak nem tekintendő személy (vállalkozás) részére kerülne sor, illetve ha egyébként olyan személy volna a részvények átruházása folytán történő megszerzője, aki a részvényeket személyes szükségleteit meghaladó mértékű üdülóbérleti üdülőhasználati jog vásárlása érdekében kívánja megszerezni. E rendelkezés alkalmazása szempontjából vállalkozás a szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körében eljáró személy.”

A fenti rendelkezést a 8/2016. (II. 29.) számú határozattal a közgyűlés 40 621 igen szavazattal (tartózkodás és ellenszavazat nélkül), ami a szavazatra jogosító részvények 12,06%-a, elfogadta.

Jogszerű-e ez a döntés? Milyen jogorvoslati lehetőség áll rendelkezésre?